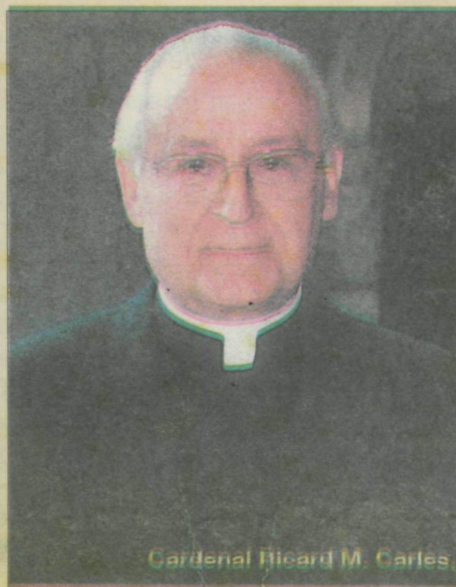

Tres bisbes catalans fan 75 anys

Els prelatos al capdavant de les diòcesis de Solsona, Barcelona i Girona han de presentar enguany la renúncia

Mons. Antoni Deig.

Cardenal Ricard M. Carles.

Mons. Jaume Camprodon.

Primer va ser el bisbe de Solsona, Mons. Antoni Deig, qui l'11 de març passat va fer 75 anys. El segueixen en el temps el cardenal-arquebisbe de Barcelona, Ricard M. Carles, el 24 de setembre, i el bisbe de Girona, Jaume Camprodon, el 18 de desembre. Arribats a aquesta edat, i tal com estableix el Codi de Dret Canònic, «el bisbe diocesà que hagi complert els setanta-cinc anys d'edat és pregat que presenti la

renúncia del seu càrrec al Summe Pontífex, el qual, després de sospesar totes les circumstàncies, proveirà». Tot i que els bisbes, doncs, tenen l'obligació de presentar la seva renúncia al Vaticà quan arriben als 75 anys d'edat, el cert és que el relleu no té per què fer-se efectiu de forma immediata. En la ment de tots perviu encara l'exemple del bisbe Ramon Malla, que va presentar la renúncia al capdavant de la diòcesi de

Lleida per raons d'edat el 4 de desembre del 1997, però no va ser fins al cap de dos anys que va ser comunicat oficialment el seu relleu. Amb tot, és obvi que a hores d'ara tothom comença a fer càbales sobre els bisbes que en un futur més o menys immediat estan cridats a integrar l'episcopat destinat a dirigir l'Església de Catalunya pels viaranyes del segle XXI.

Pàg. 2, 3, 5 i 6

Barcelona, capital de la pau

La Ciutat Comtal pren el relleu de Lisboa i enguany acollirà la XV Trobada Mundial per la Pau, que des de 1986 organitza anualment la comunitat de Sant Egidí. Serà un gran esdeveniment social, polític, cultural i religiós on prop de 300 personalitats de més de 60 països s'aplegaran per reflexionar i dialogar a la recerca d'un futur pròsper i pacífic per al món sencer.

La intolerància ètnica, el paper de les religions davant la guerra, els molts conflictes oberts

a diverses parts del món, els rols dels mitjans... seran alguns dels temes que del 2 al 4 de setembre es tractaran amb èmfasi especial a Barcelona. Durant la presentació oficial de la trobada, celebrada el 24 d'abril passat, tant la Generalitat de Catalunya com l'Ajuntament de Barcelona es mostraven molt satisfets per poder acollir un esdeveniment tan important com aquest.

Pàg. 9

La Conferència Episcopal es defensa de les crítiques rebudes

En inaugurar el 23 d'abril l'assemblea plenària de la Conferència Episcopal Espanyola (CEE), el cardenal Antonio M. Rouco, arquebisbe de Madrid i president de la CEE, mostrava el seu dolor per les desqualificacions i les acusacions injustes de les quals han estat objecte els bisbes espanyols a causa de la «suposada tebiesa» en la condemna d'ETA i de la «presumpta ambigüitat» en la qualificació moral del terrorisme. I el cardenal assenyalava que «allò que més mal ens ha fet ha estat l'engany i la confusió pro-

duïts entre els catòlics i l'intent de separar-los dels seus pastors legítims». El cardenal Rouco no ha estat l'únic que s'ha queixat de crítiques injustes contra l'Església i els seus ministres. El bisbe d'Urgell, Joan Martí Alanís, escriu un article a la revista *Església d'Urgell*, titulat *L'estimació als preveres*, on denuncia una campanya anticlerical a França i Anglaterra per desacreditar l'Església i que ara arriba al nostre país, però «no amb tanta duresa».

Pàg. 7

**«Vols respostes?
Vine a la festa de
la Pasqua»**

XVI Jornada Mundial de la
Joventut diocesana de Barcelona

Pàg. 20 i 21

Sumari

Pàg. 10 Jornada Mundial d'Oració per les Vocacions

Pàg. 17 Gna. A. Prenafeta: «Potser som creients, però no cristians»

Pàg. 18 Tercer Simposi de la Fundació Claret

Pàg. 24 El culte marià al Ripollès

Pàg. 30 El filòsof Ricoeur, investit doctor «honoris causa» per la URL

Editorial

Bons bisbes per a Catalunya

L'edat de 75 anys obliga els bisbes a presentar al Sant Pare la seva renúncia al càrrec, posant-lo a disposició del successor de Pere, perquè sigui aquest qui decideixi si ha de continuar exercint de pastor local i durant quant de temps. És la situació en què es troben en aquest any 2001 tres bisbes catalans: el de Barcelona, el cardenal Ricard M. Carles; el de Girona, Mons. Jaume Camprodon, i el de Solsona, Mons. Antoni Deig. Si a això unim la possibilitat que la diòcesi d'Urgell pugui comptar amb un bisbe coadjutor i alguna altra renúncia en breu, estem davant d'una situació de canvis importants en l'episcopat català, no de forma immediata, però sí en un termini no gaire llarg.

Aquesta situació dona pas a les travesses de candidats més divertides, i a les especulacions més diverses sobre les conseqüències d'aquests canvis. Davant d'això apareixen grups de cristians que promouen iniciatives per defensar les seves idees sobre com i qui ha de ser bisbe, i també sobre el perfil que han de tenir els candidats. Així per exemple d'una forma tímida s'ha revifat aquella campanya que durant el franquisme sol·licitava «volem bisbes catalans», encara que també n'hi ha d'altres que per la seva banda al·len la seva veu reclamant «bisbes sants». Alguna revista també ha proposat votacions entre els seus lectors, encara que evidentment aquestes no tinguin cap valor ni canònic, ni tan sols estadístic.

Davant de tot aquest moviment és bo tenir clars alguns principis que han de portar a la tranquil·litat i al seny i no pas al nerviosisme i a l'enfrontament:

1.— El nomenament dels bisbes correspon al Sant Pare. No es preveu en la normativa actual de l'Església una altra forma d'elecció possible. Sempre ha estat així, d'ençà que el Senyor Jesús va elegir els seus dotze apòstols segons el seu criteri i no segons la votació dels seus seguidors. El Papa com a vicari de Crist elegix els seus bisbes, successors dels apòstols, encara que abans de prendre aquest tipus de decisions, es consulta altres bisbes, sacerdots i laics de les diòcesis implicades.

2.— La presentació de la renúncia en complir-se els 75 anys d'edat no implica una acceptació immediata per part del Papa. Trobaríem molts exemples de bisbes que han continuat durant diversos anys al

capdavant de la seva diòcesi. Per això és negatiu que es creï una situació d'interinitat o de provisionalitat. El Sant Pare manté la confiança en alguns dels seus pastors perquè puguin continuar o finalitzar alguns dels seus projectes pastorals, i per tant seria penós que una diòcesi no avancés en el seu treball evangelitzador i s'encallés sense cap necessitat.

3.— Els bisbes pertanyen a l'Església Universal, i se'ls encomana la tasca de pasturar una diòcesi particular. Les fronteres del Poble de Déu no són les marcades per les geografies polítiques. Els primers apòstols van deixar la seva terra de Judea i Galilea per fundar noves comunitats en tot el món. Els missioners continuen fent el mateix. Hi ha excel·lents bisbes i sacerdots catalans que exerceixen el seu ministeri en terres llunyanes amb cultures i llengües molt diferents de la nostra.

No hi ha dubte que un bisbe originari d'una terra compta amb certs avantatges sobre algú que ve de fora. Coneix de prop la realitat de què es farà càrrec, igual que la cultura i l'ambient social en el qual es mou. En principi la sintonia entre el pastor i la feligresia sembla més fàcil quan s'és del propi lloc, encara que també succeeix moltes vegades allò de «ningú no és profeta a la seva terra» o la constatació que pastors arribats d'altres terres han estat acollits amb gran estimació pel poble fidel.

D'altra banda és difícil definir on es troben els límits de territorialitat que ha de tenir un bisbe perquè sigui considerat del lloc. Ha de ser de la mateixa diòcesi? De la província, encara que no coincideixi amb els límits diocesans? De les diòcesis catalanes? De les que tenen com a llengua el català? Els que han estat a Catalunya encara que siguin nascuts en altres llocs?, o simplement seguint aquell criteri civil que és català qui viu i treballa a Catalunya. Perquè llavors un bisbe vingut de lluny passa a ser català immediatament quan s'incardina en una de les nostres diòcesis.

Les qüestions físiques i sentimentals no haurien de despistar-nos del que és veritablement important en el perfil d'un bisbe: que sigui un bon pastor, preocupat pels seus fidels i que sàpiga guiar i coordinar amb encert totes les activitats diocesanes i totes les iniciatives que ajudin a l'evangelització de la nostra societat.

CATALUNYA CRISTIANA

Director: Mn. R. Octavi Sánchez

Sotsdirectora: Gna. Gemma Morató

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire, Marta Puyol

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Montse Sans, ANDALUSIA; Guillem Farré, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Lluís Serra i Miriam Díez ROMA; Guillem Ferrer, ILLES BALEARS; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Benet Roigé, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Joaquim Blanc, TORTOSA; Fàtima Alemany, VIC

Col·laboradors externs: Gmà. Adrià, Josep M. Aragonès, Pilarín Bayés, Joan Carrera, Francesc Gamissans, Enric Graupera, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Francesc Nicolau, Cristóbal Sàrrias, Pere Tena, Ferran L. Tognetta, Josep Ventura, P-J Ynaraja, Joan Manuel Gutiérrez

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Puiggarí, 5-7 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 905 988, Fax 934 902 035

E-mail: catcris@idgrup.iber.net

Gerent: Jaume Vinyals

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Secretaria i subscripcions: Victòria Camps, Antònia Canals

Administració i comptabilitat: Isabel Giralt

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Cra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP
International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal: 12.480 ptes.

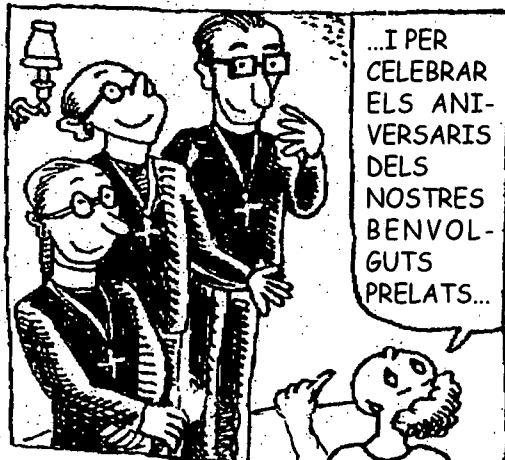
Resta d'Europa: 22.950 ptes.

Amèrica i Àfrica: 28.200 ptes.

Àsia i Oceania: 39.100 ptes.

LA TIRA

Per Pilarín

en primer pla

Renúncies en l'episcopat

■ Els bisbes de Solsona, Barcelona i Girona arriben enguany als 75 anys d'edat

L'any 2001 és any de renúncies en l'episcopat català. Tal com preveu el Codi de Dret Canònic, un total de tres bisbes han de presentar enguany al Vaticà la renúncia al capdavant de les respectives diòcesis en arribar als 75 anys d'edat. El primer de

fer-ho ha estat el bisbe de Solsona, Antoni Deig, l'11 de març passat. El seguiran en el temps el cardenal-arquebisbe de Barcelona, Ricard M. Carles, el 24 de setembre, i el bisbe de Girona, Jaume Camprodon, el 18 de desembre.

«El bisbe diocesà que hagi complert els setanta-cinc anys d'edat és pregat que presenti la renúncia del seu càrrec al Summe Pontífex, el qual, després de sospesar totes les circumstàncies, proveirà» (cànon 401). Tot i que els bisbes, doncs, tenen l'obligació de presentar la seva renúncia al Vaticà quan arriben als 75 anys d'edat, el cert és que el relleu no té per què fer-se efectiu de forma immediata.

a Espanya, Mons. Manuel Monteiro de Castro, havia qüestionat sobradament la necessitat que fossin catalans els bisbes al capdavant de les diòcesis de Catalunya, sembla que a poc a poc ha anat modificant el parer si ens atenem a les últimes informacions fetes públiques. El 5 d'abril passat es reunia amb representants de la Xarxa Cristiana de la diòcesi de Girona i del Fòrum Joan Alsina, que van viatjar a Madrid per

lledo, en representació de la Xarxa Cristiana de moviments, era presentar les reflexions d'aquest col·lectiu de més de seixanta sacerdots sobre el perfil que hauria de tenir el bisbe que succeirà Jaume Camprodon. En primer lloc consideren que ha de ser una persona «que respiri humanitat», és a dir, oberta al diàleg, compromesa amb els pobres, tolerant amb la pluralitat dins i fora de l'Església, senzilla i propera. Seguidament, els signants de la proposta desitgen que el nou bisbe «faci creïble la Bona Nova de Jesús» per un testimoni joïós, sense imposicions, atent a la corresponsabilitat de preveres i laics, i la preeminència de la persona sobre les normes. Només en tercer lloc, es demanava que estigui «situat en la realitat de Catalunya» tot tenint en compte «les exigències d'inculturació del missatge cristià», de manera que caldria que «parli la nostra llengua, estimi la nostra cultura i les nostres tradicions, respecti el nostre tarannà i procuri adaptar-se ell al nostre poble i no a la inversa».

Segons la narració de l'entrevista feta en roda de premsa per Mn. Mussoll i Mn. Forcano, Mons. Monteiro va manifestar que «el bisbe ha de ser universal, de manera que és bo un intercanvi dins d'Espanya mateix», però al final de la trobada va repetir diverses vegades: «Estiguin tranquils perquè el bisbe que tindran serà català.» I es va comprometre a demanar el parer del Col·legi de Consultors i d'altres persones de la diòcesi sobre possibles noms de candidats.

CatolicsGirona.Net

En qualsevol cas i com a contraposició, també ha sortit a la palestra un grup de laics de la diòcesi de Girona que, a través d'In-

ternet, volen «ser una ajuda en l'evangelització», i que sobre la successió del bisbe de Girona afirmen: «Som molts els catòlics als quals no ens importa que el nou bisbe sigui català o no. El que necessitem és que sigui un bon bisbe i que posi ordre a la diòcesi...»

En aquest sentit, els membres de CatolicsGirona.Net lamenten que diversos sectors de l'Església considerin el bisbe

**Campanya impulsada per
www.CatolicsGirona.Net**

com un representant dels fidels davant de les autoritats vaticanes, tractant l'afer des d'un punt de vista d'organització politicossocial: «Els bisbes no són representants del poble», recorden, «sinó que són els successors dels apòstols; i els apòstols van ser elegits per Jesucrist sense demanar opinió als altres i sense que entre ells fessin campanyes». I insisteixen: «La idoneïtat de la persona elegida no ve determinada pel nombre de firmes que pugui recollir un determinat candidat, sinó per les qualitats que el fan apte per al càrrec que ha d'exercir.»

Aquest grup de laics de la diòcesi de Girona s'ha proposat utilitzar Internet per ajudar en la difusió de la doctrina de l'Església. Per això es basen en els documents oficials del Magisteri, principalment els decrets del Concili, el Catecisme, les encíclics i els diversos documents de la Cúria romana. Pretenen exposar de forma accessible i rigorosa la doctrina de l'Església, especialment en aquells temes que constaten que són mal entesos o poc coneguts o, fins i tot, de vegades, «deliberadament deformats en determinats ambients». (C.M.)

El Fòrum Joan Alsina i Xarxa Cristiana van qualificar de satisfactòria la reunió mantinguda amb el nunci.

Així, el bisbe Mons. Ramon Malla va presentar la renúncia al capdavant de la diòcesi de Lleida per raons d'edat el 4 de desembre del 1997, però no va ser fins al 29 d'octubre del 1999 que va ser comunicat oficialment el seu relleu en la persona de l'aleshores bisbe de Menorca, Mons. Francesc Xavier Ciuraneta. Les raons de la tardança poden ser diverses i, prosseguint amb l'exemple de Mons. Malla, van ser motivades en gran mesura pel litigi sobre el futur de les obres del Museu Diocesà de Lleida, viscut en el darrer tram del seu mandat.

Fòrum Joan Alsina

Si bé caldrà esperar que les renúncies siguin acceptades des del Vaticà, el cert és que a hores d'ara tothom comença a fer càbales sobre els bisbes que en un futur més o menys immediat hauran d'integrar l'episcopat destinat a dirigir l'Església de Catalunya pels viarans del segle XXI. Hi ha bisbes com els de Solsona i de Girona que no s'han estat de fer públiques les seves preferències a l'hora de parlar dels trets que hauria de tenir el seu candidat ideal; entre ells, que «siguin del país». En aquest sentit, Mons. Antoni Deig ha insistit que «si el pastor és de la terra, del país, els avantatges es fan molt més grans que els inconvenients».

Tot i que en un primer moment el nunci

demanar al nunci que el substitut de Jaume Camprodon sigui també català. Satisfacció era el sentiment que desbordaven els giro-nins, un cop acabada l'entrevista, tal com informa des de Girona Guillem Farré. El que havia començat com un intent aventurer va acabar amb la promesa d'un bisbe català per a la diòcesi.

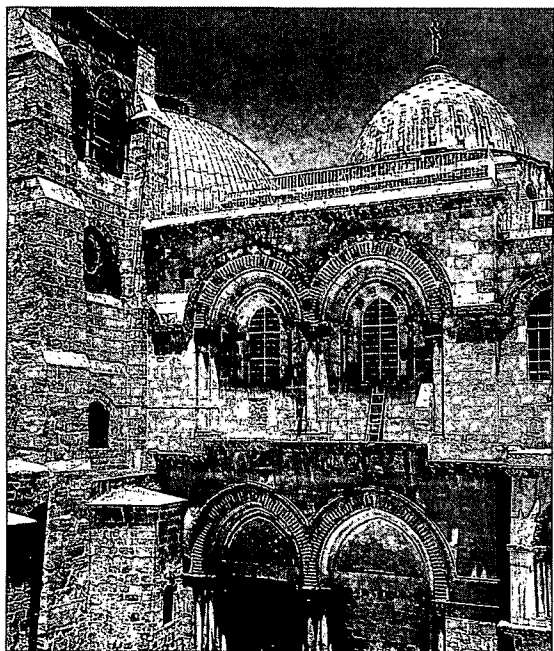
Al començament, la intenció que portaven Mn. Fèlix Mussoll, delegat de Pastoral Obrera, Mn. Ignasi Forcano i Miquel Mo-

En cap moment el Codi de Dret Canònic no parla de la idoneïtat d'un nou bisbe diocesà en termes de llengua, cultura o grau de coneixement de la diòcesi que haurà d'encapçalar i, encara que estableix que, en qualsevol cas, el judici definitiu sobre la idoneïtat del candidat correspon a la Seu Apostòlica, més aviat deixa l'elecció en mans del nunci i dels prelats de la província eclesiàstica corresponent. Així, el cànon 377 fixa que, quan s'ha de nomenar un bisbe diocesà i, per tant, proposar a la Seu Apostòlica una terna, correspon al legat apostòlic —el nunci a l'Estat espanyol és actualment el portuguès Mons. Manuel Monteiro de Castro— investigar separatament i comunicar a la mateixa Seu Apostòlica, juntament amb la seva opinió, el que, d'una banda, suggereixin el metropolità i els sufraganis de la província a la qual pertany la diòcesi que cal proveir o amb la qual està agrupada, i, de l'altra, el que suggereixi el president de la Conferència Episcopal del país corresponent: Mons. Antonio M. Rouco Varela, en el cas espanyol. En darrer terme, el Codi de Dret Canònic també recomana al legat pontifici que tingui en

compte el parer de membres del Col·legi de Consultors i del Capítol Catedral de la diòcesi corresponent i, si ho considera convenient, que demani en secret i separatament l'opinió d'altres persones de tots dos clergats i de laics «que destaquin per la seva saviesa».

El Dret Canònic, però, no s'atura aquí, sinó que també aconsella sobre els trets que caldrà tenir en compte a l'hora d'optar per un o altre candidat. Així, el cànon 378 estableix que per a la idoneïtat dels candidats a l'episcopat es requereix que l'interessat sigui: excel·lent per la fermesa de la fe, bons costums, pietat, zel per les ànimes, saviesa, prudència i virtuts humanes, «i dotat de les altres qualitats que el facin apte per exercir el càrrec de què es tracta»; de bona fama; d'almenys 35 anys i que faci un mínim de cinc anys des que va ser ordenat sacerdot, i, finalment, que hagi obtingut el doctorat o, si més no, la llicència en Sagrada Escripura, Teologia o Dret Canònic en un institut d'estudis superiors aprovat per la Seu Apostòlica, o que almenys sigui veritablement expert en aquestes matèries.

L'elecció del bisbe diocesà

Pelegrinatges a **TERRA SANTA**

«Pelegrins de la Paraula» al país de Jesús

- Del 5 al 12 d'agost
- De l'1 al 8 d'octubre **Especial contemplatiu**
- Del 2 al 9 de novembre
- Del 28 de desembre al 4 de gener del 2002

Una vivència excepcional de reflexió, de pregària i de celebració de la fe a les fonts mateixes de la nostra salvació.

AMB L'ASSISTÈNCIA TÈCNICA DE

MERCATRAVEL S.A.

RUTES RAIMONDIANES

Amb motiu del IV centenari de la canonització de sant Ramon de Penyafort.

RUTA ITÀLICA

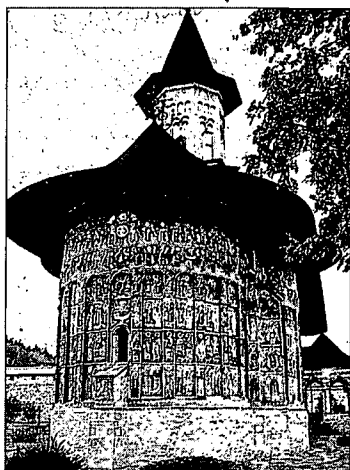
Del 19 al 26 d'octubre

- Bolonya
- Florència
- Assís
- Roma

Els viatges de sant Ramon.

DEMANEU INFORMACIÓ JA DES D'ARA

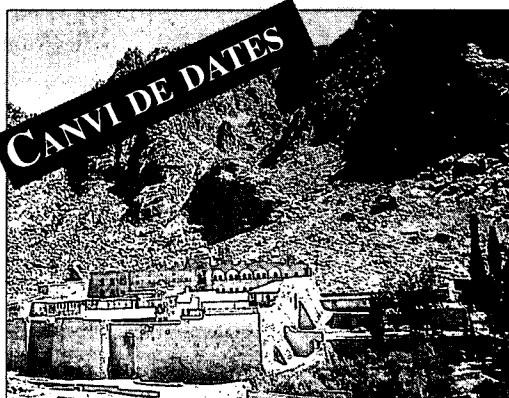

**Del 16
al 23
d'agost**

ROMANIA MEDIEVAL

Els Carpats i Monestirs

Els testimonis de la més típica tradició oriental.

Del 16 al 28 de setembre

ITINERARI BÍBLIC SINAI

Egipte i Jordània

La ruta de l'Èxode fins a Jerusalem.

**Del 19 al
30 de
novembre**

REP. SUD-AFRICANA ZIMBABWE

Parc Kruger / Catarates Victòria

A la descoberta dels contrastos més exòtics del món.

SOLSONA

Ben a prop dels clergues i fidels

JOSEP SENSADA
Membre del Consell
Diocesà d'Ajuda a
l'Església

Des de l'arribada del bisbe Antoni a la diòcesi de Solsona, aquesta va canviar, ja que es tractava d'un bisbe que tornava a casa. Cal recordar que va néixer a Navàs, que és justament un municipi que es troba enclavat dins la diòcesi, i aquest fet, es vulgui reconèixer o no, ha estat determinant per al desenvolupament i el dia a dia de la nostra comunitat cristiana de Solsona. Fruit d'aquest arrelament a la terra i coneixedor del bisbat va orientar el seu quefer diari a dotar la diòcesi de reconeixement i personalitat propis i resituar-la en el context de les altres diòcesis catalanes; tot això sense oblidar el seu tarannà com a persona que avui ningú no li discuteix.

Mons. Antoni Deig.

Pastoralment, ha estat sempre al costat dels clergues i fidels per tal de reconèixer les seves mancances i ajudar-los a superar-les i, fruit d'aquest reconeixement, va ser la convocatòria de l'Assemblea Diocesana, que va dotar d'un Pla Pastoral tota la diòcesi i va ser fidel reflex del testimoni de les diverses voluntats que conformen la diòcesi i que el bisbe Antoni va fer seves amb les resolucions aprovades per l'esmentada Assemblea. La convocatòria de l'Assemblea Diocesana va ser fruit del Concili Provincial Tarraconense. En l'actualitat i, malgrat la

distància geogràfica de la diòcesi, la realitat pastoral es troba plenament integrada i ningú no en discuteix la unitat.

Un cop superada la crisi de la mineria i el tèxtil a la vall de Llobregat i la problemàtica de l'agricultura i ramaderia que encara avui es troba vigent, el cert és que el bisbat ha sabut copsar les mancances en què es trobaven els homes i dones que integren la diòcesi i ha sabut ser al seu costat, donant-los suport i fent front a la crisi des de diverses realitats. També el bisbat, amb independència del bon funcionament de les delegacions diocesanes, ha sabut adaptar-se als temps moderns a la llum de l'evangeli i ha creat organismes i institucions per tal de reconèixer la situació en què es troba la nostra societat. Així, a títol d'exemple, cal tenir present la tasca que realitza el Centre de Pastoral Familiar envers les famílies que es troben en situacions delicades ajudant que es refacin dels seus problemes.

Tampoc no podem oblidar la tasca feta en matèria de joventut o el mateix reconeixement fet al clergat amb la construcció per exemple de la nova residència a l'edifici del Seminari diocesà, que ha estat inaugurada fa poc. En definitiva, penso que hem de valorar positivament la tasca que el nostre bisbe Antoni ha fet i fa pel nostre bisbat i m'agradaria moltíssim que el nou bisbe sabés continuar-la.

GIRONA

De Concili a Concili

JOSEP CASELLAS
Capellà i periodista

La llarga permanència de Jaume Camprodon al capdavant de la diòcesi de Girona ve emmarcada per dos concilis: el Vaticà II, en el qual ell no va participar però va contribuir a la seva recepció en terres gironines, aprofundint el treball considerable que havia iniciat el seu predecessor, Narcís Jubany; i el Provincial Tarraconense, en què Camprodon va intervenir però tot just ha pogut encetar-ne la recepció. A la seva arribada a la seu de Sant Narcís —l'any 1973— ja va trobar-se amb un afer delicat: la investigació sobre les circumstàncies de la mort de Joan Alsina, capellà gironí que acabava de ser assassinat a Xile. Davant la situació política i eclesial a Espanya, Camprodon va sintonitzar amb les posicions del cardenal Tarancon. Una homilia del prelat gironí contrària a la pena de mort va produir-li algun maldecap en aquells anys. Un fet eloqüent va ser també la seva decisió d'abandonar el palau episcopal i anar-se'n a viure a un pis.

Una bona part del seu programa per a la renovació de l'Església queda reflectida en les propostes aprovades a la I Jornada Diocesana de Pastoral, celebrada a Banyoles l'any 1980. Arran d'aquell esdeveniment es van crear organismes com el Consell Pastoral Diocesà, el Consell de Laics i el Secretariat de Pastoral Familiar. També es va impulsar el Centre d'Estudis Diocesà, creat tres anys abans. Altres propostes van quedar arraconades durant molt anys, com la creació d'un equip diocesà responsable de la pastoral de joventut, o no van acabar de consolidar-se després d'alguns tempeigs, com la formació d'equips de capellans. El Consell de Laics no s'ha suprimit però roman inactiu i sense membres des de fa uns quants anys.

En l'escrit de l'any 1986 Llevat de concòrdia Camprodon afirma, davant les iniciatives de beatificar màrtirs de la guerra civil, que la tasca de reconciliació ha de prevaler sobre l'exaltació de les persones. El 2000 demana perdó per la responsabilitat que va tenir l'Església en l'aixecament de

1936. D'altra banda, el 1988 crea l'Institut de Teologia, que el 1996 esdevé Institut Superior de Ciències Religioses de Girona. El 1990 publica el document Brúixola pastoral, però l'esdeveniment que marca més profundament la dècada dels noranta és el Concili Provincial Tarraconense. Jaume Camprodon posa la diòcesi en estat de consulta,

Mons. Jaume Camprodon.

primer per demanar opinions sobre temes que el Concili hauria de tractar i, després, per trobar camins per a l'aplicació de les resolucions conciliars. Tot aquest treball culmina en la II Jornada Diocesana de Pastoral, celebrada l'any 1998 a Girona, que desemboca en la creació dels secretariats de pastoral obrera, de pastoral penitenciària i de pastoral de joves i de la revista diocesana *El Senyal*. També cal destacar, d'aquests darrers anys, la iniciativa de demanar als fidels noms de capellans candidats a vi-

cari general i a vicaris episcopals; la reducció del nombre d'arxiprestats; el trasllat dels serveis del bisbat del palau episcopal a Casa Carles; l'inici de les obres de restauració de la catedral; les consultes a tres organismes diocesans amb vista al proper relleu episcopal; i el naixement a la diòcesi de dues entitats amb esperit renovador i conciliar: el Fòrum de capellans Joan Alsina i la Xarxa Cristiana.

El seu successor es trobarà amb el llegat que haurà deixat un pastor pastat amb substàncies nutritives de dos concilis, un home de tarannà senzill i auster i un defensor de la llengua catalana. I també amb una diòcesi mancada de vocacions sacerdotals i amb un clergat envellit i cansat però amb voluntat de no fer marxa enrere en relació a les reformes ja assolides. Desclericalitzar l'Església diocesana, ser vicle d'unió entre les diferents maneres de pensar existents, promoure el diaconat permanent i els ministeris laicals —amb una atenció particular a l'aportació femenina en l'Església— i afavorir l'esperit missioner i l'ecumenisme seran alguns dels reptes ineludibles per al futur bisbe de Girona.

BARCELONA

Passió per Jesucrist i amor a l'Església

ROSA DEULOFEU
Delegada de Pastoral de Joventut

Ricard M. Carles, al llarg dels anys dedicats a la nostra diòcesi de Barcelona, ens ha transparentat una forta passió per Jesucrist i un inquiet amor per l'Església. Des d'aquesta sensibilitat, com a creient i com a pastor, ha volgut treballar sempre amb una línia pastoral que impulsés l'evangelització adreçada a una societat fortament secularitzada. «Ajudeu-me a escalfar aquesta diòcesi» ha estat una expressió molt freqüentada acompanyada d'un fort desig de donar a conèixer Jesucrist a tots aquells que el desconeixen.

Identitat, comunió i evangelització van ser les orientacions pastorals que va oferir a la diòcesi per elaborar el Pla Diocesà de Pastoral. Ell mateix en oferir-les indicava que ens podien ajudar a superar les temptacions de rutina i d'inèrcia en el nostre quefer pastoral i apostòlic coordinat, tenint molt present que no comencem de zero, sinó del punt real en què es mou de fet la diòcesi,

que és un cos viu amb unes arrels ben fondes i branques fortes, que ha donat i dona molts fruits.

Un punt de partida. Als 25 anys de la cloenda del Concili Vaticà II, ens deia Mons. Ricard M. Carles: «Sembla que l'Església sent especialment la necessitat d'un recentrament, d'una refundació radical de l'experiència creient de tots els fidels en relació amb

Cardenal Ricard M. Carles.

“la vocació universal a la santedat” (Cap. V LG).» Voldria en aquesta expressió destacar alguns aspectes. Hi ha una descoberta que totes les energies apostòliques han d'estar profundament arrelades, sostingudes i alimentades en la font d'on procedeix vertaderament la *dynamis* del autèntica renovació de l'Església. No serveixen per a res els programes i les estructures si la sal perd la capacitat de salar. Són instruments al servei de quelcom molt més gran i profund. Ara bé, la grandesa d'aquesta vocació com a «perfecta unió amb Crist» (LG 50) es viu sent conscients de les nostres limitaci-

ons i fragilitats, de la nostra misèria. Per això demana un procés de contínua conversió de vida. S'ha de superar tot divorci entre la fe que es professa i la vida quotidiana. Ha de créixer la consciència d'haver acollit la crida de Déu amb una resposta vital —no solament amb paraules— que unifica personalitat i vida sota l'acció de Déu. És el naixement de l'home nou que l'Esperit realitza en cada fill de Déu. Aquesta és la nostra identitat profunda, que ha d'imprimir la seva forma a l'estudi i el treball, als afectes i a les amistats, a la vida matrimonial i familiar, a l'ús dels diners i del lleure, a la manera d'analitzar la realitat i a les mateixes opcions socials i polítiques. Cal anar més enllà de tot ritualisme, moralisme o espiritualisme, on la fe no aconsegueix interrogar, canviar la vida, ni suscitar judicis, actituds i opcions cristianes en tot ambient i situació.

Una preocupació constant. «Avui se'n invita especialment a viure la nostra pertinença a l'Església com un esdeveniment de gràcia, en el seu profund sentit místic: l'Església és una realitat que ens sobrepassa infinitament però que ens forja íntimament;

és quelcom més que una simple institució social, manipulable, sotmesa a precomprensions ideològiques, amb missatges i accions d'un simple humanisme moralista, agència de serveis per a la promoció humana i el canvi social. Ens cal redescobrir en l'Església el misteri de Déu que salva i congrega els homes en una unitat. L'Església no és nostra, és de Déu.» I ens parlava d'una segona línia pastoral: «Una renovada sensibilitat i educació per recuperar un ferm i joïós sentit de pertinença a l'Església com a misteri de comunió.»

Una vocació constitutiva: l'evangelització com a anunci i proposta de novetat de vida des de la comunió dels deixebles de Jesucrist. I la identitat profunda i la comunió són la garantia i l'impuls primordials per a la fecunditat de la presència de l'Església en el si dels pobles i per al vigor del seu anunci evangèlic. Amb aquestes paraules ens aplejava a la tasca evangelitzadora amb tot un seguit de reptes marcats per la mateixa situació que viu la nostra societat. Una dimensió profundament treballada a la nostra diòcesi i fortament empena pel Concili Provincial Tarraconense.

«Encara que un bisbe renunciï, continua sent bisbe i té tota la responsabilitat»

■ Mons. Ramon Malla va ser bisbe de Lleida durant 31 anys

Era el 12 de desembre del 1999 quan Lleida acomiadava el que havia estat durant 31 anys bisbe de la diòcesi: Mons. Ramon Malla i Call. Un llarg aplaudiment de tots els presents ressonava a la catedral al compàs de les paraules

d'elogi que el vicari general, Mn. Ventura Pegri, brindava al bisbe Malla: «En aquests últims anys difícils de la reestructuració del bisbat mai no heu perdut la vostra voluntat de pau i de concòrdia, ni el vostre somriure natural que us

agraïm de debò.» El bisbe Malla viu des d'aleshores a la residència Nativitat de la Mare de Déu de Barcelona, on ha tornat «no com a bisbe emèrit —assegura— sinó simplement com a mossèn Ramon Malla».

—El 4 de desembre del 1997, va presentar la renúncia per raons d'edat, però no va ser fins al 29 d'octubre del 1999 que va ser comunicat oficialment el seu relleu. Per què va trigar tant a fer-se efectiu?

—La renúncia té efecte quan t'ho comuniquen oportunament i, en el meu cas, va tardar dos anys a arribar. És evident que es pot pensar que va trigar tant per la discrepància que hi havia sobre la qüestió de les obres d'art del Museu Diocesà que pertanyien a les parròquies de la Franja segregades. La idea era que durant aquest temps arribéssim a una solució que satisfés tant el bisbe de Barbastro-Montsó com a mi mateix com a bisbe de Lleida, de manera que el successor —finalment va ser el bisbe Francesc Xavier Ciuraneta— pogués estalviar-se aquest problema. Amb tot, finalment l'acord no va ser possible.

—Com recorda aquest període de dos anys entre que va renunciar i va ser rellevat?

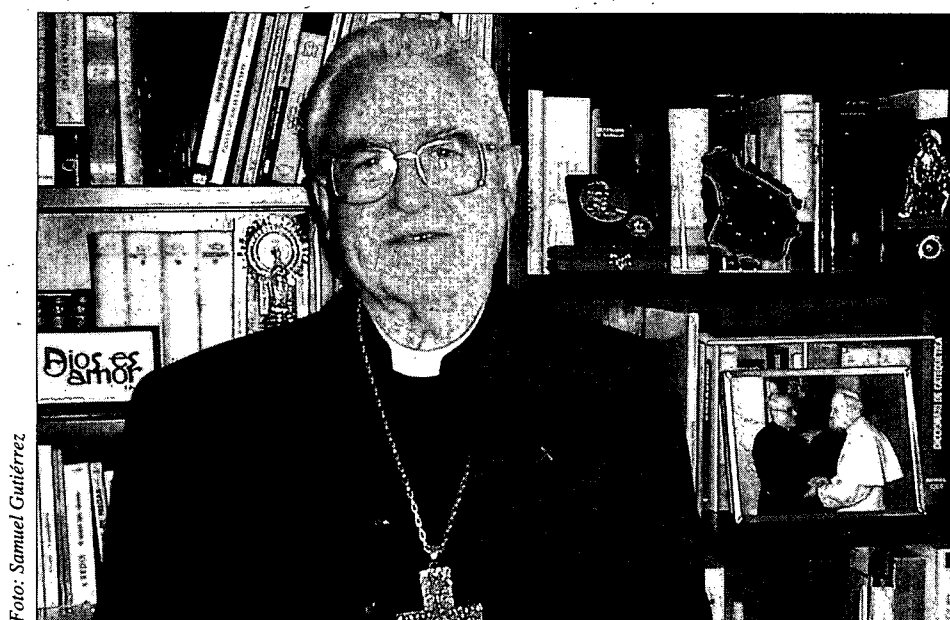
—He pensat sempre que, encara que un bisbe renunciï, continua sent bisbe i, per tant, té tota la responsabilitat pròpia d'un bisbe. Esperava en qualsevol moment rebre la notícia de quan s'havia de fer efectiu el meu cessament, però, mentrestant, vaig continuar amb la meua vida normal. Això sí, tenint present que, com que era una situació interina, no podia fer cap modificació ni prendre cap empresa important per no comprometre el bisbe que m'havia de succeir.

—Li va saber greu haver estat rellevat com a bisbe de Lleida sense haver pogut arribar a un acord sobre el litigi del Museu Diocesà?

—Sempre sap greu deixar problemes per al bisbe que ve darrere. És més, la meua idea era que si hi havia cap afer delicat era més adient que fos jo qui es comprometés en la seva resolució que no pas el meu successor, perquè, al cap i a la fi, jo ja me n'anava.

—En l'eucaristia de comiat com a bisbe de Lleida va dir als seus fidels: «Pregueu sempre pels vostres bisbes, que no tenim una tasca fàcil, ja que presentar avui l'Evangeli en la nostra societat canviant és tot un repte.» Quines són, doncs, les principals dificultats en l'exercici pastoral d'un bisbe a l'hora de transmetre l'Evangeli?

—D'una banda, el bisbe ha de ser fidel a la paraula de Déu i a la interpretació correcta de l'Evangeli i, de l'altra, la dificultat rau en com aplicar l'Evangeli en la realitat concreta que li ha tocat viure. És un càrrec de molta responsabilitat i en aquest moment és molt difícil d'exercir, perquè el

Mons. Ramon Malla.

bisbe ha de ser l'home que porti la visió de fe de totes les coses, i aquesta visió de fe l'ha de posar actualment en un món en el qual la fe no té lloc i on imperen altres «valors» o esquemes. Per tant, el bisbe és l'home que en una societat molt secularitzada com la que tenim ara, molt materialista, ha d'aportar-hi un sentit espiritual i la llum reveladora de Déu Nostre Senyor. Ser bisbe no és cap ganga; és realment una responsabilitat que carregues damunt teu. Avui, doncs, és difícil ser bisbe, de la mateixa manera que ho és també ser sacerdot o, fins i tot, un bon cristià.

APUNTS

Ramon Malla i Call (la Seu d'Urgell, Alt Urgell, 1922) va estudiar als seminaris d'Urgell i de Barcelona i es va llicenciar en Teologia i Dret Canònic per la Universitat Pontifícia de Salamanca i per la Gregoriana de Roma. Va ser ordenat sacerdot el 19 de desembre del 1948, a Salamanca. Era vicari general d'Urgell i delegat permanent de la mitra per a Andorra quan va ser nomenat bisbe de Lleida, el 24 de juliol del 1968. En va prendre possessió el 26 d'octubre del mateix any i va rebre l'ordenació episcopal el dia següent, 27 d'octubre, a la catedral de Lleida. El bisbe Malla va presentar la renúncia quan va complir els 75 anys, però no es va fer efectiva fins dos anys després. Només un cert regust agre va enterbolir la seva marxa: hauria volgut anar-se'n havent resolt el litigi de les obres d'art del Museu Diocesà de Lleida.

—La situació, doncs, ha canviat molt de quan Mn. Ramon Malla va ser nomenat bisbe.

—Sí, ara és molt més difícil. Jo vaig entrar com a bisbe en una època en què la societat vivia en un ambient molt més cristianitzat —si més no, externament— i en què el bisbe era una personalitat respectada tan socialment com institucionalment.

—En aquest sentit, actualment és una responsabilitat més gran saber elegir bé?

—La responsabilitat hi ha estat sempre. Elegir bisbe és elegir una persona que, tenint en compte totes les circumstàncies, pugui portar endavant la vida cristiana de la comunitat que li ha estat encomanada. Ara, però, com que fer arribar l'Evangeli és més difícil que anys enrere, el bisbe potser ha de tenir més altura que la que teníem en el nostre temps; això sense desmereixer ni desqualificar cap dels bisbes d'aleshores.

—Què destacaria dels 31 anys que va passar al capdavant del bisbat de Lleida?

—El que recordo amb més estimació és la col·laboració de la gent i dels capellans, així com l'apreci dels diocesans, que me l'han manifestat de moltes maneres. També destacaria l'ordenació de sacerdots, que era sempre un motiu d'alegria; la visita pastoral als pobles de la diòcesi; l'aglutinament i la posada en pràctica de les resolucions del Concili Vaticà II; el goig d'aixecar esglésies noves; l'erecció de l'Institut Superior de Ciències Religioses; l'obertura del procés de beatificació del ja beat Francesc Castelló i Aleu...

—Li hauria agradat provar amb una altra diòcesi?

—De fet, jo seria partidari que al cap de quinze anys, si fa no fa, hi hagués relleu al capdavant d'una diòcesi, perquè, sense voler, al cap de tants anys el bisbe agafa

costums i tradicions que no són bones per al bisbat. És en aquest moment que cal que arribi algú amb aires nous, tant per a la salut del bisbe com de la mateixa diòcesi. En el procés del relleu, considero que també caldria evitar la situació de bisbe interí, perquè, ja en els últims anys, quan se sap que has de dimitir, moltes vegades la gent, sense voler, no és que facin buit al bisbe però tenen la sensació que ja no manes.

—Quines activitats du a terme actualment?

—Faig de bisbe jubilat, cosa que vol dir que faig els serveis que em demanen i, en certa manera, faig d'auxiliar dels bisbes auxiliars o de qualsevol capellà que ho necessita. Tens més temps per llegir, per fer pregària d'una manera més descansada i per visitar persones que abans, per manca de temps, no podies veure.

—Quan parlem de les diòcesis catalanes, considera important que els bisbes que hi siguin destinats sàpiguen el català i coneguin la realitat de Catalunya?

—El més interessant és que el bisbe sigui capaç d'estar al servei de la gent i, per fer de bon pastor, ha de conèixer bé les persones. Per això, com més identificat estigui el bisbe amb la realitat social és més fàcil que la compregui i és més fàcil també que ell actuï d'acord amb aquesta realitat i d'una manera més positiva. Això sobretot en diòcesis en què hi ha aspectes distintius molt importants com és la llengua: Catalunya, el País Basc, Galícia... També en el cas de la Franja, quan formava part de la diòcesi de Lleida, per als veïns era important que el seu bisbe pogués parlar col·loquialment amb ells en la llengua que parlaven a casa seva. I, de fet, així ho ha entès la Santa Seu, perquè el bisbe que hi ha estat destinat, Mons. Juan José Omella, és un bisbe de la Franja que també parla el català. Per tant, com més sintonitzes amb el tarannà de la diòcesi, és més fàcil treballar, connectar i sintonitzar amb la gent. Ara bé, en el cas de Catalunya, una cosa és que sigui un bisbe català i una altra és que, fins i tot, sigui del mateix bisbat.

—Quina és la diferència?

—En el cas d'un bisbe originari del mateix bisbat que li ha estat encomanat, pot ser positiu sempre que hagi viscut una experiència de vida i pastoral fora de les fronteres de la diòcesi, per disposar d'una perspectiva més gran i per aportar-hi totes aquelles coses positives que ha après fora. És bo no tancar-se, sinó tenir llibertat d'esperit i una visió més universal. És més, amb prou perspectiva podrà discernir més bé les deficiències i mancances que hi pugui haver al bisbat.

Reportatge: Carme Munté

Espanya

església en el món

Els bisbes espanyols reiteren el seu rebuig al terrorisme

■ La CEE reflexiona sobre la situació actual de l'Església

MADRID.— En inaugurar el 23 d'abril l'assemblea plenària de la Conferència Episcopal Espanyola (CEE), el cardenal Antonio M. Rouco, arquebisbe de Madrid i president de la CEE, va reiterar el rotund rebuig de l'Església al terrorisme i va reflexionar sobre la situació actual de l'Església a l'Estat espanyol, a la llum de la carta apostòlica del Papa *Novo millennio ineunte*.

El cardenal va iniciar la seva intervenció assenyalant que l'assemblea inaugurava els seus treballs embarcats en la programació pastoral dels propers anys, mirant cap al futur, davant el nou segle i el nou mil·lenni. En aquesta línia, situava l'elaboració d'un nou pla pastoral que respongui als reptes d'aquesta nova conjuntura, en sintonia amb les propostes del Papa i «a l'escolta obediència del que l'Esperit ens diu al començament de l'any 2001».

Des de la darrera assemblea plenària, a la tardor de l'any passat, la CEE i l'Església espanyola han passat circumstàncies difícils. El president de la CEE destacava la violència d'ETA: «Ens dol fins al més profund de l'ànima el flagell tremend del terrorisme, que tanta sang ha costat (...) i que continua amenaçant un bé tan sagrat com la vida de les persones.» Per això, tornava a condemnar amb rotunditat el terrorisme, «que no admet cap cobertura ideològica, (...) reitem que és un pecat gravíssim que trenca horriblement el manament diví de no matar i contrasta amb els objectius que de manera contradictòria diuen que persegueixen els seus portaveus (...), no poden fer creure que treballen per un futur de justícia i de llibertat». Així mateix, recordava que no és lícit col·laborar amb ETA, ja que «els que ho fessin no mereixerien el nom de cristians. És (...) obligació moral de tothom col·laborar (...) en la protecció dels amenaçats i en l'eradicació dels crims terroristes».

Els bisbes no tan sols estan preocupats per la violència terrorista, també els dol «que continuïn sacrificant-se vides innocents ja abans de néixer (...); la sort dels pobres i dels que no tenen feina permanentment; la sort dels immigrants explotats per màfies (...) i no acollits amb tot el respecte i l'afecte; (...) ens dolen els que perden la fe, els joves als quals no se'ls obre en la vida un horitzó il·luminat per l'Evangeli».

El cardenal Rouco també mostrava el seu pesar perquè «el que més ens ha fet patir no han estat les desqualificacions i les acusacions injustes de les quals hem estat objecte els bisbes espanyols a causa de la nostra suposada tebiesa en la condemna d'ETA i de la nostra presumpta ambigüitat en la qualificació moral del terrorisme. Ens han dolgut més l'engany i la confusió produïts entre els catòlics i l'intent de separar-los dels seus pastors legítims». En aquest sentit, apuntava les

Mons. Alanis alerta sobre una campanya anticlerical

El cardenal Rouco no ha estat l'únic que s'ha queixat de desqualificacions i acusacions injustes contra l'Església i els seus ministres. El bisbe d'Urgell, Joan Martí Alanis, escriu un article a la revista *Església d'Urgell*, titulat *L'estimació dels preveres*, on denuncia una campanya anticlerical a França i Anglaterra per desacreditar l'Església i que ara arriba al nostre país, però «no amb tanta duresa».

El bisbe assenyalava que «cal que la comunitat es pregunti fins a quin punt valora i mostra estimació als seus preveres, ja que les crítiques des de fora fereixen poc si la comunitat està al seu costat. L'amor, no solament és necessari als nens sinó també als adults». Mons. Martí Alanis subratlla que és un problema que afecta a tots i proposa tres suggeriments per mostrar respecte i distinció als sacerdots: «Aixeca't, en senyal de respecte, sempre que un prevere entri allà on tu estàs, encara que no sigui el millor model de prevere, ja que és al càrrec més que a la persona concreta que hem d'honorar; agraeix-los-el, sempre que fan un servei; finalment, prega sempre per ells, no una vegada sinó sempre, tu sol o bé en comunitat.»

informacions sobre els casos d'abusos sexuals perpetrats per alguns sacerdots nadius a Àfrica. Això no obstant, el president de la CEE assegurava que «ens consola la fidelitat de tants fills i filles de l'Església que (...) s'entusiasmen amb Crist i es manifesten disposats a ser els protagonistes de la nova evangelització».

Família i educació

L'episcopat ha treballat, durant l'assemblea plenària, el document *La família, esperança de la societat i santuari de la vida*. Al respecte, Antonio M. Rouco, deia que «en la crisi de la família hi ha una de les arrels més pregoneres de la crisi social que es manifesta després en aquells altres

L'assemblea plenària de la CEE va tenir lloc del 23 al 27 d'abril.

fenòmens que copegen de manera més cridanera i sagnant la nostra sensibilitat i les nostres vides. (...) Si la família va malament, la societat anirà malament». L'eutanàsia és un tema que han tingut molt present els bisbes: «La legislació sobre l'eutanàsia és trista i dramàtica expressió de la deshumanització que deixa indefensos, sobretot, els més febles.» Un altre dels punts analitzats ha estat la declaració *El drama humà i moral del tràfic de dones*.

En el seu discurs inaugural, el cardenal Rouco comentava un altre dels temes estudiats en la plenària, l'educació, i deia que «és just que demanem a les autoritats el suport generós que tants pares demanen i, en el cas concret de l'ensenyament de la religió, simplement que es compleixi la llei».

Església i política

El president de la CEE també dedicava part del seu discurs a la relació entre l'Església i la política: «La comunitat política i les institucions públiques de l'Estat s'han d'articular de manera que es garanteixi la llibertat religiosa de les persones i dels grups. Això li exigeix no caure en formes laicistes d'intolerància religiosa, sinó entendre de manera positiva l'aportació religiosa al bé comú; i exigeix als

òrgans de l'Estat i als partits polítics no suplantar directament ni indirectament el lloc de les instàncies religioses i convertir-se indegudament en suposades fonts de la moral i de les orientacions antropològiques fonamentals de la vida social.»

El cardenal Rouco posava en relleu que l'Església sempre ha encoratjat els fidels a participar en la vida política, d'una forma responsable i segons l'Evangeli. Així mateix, assenyalava que la relació dels bisbes i de la CEE amb l'Estat democràtic «ha estat nítida i constructiva des dels seus mateixos inicis. (...) Expressem que la nostra voluntat de col·laboració lleial amb l'Estat democràtic al servei del bé de tots els espanyols continua sent la mateixa». Segons el purpurat, aquesta col·laboració no s'ha reduït a declaracions doctrinals, sinó que s'ha traduït en la «feina quotidiana pastoral, social, assistencial i educativa dels catòlics en el seu conjunt».

Mirant el futur. Així es pot resumir el discurs del cardenal Rouco, que afirmava que «després de les celebracions jubilaires de l'any 2000 ens sentim compromesos novament en l'obra de l'evangelització amb constància renovada. (...) No hem d'inventar res, però hi hem d'insistir i arriscar-ho tot. L'evangelització integral de la societat espanyola (...) reclama totes les nostres energies». (C.C.)

LLAR D'ANCIANS PRUDENCI MIRALLES

Autèntica Llar-residència.

Trafalgar, 39, 5è - 08010 Barcelona
NIF: G-08862781. - Tel. 932 681 867 - Fax 932 684 356

Espanya

Els bisbes bascos demanen el vot per a la pau

BILBAO.— «Vots per a la pau» és el títol de la carta pastoral que, amb vista a les properes eleccions autonòmiques, han escrit els bisbes de Bilbao (Ricardo Blázquez i Carmelo Echenagusía), Sant Sebastià (Juan María Uriarte) i Vitòria (Miguel Asurmendi). El document es divideix en cinc parts: la situació, la clau, la campanya electoral, la participació i el manteniment de l'esperança.

Els prelats indiquen que els sembla necessari «oferir una paraula extreta de la doctrina social catòlica, exempta de pretensions de partidisme i inspirada únicament en el desig de contribuir al bé comú». Els bisbes destaquen que el poble basc vol una pau justa i estable, però que «els desacords a l'hora de concebre-la i de procurar-la són profunds i preocupants». També constaten la renovada violència terrorista després dels catorze mesos de treva i els assassinats que vulneren el dret a la vida. Aquesta situació, asseguren, «continua semblant la por a molts ciutadans que viuen amenaçats simplement perquè expressen les seves conviccions polítiques o perquè compleixen els seus deures cívics». Així mateix, denuncien que es lesiona la llibertat d'expressar les idees d'una manera pacífica.

Els pastors de les diòcesis basques lamenten també el clima de confrontació

política, que pot acabar produint «una notable fractura social els primers indicis de la qual ja despunten en alguns moments tensos de la nostra vida cívica». D'aquí es desprèn el dolor i la preocupació per la realitat actual, que afecta una gran part de la societat i que provoca un gran clam popular que demana la fi de tant de sofriment i enfrontament. Per aquest motiu, els bisbes demanen el vot per «contribuir a tallar d'arrel aquests mals i obtenir els béns desitjats».

Segons els prelats, el criteri moral clau és el lema escollit per a la Trobada de Pregària per la Pau, celebrada a Armentia al gener: «Entre tots, PAU per a tots.» Aquest lema, reconeixen, «és una clau utòpica en el sentit rigorós i positiu del terme: no marca una meta que es pugui

Els bisbes estan preocupats per la tensió que es viu.

aconseguir plenament; però assenyalava una direcció en la qual cal avançar constantment». En aquest sentit, apunten que la veritable pau exigeix defensar la vida i respectar tots els drets humans, i assenyalen que tothom està cridat a treballar per la pau: «Ningú no ha d'excloure's, ni ser exclòs de la construcció de la casa comuna; si és que de debò cerca construir i no destruir.» Tots els ciutadans són beneficiaris de la pau, recorden.

En relació amb la campanya electoral, els bisbes es fixen en els partits i en els mitjans de comunicació: «Els electors convocats a les urnes necessitem sentir dels partits programes realistes que ofe-

reixin vies de solució en cadascun dels problemes d'aquesta societat. Tenim dret de sentir dels polítics missatges verídics, respectuosos amb les institucions nascudes de la voluntat popular.» I adverteixen del perill d'oferir missatges enganyosos, d'utilitzar la por com a arma electoral, de «barrejar en la mateixa valoració condemnària el que és legítim amb el que és inacceptable», de desqualificar i calumniar els adversaris i de fer servir de manera partidista els mitjans de comunicació social públics.

Als mitjans de comunicació els demanen que contribueixin a la neteja i serenor de la campanya: «La feina dels mitjans ha d'orientar-se des de la campanya a preparar el "dia després" de les eleccions, en què siguin menys difícils i més viables aquelles fórmules polítiques que preparin més bé la pau.»

Els prelats animen els ciutadans bascos a exercir el seu dret a vot i a no perdre l'esperança: «No volem oblidar que l'esperança i la cohesió dels pobles alberga recursos amagats que no s'esgoten fàcilment. Amb els ulls de la fe dels creients percebem en aquest fons sa, solidari, esperançat, de molts ciutadans un ferment discret i eficient, dipositat per la resurrecció del Senyor.»

La carta pastoral acaba amb una invocació a santa Maria de la Pau, perquè ajudi el poble basc a respondre fidelment al triple encàrrec que Joan Pau II va encarregar a la multitud reunida a Armentia: «Sigueu amics de la pau, gent que prega per la pau, constructors de la pau.» (C.C.)

106.6 FM Barcelonès, Maresme, Vallès Oriental, Vallès Occidental i Baix Llobregat

93.7 FM Alt Penedès, Baix Penedès, Anoia, Bages, Berguedà i Garraf **BISBAT DE BARCELONA**

103.4 FM Gironès, Selva, Alt Empordà, Baix Empordà, Pla de l'Estany i Garrotxa **BISBAT DE GIRONA**

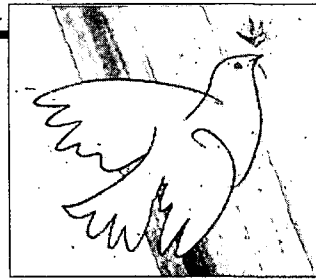
104.4 FM Solsonès **BISBAT DE SOLSONA**

105.0 FM Alt Urgell (Ràdio Principat)

107.5 FM Andorra (Ràdio Principat) **BISBAT D'URGELL**

Espanya

Barcelona serà enguany la capital de la pau i del diàleg interreligiós

■ La comunitat de Sant Egidi organitzarà del 2 al 4 de setembre la XV Trobada Mundial per la Pau

BARCELONA.— Tot és possible amb el diàleg, res no és possible sense el diàleg. Aquest és el gran lema que des de fa temps Sant Egidi vol proclamar arreu del món. I no únicament el proclama sinó que cada any el posa en pràctica amb la celebració de la Trobada Mundial per la Pau, un espai per a la reflexió i el diàleg on persona-

litats d'arreu del món s'apleguen amb l'objectiu d'unir esforços en el camí de la pau. Enguany, Barcelona prendrà el relleu de Lisboa i obrirà el mil·lenni amb una trobada que centrarà les seves reflexions al voltant d'un tema de molta actualitat: «Les fronteres del diàleg: religions i civilitzacions en el nou segle.»

això és molt important».

Amb elogis com aquests, procedents de les autoritats civils, és normal que la comunitat es trobi a Barcelona «com a casa i en família», alhora que participa d'una «sintonia total i perfecta amb el bisbat i el cardenal Carles», va destacar també Mario Marazitti.

En un temps de desorientació com l'actual, davant de la injustícia de la globalització i dels molts conflictes armats oberts a múltiples parts del món, Sant Egidi fa una aposta contundent pel diàleg. És el camí més curt vers la mútua com-

rents religions i tradicions culturals uneixin esforços en la recerca de la pau, a través del diàleg, fugint dels fanatismes i fent possible que el món sencer s'interrogui sobre el futur que s'acosta. En aquest context, les religions han de tenir un gran paper, han d'aportar una ànima a la modernitat, rebutjar la injustícia i cercar el bé comú.

La Trobada que enguany convertirà Barcelona en la capital mundial de la pau comptarà amb un bon nombre de personalitats religioses, de totes les tradicions i cultures, compromeses en el diàleg ecumènic i interreligiós. També hi assistiran grans personalitats

per als que volen veure en les religions una font de conflicte. Sant Egidi ha descobert que el diàleg entre religions és possible i

Samuel Gutiérrez

La presentació de la XV Trobada Mundial per la Pau va aplegar els màxims representants de la vida política catalana.

prensió, vers la convivència pacífica, vers la pau. Així ho entén la comunitat fundada el 1968 per Andrea Riccardi i així ho va manifestar un dels seus representants, Mario Marazitti, el 24 d'abril passat durant la presentació a Barcelona de la XV Trobada Mundial per la Pau. Se celebrarà del 2 al 4 de setembre del 2001 i reunirà a la Ciutat Comtal prop de 300 personalitats religioses i polítiques de 60 països. Col·laboren també en l'organització l'Ajuntament de Barcelona i la Generalitat de Catalunya, els màxims representants dels quals van assistir satisfets a la presentació.

En el primer any del tercer mil·lenni aquest gran esdeveniment ecumènic internacional vol ser en primer lloc «un crida de pau al món sencer, perquè s'acabin les guerres, perquè el Nord ric no s'oblidi d'Àfrica, perquè es reobrin els camins de convivència a Orient Mitjà», i tot plegat des del diàleg sincer i compromès, «com a única via possible per al futur de la humanitat». Enguany, de forma particular, la trobada abordarà a fons el tema de la intolerància ètnica i el del paper dels mitjans de comunicació en el camí de la pau. Entre els conflictes als quals es prestarà especial interès i en els processos de pau dels quals Sant Egidi participa més activament es troben els d'Orient Mitjà i Burundi.

«Les religions, en temps difícils, han de solidaritzar-se contra la guerra, i més aquí, al Mediterrani, on es produeix una greu crisi de cohabitació», afirmava Marazitti a l'hora de recalcar la importància de la trobada. És el moment que les dife-

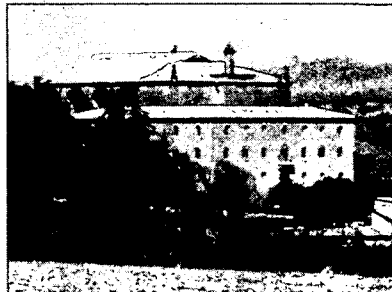
polítiques com Mikhaïl Gorbtxov, Jean Daniel o Juliano Amato.

L'obertura de l'esdeveniment, el 2 de setembre, se celebrarà amb tota mena de luxes al Gran Palau del Liceu. Allí es donarà el tret de sortida a dos dies intensos de debat i de reflexió, en què es constituïran diferents grups de treball al voltant de cinc o sis temes reunits a diferents indrets de Barcelona. El colofó de la Trobada es reservarà per al darrer dia, el 4 de setembre. La plaça de la catedral reunirà una gran pregària per la pau, una pregària silenciosa, cadascú en la seva llengua i tradició, en el que es pretén que sigui una «gran litúrgia religiosa i laica».

Tant la Generalitat com l'Ajuntament de Barcelona es mostren molt contents i satisfets que aquest esdeveniment pugui celebrar-se enguany a Barcelona. De fet, el mateix president de la Generalitat, participant a la Trobada de Lisboa, ja va suggerir aleshores la Ciutat Comtal com a possible amfitriona del fòrum. Durant la presentació d'aquest, Pujol va voler remarcar també que «l'home ha de fer sempre apel·lació d'aquest fons espiritual que porta dintre i participar en aquest esforç general per la pau». L'alcalde Clos es va sumar al cúmul d'elogis oferts a Sant Egidi i a la mateixa trobada, considerada molt en consonància amb el Fòrum Internacional de les Cultures, que presidirà Barcelona el 2004. Per a Joan Clos, «el pont de diàleg que la comunitat de Sant Egidi ha aconseguit establir entre religions i cultures és un exemple extraordinari

CASA D'ESPIRITUALITAT

Vista general del monestir

Corredor

Enguany el Santuari del Miracle celebra el CENTENARI DEL MONESTIR (1901-2001). Són 100 anys al servei de l'Església a Catalunya. També celebrem els 20 anys (1981-2001) de la Casa d'Espiritualitat. Més de 30.000 persones han participat en les seves activitats.

Per a tothom

■ EXERCICIS ESPIRITUALS.

Del 14 al 20 de maig.
Director: P. Carles M. Gri, monjo.

■ RECÉS, CAP DE SETMANA.

Del 18 al 20 de maig.
Director: P. Carles M. Gri, monjo.

Veniu a passar un Cap de setmana de recés o uns dies d'Exercicis espirituals a la Casa d'Espiritualitat, en un ambient acollidor, unes instal·lacions -42 habitacions renovades, amb bany- i uns serveis adients que permeten una estada senzilla i agradable. Serà una experiència personal enriquidora. Us hi esperem.

PER A INFORMACIÓ, INSCRIPCIONS I RESERVES:

CASA D'ESPIRITUALITAT

Tel: 973 48 00 45

Fax: 973 48 02 43

25287 EL MIRACLE (El Solsonès)

Espanya

La trucada de Déu

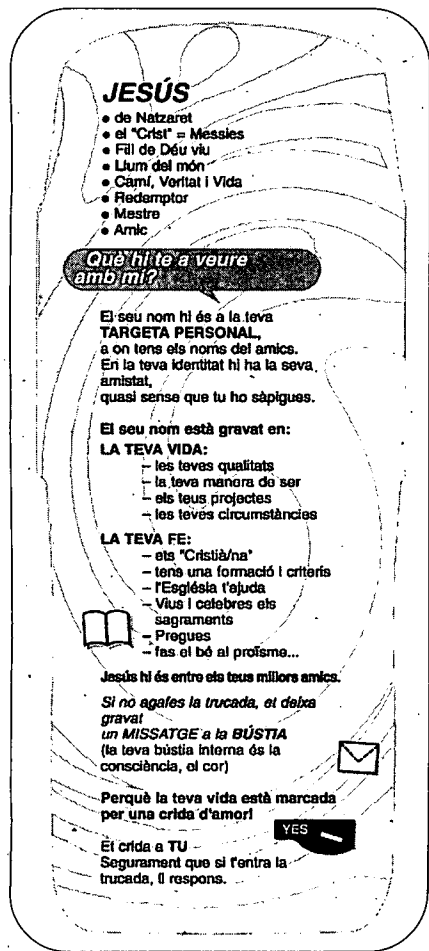

■ XXXVIII Jornada Mundial de Pregària per les Vocacions

ROMA.— El 6 de maig l'Església celebra la Jornada Mundial de Pregària per les Vocacions. Enguany el tema que el Papa proposa com a reflexió és «La vida com a vocació». En clau juvenil s'ha traduït com a «Tens una trucada». La crida de Déu afecta tothom i és personal i per a cadascú. Es tracta de fer pensar que la nostra existència està configurada per la crida de Déu, pel seu projecte per a cada persona.

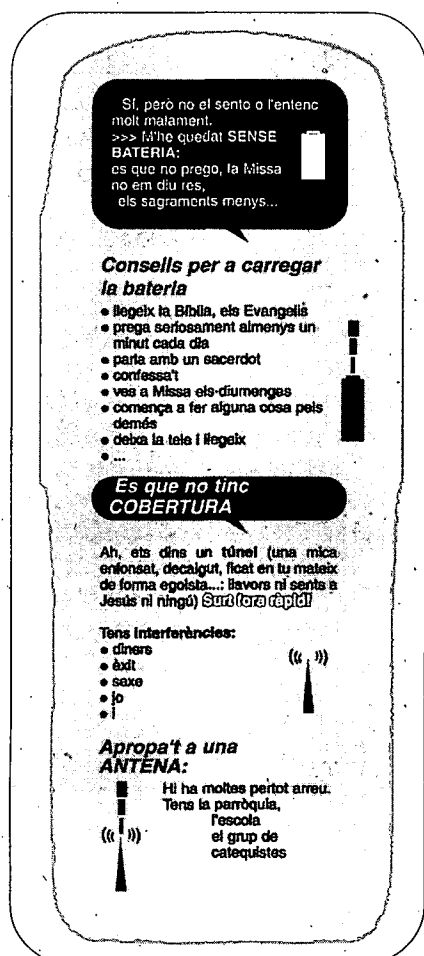
El secretariat de la Comissió Episcopal de Seminaris i Universitats, i el secretariat de Pastoral Juvenil de la CONFER han dissenyat una campanya molt juvenil, que juga amb el símbol del telèfon mòbil. El rètol presenta un mòbil, tan emprat pels joves, i el lema «Tens una trucada». Jesús té un missatge personal que ens comunica i que el portem amb nosaltres. És qüestió d'obrir-lo i seguir-lo. Aquest símbol del mòbil es desenvolupa en un tríptic i pot servir de catequesi per als joves.

La cultura de la vocació és un

component de la nova evangelització, assenyalen els secretariats. Cal descobrir la crida de Déu i considerar la vida com a vocació. Es refereix a valors com la gratuïtat, l'acollida del misteri, la limitació de l'home i la seva obertura a la transcendència, la disponibilitat de deixar-se cridar pels altres i per un Altre, la confiança fonamental en si mateix i en el pròxim, la capacitat de commoure's davant del do rebut, l'afecte, la comprensió, el perdó.

Enfront d'una cultura de l'oci, del viure al límit, «cal educar en una cultura capaç de trobar valor i gust per les grans qüestions, les referents al ma-

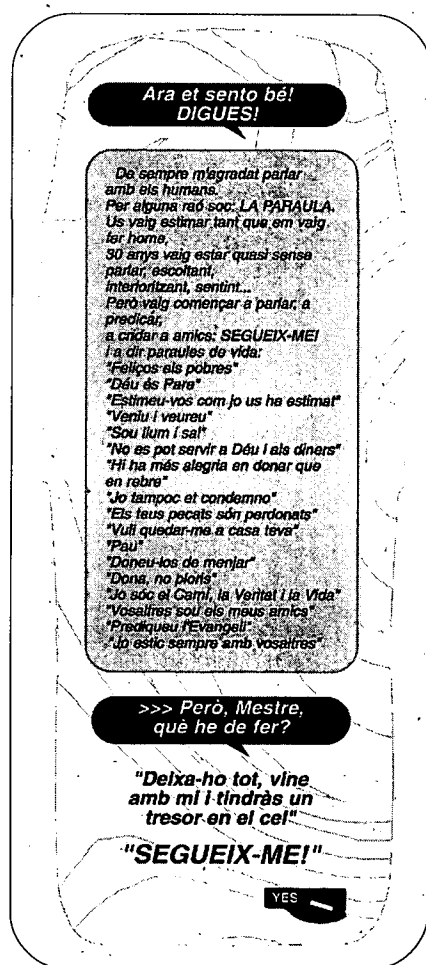
teix futur».

El cristià és conscient que està cridat a la vida, volguda per Déu, i configurada pel seu projecte amorós. Per això, el Papa assegura que «es pot afirmar en cert sentit que l'amor és l'ADN dels fills de Déu, és la vocació santa amb què hem estat cridats». Així,

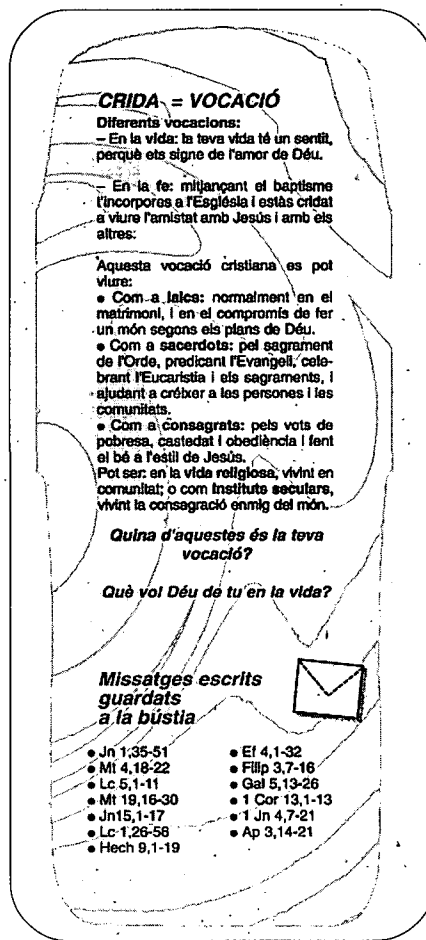
La jornada

La Jornada Mundial de Pregària per les Vocacions, instituïda per Pau VI fa 38 anys, en ple Concili Vaticà II, té aquests objectius:

- Complir el manament de Jesús de pregar per les vocacions consagrades, perquè no manquin obrers a les seves messes.
- Donar gràcies a Déu pels dons que el seu Esperit reparteix a l'Església en la varietat i riquesa de vocacions.
- Impulsar la pastoral vocacional.
- Sensibilitzar els joves perquè descobreixin la vida com a vocació i estiguin oberts a una possible crida de Déu a consagrar-li la seva vida.
- Presentar a la societat una imatge positiva dels preveres i la vida consagrada.

cal descobrir aquesta crida, assaborir-la i participar en la història d'amor que Déu entrellança amb cadascú. A partir d'aquesta experiència cal posar-se en marxa per seguir la seva invitació i complir la missió, «veritable expressió d'amor. (...) La vocació consagrada, en les seves diverses manifestacions, és una simfonia d'amor». (C.C.)

SIGNES D'AVUI

Llums i ombres

Llegeixo en una revista italiana que 340 milions de persones arreu del món pateixen depressió, malaltia que considera com el mal que enfosqueix la nostra existència. Els pobles orientals estan menys afectats perquè la seva cultura afavoreix molt més el contacte amb les pròpies emocions, amb la vida interior i amb el silenci. Què passa en el cor de l'home i de la dona quan se submergeixen en les zones fosques de l'existència i no veuen cap esclat de llum? Per què de vegades la mateixa fe cristiana sembla enfonsar-se en el forat negre del dubte i del sense sentit? Per què la foscor és una realitat tan temuda i fa por afrontar-la? El psicòleg Jung parla dels amagatalls de la nostra personalitat que es troben a l'ombra.

Tres experiències recents em permeten observar el lligam entre la foscor i la llum. Entrar a la catedral de Milà comporta submergir-se en un ambient tenebrós. A poc a poc, la vista s'adapta i contempla la llum multicolor dels seus magnífics vitralls. Les tenebres interiors permeten captar la llum exterior filtrada de forma cromàtica. El Cenacle de Leonardo da Vinci es troba a l'antic refectori de Santa Maria delle Grazie. Després de creuar diversos dispositius de seguretat, immers en la penombra de la sala, es veu el fresc, discretament il·luminat per uns focus, amb la perfecció de les seves perspectives i dels personatges que integren el conjunt. Crida l'atenció la claredat de l'horitzó que brilla rere la figura de Jesús. La ciutat de Bèrgam Alt ofereix una mostra de pintura d'Ada Garrone sobre un fragment poètic de Giuseppe Ungaretti, que es titula Serè: «Després de tanta boira, una a una es descobren les estrelles. Respiro la frescor que em deixa el color del cel.» Els nombrosos quadres tracen en seqüència el recorregut de la poesia. El dolor, la foscor i la confusió es transformen en blau i claredat. Els comentaris amables de la mateixa autora subratllen l'itinerari de les tenebres cap a la llum.

El nostre procés de maduració personal es desenvolupa en cruïlles de llums i ombres. Com a ciutadans d'un país i membres de l'Església, ens movem enmig de la foscor i del resplendor. Hi ha coses que funcionen i coses que no funcionen. Podem fer un balanç de punts lluminosos i de punts foscos. Viure permanentment en la llum expressa la meta i la nostra set d'infinit. Voler viure-la ja ara evidencia el desig infantil d'una felicitat sense entrebancs. Això no obstant, cal esforçar-se per ser «fills de la llum» i treure espurnes lluminoses dels nostres fons foscos. Les pinzellades expressionistes de Vincent van Gogh, plenes de color, tenen la seva arrel en la seva malaltia maniacodepressiva. De la foscor pot sorgir la llum, que és la que en definitiva venç.

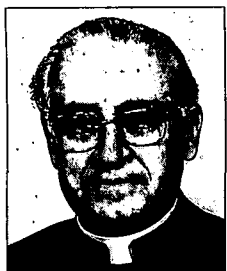
La litúrgia d'aquestes últimes setmanes ha presentat l'encreuament de la nit i el dia, de la mort i la vida, de la tomba i la resurrecció. La passió comença quan «és de nit». L'esperança esclata «a trenc d'alba». El Papa havia escrit, per al viacrucis del Colosseu, en uns fòlis que no va llegir: «De la contemplació del Rostre afectuós del Fill de Déu fet home és possible treure la força per superar les hores de la foscor i el plor.» La fe també té els seus moments foscos, hi ha coses que no es veuen clares, però rere aquestes limitacions i amargors s'albira una font de llum que dona sentit a la nostra vida.

Lluís Serra i Llansana

(lluis.serra@fms.it)

Carta Dominical

La píndola de l'endemà

Ricard M. Carles

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

El dia 23 de març, el Govern, per mitjà de l'Agència del Medicament, aprovà la comercialització de l'anomenada píndola de l'endemà a les farmàcies espanyoles. És un fet lamentable que contribueix al menyspreu de la vida humana i que fomenta la cultura de la mort.

Els bisbes hem dit que es tracta d'un fàrmac que no serveix per curar cap malaltia, sinó per posar fi a la vida incipient d'un ésser humà. El seu ús és un mètode abortiu en la intenció i en el seu possible efecte. En la intenció, perquè amb la seva utilització durant les 24 o les 72 hores següents a les relacions sexuals es pretén que, si hi ha hagut fecundació, l'òvul fecundat no arribi

a implantar-se en l'úter i mori, essent expulsat del cos de la mare. El que objectivament es cerca és, doncs, un avortament precoç, encara que l'avortament només es produeixi efectivament en el cas que les relacions sexuals haguessin estat fecundes.

L'òvul fecundat ja és un ésser humà distint de la mare, fins i tot en les fases prèvies a la implantació en l'úter matern. És veritat que la seva viabilitat és aleshores més baixa que en les etapes posteriors de la seva existència i que molts embrions incipients es malmeten de manera natural. Però això no autoritza ningú a eliminar-los de forma conscient i voluntària.

La píndola de l'endemà és un fàrmac a base d'hormones que no és innocu per a la dona. La seva concentració hormonal és diverses vegades superior a la dels anticonceptius. Tracta d'impedir el desenvolupament d'una possible concepció ja realitzada. No és, per tant, un anticonceptiu. Per això és necessària una gran quantitat d'hormones administrada de cop, en una o dues vegades. Per aquest motiu es poden produir trastorns i problemes de salut en la dona que l'utilitza, ja que és una mena d'agressió hormonal al seu organisme.

Permetent la venda de la píndola de l'endemà, l'Estat abdica novament de la seva gravíssima responsabilitat de tutelar sempre la vida humana. Fins i tot és possible que amb aquesta autorització el Govern entri

en contradicció legal amb l'actual legislació despenalitzadora de l'avortament. El Govern posa ara en mans dels usuaris de la píndola de l'endemà un instrument que permet causar l'avortament sense cap control del supòsits legals de despenalització.

Els metges i els farmacèutics respectuosos amb la vida humana i coherents amb la consciència ètica no haurien de col·laborar a facilitar de cap manera aquest instrument de mort que és la píndola de l'endemà. Les autoritats tenen l'obligació de respectar la seva objecció de consciència en aquesta matèria tan greu.

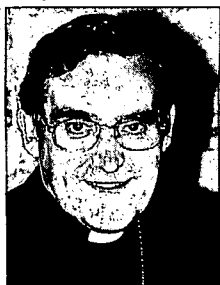
No es pot emmascarar la realitat de nous avortaments per motius polítics, comercials o de qualsevol altra classe.

Demanem als educadors, als agents de la pastoral de l'Església, als sacerdots, les catequistes i els pares i les mares de família que ajudin els infants i joves a comprendre i a viure amb goig i responsabilitat la sexualitat; que els ensenyin com la virtut de la castedat, lluny de retallar les possibilitats de l'existència humana, li permet desenvolupar-se lliure de les passions i planificada per l'amor veritable.

Cal que la nostra societat, més enllà de les propagandes del sexe lliure i del sexe segur, comenci a parlar i a educar en el sexe responsable, de la mateixa manera com demanem responsabilitat als joves en la beguda, en les drogues o en el trànsit rodat.

Paraula i vida

La vida és vocació

Lluís Martínez Sistach

Arquebisbe de Tarragona i Primat

Per als cristians la vida és vocació, perquè creiem que Déu és qui ens ha donat la vida i qui ens l'atorga per fer el que Ell vol. No hi ha dubte que Déu, en finalitzar la creació, contemplà l'home i veié que era bo, puix el va fer a la seva imatge i semblança, va posar-li a les seves mans l'univers i el va cridar a una intensa relació d'amor.

Considerar la vida com una vocació afavoreix la llibertat interior, ja que estimula en la persona el desig de futur, a la vegada que refusa una concepció de l'existència passiva, avorrida i banal. Com afirma Joan Pau II, la vida té el valor del do rebut, que per naturalesa tendeix a donar-se.

En el llibre de Samuel, de l'Antic Testament, hi ha una bonica narració de la vocació d'aquest noi que es deia Samuel. El jove estava al servei d'Elí. Un dia, mentre Elí era al llit, Samuel dormia en el santuari del Senyor. El Senyor el cridà, i Samuel, pensant que l'havia cridat Elí, corregué cap a ell i li digué: «He sentit

que em cridàveu. Aquí em teniu.» Elí replicà: «No t'he cridat pas. Vés-te'n a dormir.»

Samuel sentí dues vegades més la crida de Déu, però es pensava que el cridava Elí. A la tercera vegada Elí comprengué que era el Senyor qui cridava el noi, i digué a Samuel: «Vés a dormir i, si et tornava a cridar, digues-li: "Parleu, Senyor, que el vostre servent us escolta".» I així fou: el Senyor Déu cridà de nou Samuel i aquest respongué tal com Elí li havia dit.

Avui, com en temps de Samuel, Jesús va cridant nois i noies amb aquestes paraules: «Vine i segueix-me.» I com féu Samuel i feren els apòstols vora el llac de Genesaret, avui també hi ha nois i noies que ho deixen tot per seguir Jesús en la vocació de sacerdot, de religiós i de religiosa.

La vocació és sempre el resultat d'una crida i d'una resposta. La crida ve de part de Déu, i ell espera una resposta lliure i generosa. Aquesta resposta la donaran els joves, nois i noies, que reben la vocació, no fan el sord i es decideixen a respondre afirmativament.

Per poder rebre de Déu una vocació cal escoltar-lo amb el silenci i la pregària. Joan Pau II, en el seu missatge per a aquesta Jornada Mundial de pregària per les vocacions, diu que «cada encontre amb la paraula de Déu és un moment feliç per a la proposta vocacional.

Avui també hi ha nois i noies que ho deixen tot per seguir Jesús en la vocació de sacerdot, de religiós i de religiosa.

L'assiduitat en la lectura de l'Escriptura santa ajuda a comprendre l'estil i els gestos amb què Déu elegeix, crida, educa i fa partícip del seu amor».

Avui hi ha molts joves assedegats de valors, i molt sovint són incapaços de trobar el camí que els hi porta. Només Crist és «el camí, la veritat i la vida». Per això és molt necessari que els joves trobin el Senyor i ajudar-los a establir amb Ell una relació profunda. És el camí per descobrir la vocació que Jesús ofereix a cadascun d'ells.

opinió

Punt de vista

Llucià Pou i Sabaté

Historiador i teòleg

La Pasqua fa primavera en el món

Les plantes no poden aguantar més la primavera que porten dins, deia Jacint Verdaguer, i exploten en mil colors que ens enlluernen. En aquest marc, la celebració de la Passió en tants indrets catalans, manifestació popular de la pasqua cristiana, ens ha recordat que morir i viure van junts, dolor i amor, i si no volem patir no volem viure d'amor, perquè estimar de vegades vol dir plorar. Diuen que una noia molt maca va demanar a Déu ajut perquè s'avorria, el seu cor era fred, glaçat, i no trobava sentit a res. Déu va dir-li que li donaria un cor de carn, però que havia de saber que patiria. Ella va acceptar i des de llavors va conèixer les emocions del neguit per qui s'estima, i les alegries de sacrificar-se pels altres.

Uns grups de catalans, entre ells uns amics meus, van estar fa dies a Roma amb altres 30.000 joves, i van participar en la XVI Jornada Mundial de la Joventut. Van donar gràcies al Sant Pare per l'experiència viscuda a Tor Vergata el mes d'agost passat (allà sí que vaig tenir la sort de poder-hi participar), durant la XV Jornada Mundial de la Joventut, i van fer propòsits de comprometre's més en l'evangelització nova, el «mar endins» que proposa el Papa parafrasejant la invitació de Jesús als seus deixebles pescadors: «Remem mar endins!», com a resposta «a la invitació que he fet a tota l'Església, al final del Jubileu, de «remar mar endins»». «Remar mar endins, per anar on?», ens podem preguntar. «La resposta és clara: per anar a la trobada de l'home» i per «anar cap a tots els homes». I va afegir el Papa: «Durant el meu ministeri no m'he cansat mai de trobar les persones. (...) I si Déu vol, ho continuaré fent, perquè estic segur que en el contacte personal amb els germans es pot anunciar més fàcilment Crist.» Hi ha moltes dificultats, però «no hem de témer, perquè Crist pot canviar el cor de l'home i és capaç d'obrar una «pesca miraculosa», quan menys ho imaginem». I dirigint-se de manera especial als adolescents, amb poca experiència de vida encara, i que corren el risc de ser més manipulats, d'«ésser presa d'especuladors d'emotivitat», deia que per això és important que tinguin «amics sincers, lleials i fidels; persones madures i responsables»; que els ajudin especialment en els moments de dificultat. La necessitat d'estabilitat emotiva és tan important que avui cal més que mai una educació del cor, en els valors humans, que és

responsabilitat de les institucions educatives i de manera especial de les famílies, «laboratoris» en els quals s'educa en la fe i en la fidelitat a l'amor; i insistia el Papa als joves: «Estigueu atents al que us proposen»; per poder dir amb valentia «no» al que va contra la pròpia joventut i la vida.

«Que l'anunci Pasqual arribi a tots els pobles de la Terra i que tota persona de bona voluntat se senti protagonista en aquest dia», va dir el Papa en el seu missatge pasqual. Enmig de tants racons del planeta embolicat en fresses de guerres i rius de llàgrimes, Roma era un racó de pau, un microcosmos en el qual les *colonnate* de Bernini englobaven més de 150 mil pelegrins, que tornarien a la seva terra amb un missatge d'esperança: «El poder de Crist ressuscitat.» És possible vèncer «l'aposta de la tolerància i de la solidaritat» a Àsia. I deia al continent Americà: «Sols en Crist trobaràs capacitat i coratge per a un desenvolupament respectuós de cada ésser humà.» Ha estat una Pasqua amb gust ecumènic, ja que hi ha hagut una coincidència dels calendaris cristians de les distintes tradicions: catòlics, ortodoxos, i fills de la Reforma. L'última vegada que s'havia donat aquest fenomen va ser el 1990. Gràcies a la resurrecció de Crist, «el nostre món pot canviar».

Com traduir-ho en opcions concretes, personals i socials? Per exemple, tenir cura de la paraula vana, com ens explica aquesta història:

Diuen que un deixeble va arribar molt agitat a la casa de Sòcrates, el filòsof, i va començar a parlar d'aquesta manera: «¡Mestre! Vull contar-te com un amic teu va estar parlant de tu malament...» Sòcrates el va interrompre dient: «Espera! Ja has fet passar a través de les Tres «garbelles» el que em diràs ara?» «Quines són?» «La primera és la Veritat. Ja has examinat curosament si el que em vols dir és veritable en tots els seus punts?» «No... ho vaig sentir dir a uns veïns...» «Però almenys l'hauràs fet passar per la segona «garbella», que és la Bondat. El que em vols dir és ben bé bo?» «No, en realitat no... al contrari...» «¡Ah! —va interrompre Sòcrates— llavors anem a l'últim «garbell». És Necessari que m'expliquis això?» «Per ser sincer, no... Necessari no n'és.» «Llavors —va somriure el savi— si no és veritable, ni bo, ni necessari... sepulterm-ho en l'oblit... ¿Tens alguna cosa a dir a cap altra persona? Recorda passar-ho per la Veritat, la Bondat i la Necessitat abans de dir-ho.»

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

La frivolitat no és una virtut (i II)

El P. De Lubac, jesuïta francès i després, cardenal, va tenir algunes dificultats doctrinals amb el Sant Ofici. Les coses van arribar a tal punt que hagué de deixar la seva càtedra i, a la vegada, els seus llibres foren retirats de la venda. El professor va passar un vertader tràngol espiritual. De manera que va imaginar la seva revenja. Consistí a escriure un llibre preciós sobre «El misteri de l'Església». En una de les seves pàgines escriu una cosa que retrata la seva forta espiritualitat. Mira el seu enfonsament interior i imagina que el visita un amic decebut per l'Església. Llavors, afirma, el teòleg, malgrat la seva situació de trasbals, has de ser capaç de dir-li: «Mira, l'Església encara és el millor d'aquest món.»

Els membres de l'Església, tot i les nostres imperfeccions, la sentim ben nostra i no ens resignem a la frivolitat amb què sovint és tractada. I tant, que som pecadors! Però també desitgem oferir un testimoniatge, *in crescendo*, del Crist Salvador. D'aquell en qui hem posat la nostra confiança. D'aquell que, condemnat a mort injustament, es lliurà a la creu per la salvació de la humanitat. Per aquesta mort i resurrecció existeix una vida nova, posada a l'abast de tot hom, que no té ni gota de frivolitat. La Pasqua, a fi de comptes,

il·lumina la realitat i ens diu que la gràcia és més forta que el mal. I que la frivolitat forma part del tancament a l'Evangelí que és l'Amor.

L'aposta cristiana és per a la civilització de l'amor. Per tant, reclama l'allunyament de tota frivolitat. Exigeix el coratge de mirar la realitat cara a cara. El coratge de transmetre veritat i informació recta. Negació de la calúnnia i de la difamació. Prègonesa contra superficialitat. Construcció i no enderrocament. Valorar tantes coses bones del nostre món i canviar les que, tot i ser poderoses, només són inhumanes deformacions que fan mal als altres. Hi ha una frase que cal desterrar: «Això no és problema meu.» És poc seriós que pronunciïn aquesta dita els qui afirmen que el món s'ha convertit en un llogaret.

Considero que sobre la frivolitat caldria altres aplicacions, per exemple, en el pla de la política, de les transaccions comercials, de la ramaderia, de coses afirmades com a progrés científic o social, de les qüestions laborals... però no tinc més espai. He de dir que tampoc en tinc per parlar de la frivolitat —que també es dona— de determinats tarannàs cristians.

Feliç Pasqua de Resurrecció! La primera del tercer mil·lenni.

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà (ynaraja@retemail.es)

Altres ONG: preveres en actiu

La reacció a favor de Montserrat arran de tota la sèrie de calúnnies que s'han dit sobre el monestir m'ha alegrat molt. Posteriorment, ha tocat el torn als missioners. La «lletra petita» deia que ells no havien estat precisament, però els titulars ja havien llançat la pedra. La indignació, a causa de l'ofensa, ha estat molt gran. Després s'han publicat rectificacions i notes aclaridores. He rebut diversos correus electrònics d'aquest estil: «T'envio aquest article perquè tu, que tens amics i amigues missioners, hauràs patit molt amb tot aquest tema.» Sí que he patit i he pregat, encara que mai no vaig imaginar que les acusacions poguessin caure, i ser certes, sobre amics i amigues. Els màrtirs i els missioners són les perles de la corona de l'Església.

Més tard pensant en aquest fenomen em preguntava: s'hauria reaccionat de la mateixa manera si els atacs haguessin anat dirigits contra el clergat senzill, els sacerdots de carrer? Crec que no.

Sovint em queixo de la manca d'estimació que pateix el prevere per part del bisbe, aquesta absència moltes vegades el fereix més que la manca d'un amor matrimonial al qual voluntàriament ha renunciat. Jo ho puc fer perquè gaudeixo de l'estimació de més d'un prelat, així ningú no creurà que es tracta del lament d'un sacerdot amargat. Fa poc em va sorprendre gratament el comentari que em va fer un bisbe, que ell sí que estima els seus sacerdots. Potser tens raó, em va dir, però has de tenir en compte que els seglars no estimen prou els seus sacerdots, i ho has de dir. Vull constatar que durant la meua llarga vida ministerial m'han apreciat molt, encara tinc el record amic de la gent de la meua primera parròquia; aquella inoblidable Santa Eugènia de Berga. Però també, altres vegades, m'he sentit ferit a causa de la indiferència d'alguns cristians. I, a sobre, he de reconèixer que alguna vegada han estat altres «col·legues» els que me l'han mostrat. M'explicaré. M'agrada declarar la meua condició sacerdotal, per jugar en el diàleg amb les cartes al descobert. A vegades m'han dit amb total indiferència i, fins i tot, menyspreu: bé, i què? O, no cal que ho diguis, perquè es nota de lluny. En canvi, en altres llocs la reacció ha estat molt diferent. La primera vegada que recordo va ser pels anys setanta. Visitava el lloc on vivia santa Teresa del Nen Jesús quan era petita, i una religiosa ens l'ensenyava. Li vaig comentar que, tot i que viatjava de xofer d'aquelles sis monges, era sacerdot. Va canviar la seva expressió i el seu tracte es va tornar extremadament amable. Vaig sentir no fa gaire una cosa semblant, i els que m'acompanyaven també ho van notar quan, visitant els pavellons missioners de Lourdes, fora de l'horari anunciat, deia: aquests que vénen amb mi són matrimonis cristians que són aquí per primera vegada, jo sóc sacerdot. I també puc afegir experiències semblants a Terra Santa, Itàlia i diferents llocs de França. Davant d'aquestes reaccions hom se sent encara més content de la seva elecció de vida i la satisfacció repercuteix a la vegada en la manera d'exercir el ministeri.

La raó del títol ja l'explicaré un altre dia.

Notes insignificants

Germà Adrià

La bona estrella

Diu la dita popular que uns neixen amb bona estrella i, d'altres, neixen estrellats.

I la vida ens ensenya que això realment és així.

I desgraciat aquell que neix estrellat, perquè continuarà estrellat tota la vida.

Qui neix estrellat, no es redreçarà mai. Cada dia es torçarà més. I nosaltres hi contribuïrem, fins que acabi sent un delinqüent marginat. I acabi a mans de la justícia, aquest òrgan que la societat dels «bons» ha inventat per esclafar i apartar-ne els «dolents», els torçats.

He pensat en aquesta dita popular, arran de la insistència periodística a presentar-nos un jugador de futbol que, després de 17 anys oferint glòria al seu club, decideix posar fi a la seva «carrera» en un club estranger.

I de seguida ha tingut ofertes milionàries. Que si 2.000 milions, que si uns quants més...

I tothom està de part d'aquest jugador excepcional que, des de ben jove, ha estat afalagat i afavorit i ben pagat. S'ho mereix tot. Disset anys de servei elegant al seu equip.

I he pensat en Rifi, a qui visito a la presó. També porta disset anys de servei en diferents presons. I, de la mateixa manera com si el fixessin per més diners, ja ha passat per set presons diferents.

I a totes elles ha tingut problemes i ha patit dies i dies d'aïllament, de càstig especial.

Al jugador que ha nascut amb estrella de bona família i bons col·legis, la vida li ha anat obrint els horitzons i les butxaques se li han anat engreixant.

A en Rifi tot li ha sortit malament. Va néixer estrellat. El seu pare és alcohòlic i un lladre professional i també és a la presó. La seva mare és prostituta per necessitat. En Rifi és simpàtic, extrovertit, alegre per naturalesa, i després del poc que té. Té una rialla sonora que

es contagia i el fan guanyar amics. Quan tenia tretze anys ja bevia com el seu pare. Ep. Rifi ha estat un borratxo i molt violent. Als setze anys va entrar a la presó. A causa del seu aspecte infantil va ser víctima de tots els abusos possibles. I això va fer créixer el seu odi.

Al jugador excel·lent li ofereixen milions per canviar de club. A en Rifi li ofereixen un furgó de transport vigilat i una cel·la en qualsevol presó.

Va néixer estrellat i ningú no va intentar redreçar-lo. Tan sols ens vam preocupar de castigar-lo, d'aïllar-lo en un reformatori.

Què hauria estat d'en Rifi, amb la seva simpatia, si en comptes de néixer estrellat hagués nascut amb estrella?

Filtrant la notícia

Francesc Gamissans

Desavinença o col·laboració entre Estat i Església?

La separació de l'Església i l'Estat no vol pas dir donar-se l'esquena o acusar-se mútuament. El Concili Vaticà II en la seva declaració sobre la llibertat religiosa diu: «L'Església, tot i que reclama la llibertat religiosa en la societat humana, vol col·laborar amb les iniciatives que promouen les institucions públiques i privades, els governs i els òrgans internacionals; no vol ficar-se en el govern de la comunitat terrena; no s'atribueix altra autoritat que la de servir —amb l'ajuda de Déu— els homes amb caritat i fidelitat» (*Dignitatis humanae*, 1,3). Sembla que aquesta doctrina l'ha entesa bé Tony Blair, primer ministre de Gran Bretanya. A la pregunta de si les Esglésies s'han d'implicar més en la vida pública i social del país, Blair respon que sí. Fa

poques setmanes, davant del Moviment Cristià Socialista, el primer ministre va fer una crida a les organitzacions humanitàries confessionals perquè col·laboressin amb el govern de la nació en la promoció de la salut i el benestar. El líder britànic va dir als representants de les diverses Esglésies: «El vostre paper en el sector del voluntariat, treballant en col·laboració amb el govern central i local, és legítim i important. Volem que sigueu els nostres col·laboradors i no els substituïts.»

En el seu discurs, Tony Blair admet que el partit laborista ha estat sovint massa malfiat a l'hora d'incloure en les seves llistes grups confessionals. També revela que a Anglaterra s'està posant en marxa un grup interconfessional amb l'objectiu que el govern i els grups

religiosos estableixin una gamma a la qual anomena «d'interessos compartits». Blair és un dels líders polítics de Gran Bretanya més oberts a l'entesa amb les Esglésies. La seva dona, Cherie Booth, és catòlica i els seus fills van a col·legis catòlics, sense complexos per part d'ell.

No és pas que a Catalunya la jerarquia eclesiàstica vagi de bracet amb el govern, però tampoc no són dues institucions hostils. Ara bé, el que no es pot blasmar, en nom d'una legislació agnòstica, és la col·laboració govern-Església en el món de la cultura, de l'ensenyament, de la sanitat, del benestar social i en tot allò que beneficiï la classe més humil i marginada. Si més no, és el que pensa el pragmàtic Tony Blair.

Zoom

Eduard Brufau

En els darrers mesos diverses ciutats com Davos, Praga, Niça, Seattle i Quebec han acollit cimedes polítiques o econòmiques mundials. En totes elles, al mateix temps, una munió de gent jove vinguda de tot arreu ha sortit als carrers per protestar contra els grans desequilibris econòmics i la globalització desigual. En temps de l'URSS ràpidament se l'hauria assenyalat com la instigadora de totes aquestes manifestacions i s'hauria acusat els joves d'estar manipulats per Moscou. Ara que l'imperi soviètic fa temps que és mort, i que no es pot trobar cap boc expiatori, les protestes han demostrat la seva credibilitat i autonomia: mereixen ser escoltades.

□ Sant Jordi a Salou

L'article de Joan Boronat publicat a *Catalunya Cristiana* el 19 d'abril passat, titulat *Sant Jordi, entre la llegenda i la devoció*, m'ha fet recordar una experiència que gosaria qualificar d'insolita i única d'allò que ell anomena «intercessió internacional» quan parla de la capella de Sant Jordi del Cap de Salou.

El diumenge 14 de maig del 1989, al matí, una multitud s'hi va aplegar per celebrar la solemnitat de la Pentecosta. També aquell dia els fidels procedien de molts països i parlaven vint o trenta llengües diferents. Però, a diferència d'altres vegades, una sola llengua els unia a tots i tots la sentien com a seva. I és que tots els textos, lectures, cants i l'homília es van fer en esperanto, la llengua que el cardenal Innitzer havia anomenat «el llavi de la democràcia». I no us penseu pas que els assistents fossin universitaris o experts en lingüística. Eren uns senzills ferroviaris que celebraven a Salou el seu 41è Congrés Internacional de Ferroviaris Esperantistes. Com a celebrant d'aquella nova Pentecosta, en dono fe.

MANUEL CASANOVES i CASALS,
c.m.f. Vic

■ Pràctiques misterioses i aparicions de la Mare de Déu

Hi ha coses misterioses, com ara l'endevinació per les cartes, l'astrologia, les ratlles de la mà, la bruixeria, l'espiritisme, etc. Diuen que aquestes coses endevinen el futur. Aquestes pràctiques misterioses no es poden comparar amb les aparicions de la santíssima Mare de Déu. La Verge s'apareix des de fa segles en molts indrets del món per ajudar-nos a ser millors. Ens demana que fem pregària i sacrificis, ens adverteix que hi ha un infern i ens diu les coses que passaran si no obeïm els manaments de la llei de Déu. Maria és la nostra mare del Cel i vol el bé dels seus fills perquè un dia anem al Cel i siguem feliços juntament amb Déu.

És absurd que una persona acudeixi a un tirador de cartes perquè li digui el que li ha de passar. Aquesta consulta li costarà almenys cinc mil pessetes. A més, de què li serveix a aquesta persona

Cartes del lector

conèixer l'esdevenidor? És que així serà més bona? Alguns podran pensar que aquestes pràctiques misterioses es poden comparar amb les aparicions de la Mare de Déu, ja que tot serveix per endevinar, i que pràctiques com l'astrologia i les cartes no fan mal a ningú.

Això no obstant, no és el mateix. La Mare de Déu prové del Cel. Ella coneix tot el que fem i el que ens pot passar si no estimem Déu. Als llocs on s'apareix fa miracles perquè creguem, i les coses que diu sempre es compleixen. Per això, no es poden comparar les aparicions de Maria amb aquestes pràctiques inventades per les persones.

La Mare de Déu ve per ajudar-nos a anar al Cel. Podem anar al Cel gràcies a la Redempció de Jesucrist, a la seva passió i mort en la creu i si fem el que Ell ens mana i els que ens ensenya l'Església.

EDUARD OLLER GARCÍA
Barcelona

■ Sobre l'eutanàsia

Com a professional de la geriatria i metgessa acostumada a tractar pacients en els darrers moments de la vida, em dol l'aprovació de la pràctica de l'eutanàsia activa a Holanda. Ha costat molt arribar al nivell actual de tolerància, llibertat i autonomia, però precisament perquè són valors de tots, cal fer-ne un bon ús i no tirar la casa per la finestra en pro d'unes creences que ataquen de ple el dret humà més bàsic: viure.

Els drets humans no són per consens (vots obtinguts), ni per consens social; els drets els té cadascú, només pel fet de ser persona. L'autonomia personal no és un absolut. Vivim en societat i la nostra llibertat està vinculada a la responsabilitat dels qui ens envolten.

El fet de néixer i morir són això, fets. L'ésser humà sempre és digne; que sigui més o menys feliç o estigui millor o pitjor, ens correspon a cadascun de nosaltres. Tenir ganes de viure ens fa plantejar cada dia reptes per exercir més bé la nostra professió en benefici dels nostres malalts. La lega-

lització de l'eutanàsia és una derrota per als professionals i penso que també és una derrota social. Per als polítics, un termòmetre: hi ha alguna cosa que no rutlla.

Un estat que no protegeix els més febles va malament políticament parlant, sobretot davant la vulnerabilitat que comporta la malaltia. Holanda no és un exemple per a ningú. Humanitzem la mort. I fem més portable la malaltia: tot un repte per als professionals.

ANNA COROMINAS VERDAGUER
Barcelona

■ Estada a Terra Santa

Amics de *Catalunya Cristiana*, no tinguem por d'anar a Terra Santa. Les persones hi poden transitar amb normalitat, evidentment evitant els llocs conflictius que res tenen a veure amb les nostres arrels cristianes. Només no vam poder visitar Betània per escaure's amb el dia de la terra àrab. Les gràcies rebudes a Terra Santa són immensurables, una intensa pluja d'amor de Jesús ressuscitat impregna damunt la riuada humana. Hom no pot deixar de cantar els eflusis de tres elements dels llocs del Senyor, des del més profund de l'ànima.

La pedra:

Dalt de la Benaurada Muntanya meravellosa presència configureu, admirant la pescadora mar Galilea la Bona Nova de l'Evangeli
[proclameu.

Pedres simbolitzem, crideu vosaltres, dels que sou temple, pedres vives
[de Déu.

La terra:

Terra nascuda pastors a Betlem d'humilitat tenaç contemplada, la pau de Jesús irradia de ple ressonen les veus exultants dels àngels.

L'aigua:

Ben nascuts amb les aigües baptismals al riu Jordà renovem prometença, perseverem fermes en la nostra fidelitat posant en el Senyor viva fe i confiança. Pelegrins en el temps regreiem Déu fins a l'arribada eterna a la Casa
[del Pare

MARIA ROSA FONTAN i RAULERA
Figueres

Diàleg obert

Per tal d'augmentar la participació i el debat entre els nostres lectors, us oferim aquesta secció dins de «Cartes del lector», on els temes d'actualitat són els protagonistes. D'aquesta manera, esperem afavorir el diàleg obert en el nostre setmanari.

■ Sobre la integració dels immigrants

He assistit a les misses i oficis del Triduum Pasqual a Montalegre, església rectoral situada en ple barri del Raval de Barcelona, i he pogut veure un grup de diversos nois, sis almenys, revestits d'escolans, que ajudaven en les celebracions amb perfecta formació per a això, i altres tantes noies que llegien les peticions dels fidels en

català, alguna fins i tot amb un graciós parlar papissot. Ignoro la seva nacionalitat d'origen, podien ser filipins. Cap d'ells arribaria als deus anys; ho feien força bé. Al final de la missa de la Vetlla Pasqual, el rector va felicitar la Pasqua també en l'idioma d'aquests nois a ells i als seus familiars.

CARMELO FILIZZOLA SÁNCHEZ
El Masnou

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL,
pel Dr. Joan
Antoni Mateo

—Com es pot sostenir que l'Església és santa quan es donen tants escàndols i pecats?

—Diem que l'Església és santa perquè Déu és el seu autor, i Crist el seu espòs que s'ha donat ell mateix per santificar-la. També perquè l'Esperit Sant la vivifica. En els sants resplendeix la seva santedat i en Maria és ja tota santa. En el seu si ens trobem homes i dones pecadors, però el pecat no és obra de l'Església. Joan Pau II ho va matisar molt bé en la petició de perdó durant l'any jubilar pels pecats i infidelitats dels fills de l'Església, no de l'Església com a tal. De fet, el pecat greu trenca la comunió amb Déu i amb l'Església i en fereix la santedat.

—Si una persona comet una mala acció sense saber que allò està mal fet, pecat mortalment?

—La consciència, el consentiment i la llibertat són elements fonamentals per definir el pecat. Si una persona comet una mala acció però no és conscient que allò està mal fet, no comet pecat. Per parlar de pecat mortal caldria especificar més: saber que allò està mal fet, tractant-se de un precepte moral greu, i fer-ho amb ple consentiment, és a dir, volent fer-ho. També cal dir que tots tenim el deure de formar la nostra consciència amb una sincera recerca de la veritat.

—Fa poc un familiar es va suïcidar. Estic molt angoixada per la seva eterna salvació. Quina és la doctrina de l'Església?

—El cinquè precepte del decàleg ens prohibeix matar, ferir o maltractar el nostre proïsme. Proscriu malmetre de qualsevol manera la vida corporal o espiritual, ofendre amb paraules punyents i desitjar el mal. També prohibeix maltractar la nostra pròpia vida i suprimir-la amb el suïcidi. Antigament l'Església era molt dràstica amb els suïcides i els negava la sepultura eclesiàstica. Els estudis moderns sobre la psicologia humana ens fan ser molt més cauts. És possible que una persona se suïcidi amb plena llibertat, però és molt més probable que aquesta desgraciada decisió sigui conseqüència d'un desequilibri psíquic que pot ser provocat per molts factors. De fet, moltes persones s'han suïcidat després de processos depressius i malalties psíquiques greus que atenuen totalment la gravetat d'aquest acte. No judiquem mai. Només Déu coneix el cor de les persones. Encomanem aquestes persones amb confiança a la misericòrdia de Déu.

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a:
iohannes@terra.es -
catcris@idgrup.iber.net.com -
www.balmesiana.org - Catalunya Cristiana,
c/ Puiggarí, 5, 4t - 08014 Barcelona, fax 934
902 035. Cal indicar sempre «Consultori».

El salm 117 (118): himne pasqual (i 3)

Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona

La pedra

La imatge de la pedra ocupa un lloc important en la comprensió cristiana del salm 117. En el text, es troba a la part dels cantors que celebren la victòria del Rei:

La pedra que rebutjaven els constructors / ara corona l'edifici. / És el Senyor qui ho ha fet, / i els nostres ulls se'n meravellen.

Es tracta de la pedra «angular», la que corona l'edifici, la clau de volta. És l'antítesi de la pedra rebutjada: ara és la més necessària perquè l'edifici es mantingui ferm. Jesús ha utilitzat aquesta imatge en les seves paràboles, i els oients entengueren que parlava d'ell mateix (vegeu Mateu 21,42-46). Després sant Pau s'ha servit de la mateixa imatge per parlar de l'edificació de l'Església: Crist ressuscitat és la pedra angular que atreu vers ell les pedres vives, que reposen a la terra sobre el fonament dels apòstols i dels profetes, en l'edifici celestial (vegeu Efesis 2,20-22). La 1a carta de sant Pere és encara més explícita: «Acosteu-

vos a ell (Crist), que és la pedra viva, rebutjada pels homes, però escollida i preciosa als ulls de Déu...» (2,4).

Però l'interès està més encara en l'actor d'aquest trànsit: és el Senyor qui ho ha fet, és una de les seves obres meravelloses. El trànsit de la mort a la vida, la victòria pasqual, és obra de Déu, no pas dels homes; és el Senyor qui ho ha fet! És ell qui ens fa passar de mort a vida.

El dia que ha obrat el Senyor

Els cantors continuen cantant l'obra de Déu:

Avui és el dia que ha obrat el Senyor, / alegrem-nos i celebrem-lo. / Ah, Senyor, doneu-nos la victòria! / Ah, Senyor, feu que prosperem!

Aquestes són les paraules clàssiques de la litúrgia de Pasqua. En el salm, l'avui és simplement temporal: el dia en què el rei celebra el seu triomf. En la litúrgia de l'Església sembla també temporal —el dia de Pasqua— però en realitat és un avui que està més enllà del

temps. Allò que ha obrat el Senyor s'ha realitzat una vegada per sempre, i mai més perdrà la seva força: la salvació de la humanitat, a través del seu misteri pasqual. És legítim proclamar-ho sobretot en el dia de Pasqua, però perquè no oblidem de creure-ho en tots els dies de la nostra vida. Perquè és cert que l'obra de Déu és una vegada per sempre, però la nostra participació en la victòria pasqual és limitada i àdhuc amenaçada per la temptació i el pecat. Per això es també legítima la súplica: doneu-nos la victòria, feu que prosperem!

Entrada triomfal

S'instaura un diàleg entre la comitiva del vencedor i els qui estan a la casa del Senyor:

—Beneït el qui ve en nom del Senyor.

—Un beneïm des de la casa del Senyor. / Es Senyor és Déu: que ell ens il·lumini. / Porteu els rams, ordeneu la processó, / fins a les vores de l'altar.

S'endevinen l'aclamació de la multi-

tud i les monicions dels organitzadors. Les descripcions de l'entrada de Jesús a Jerusalem semblen calcades sobre aquests versets. Sembla que la processó amb rams era típica de la festa dels Tabernacles.

Conclusió

Torna a aixecar la veu el protagonista de la celebració, per resumir finalment, a la presència del Senyor, allò que ha estat el sentit d'aquesta entrada solemne:

Vós sou el meu Déu, us dono gràcies, / us exalço, Déu meu!

La carta als Hebreus parla llargament d'aquesta entrada de Jesús al santuari, a la presència de Déu. L'acció de gràcies de Jesús ressuscitat és assumida per l'Església en l'Eucaristia = acció de gràcies; ell mateix li ha donada! Tot honor i tota glòria!

Només falta cloure tornant al començament:

Enaltiu el Senyor: que n'és de bo! / perdura eternament el seu amor.

petites homilies

L'Anyell Pastor

Josep M. Aragonès, rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

L'alliberació de l'home arrenca sempre de dintre d'ell. De fora pot arribar-li l'estímul, l'exemple que arrossega. Però l'autèntica aventura de la llibertat no comença fins que l'home —cada persona— no s'alça i comença a caminar cap a l'alliberació. Sols és possible alliberar aquell que vol alliberar-se. Som al nervi íntim de la realitat de la conversió. I per no tenir present aquest principi es malmeten molts esforços i es crema molta gent. Hi ha qui per reformar —alliberar— el que sigui —un grup humà, una classe, una família, l'Església— el primer que fa és sortir-ne. Des de fora, creuen, podran reformar sense traves la institució. I ve el fracàs. El cisma mai no ha salvat res ni ningú. Cal fer-se carn i sang amb l'oprimit per a poder alliberar-lo. És el que fa Déu. Per salvar els homes es fa home. Per menar les ovelles cap a la salvació, el pastor es fa anyell. *L'Anyell que està en el tron els guiarà i els conduirà a les fonts on brolla l'aigua de la vida.* És el principi graciós de la redempció. L'Anyell que ha estat immolat, pastura les ovelles. *Jo sóc el bon pastor: jo reconec les meves ovelles i elles em reconeixen a mi.* El reconeixement és mutu. Gràcies a l'encarnació, Déu parla el llenguatge dels homes. Així en la gran família humana, la veu de Déu és una veu familiar, íntima. Totalment nostra. *Les meves ovelles reconeixen la meua veu.* Al mateix temps, Déu que ens coneix i sap la nostra indigència, es fa present en nosaltres. *Jo els dono la vida eterna: no es*

El Bon Pastor (mosaic pertanyent a la basílica de Sant Marc, de Venècia).

perdran mai ni me les prendrà ningú de les meves mans. És el seu reconeixement de la nostra personalitat de criatures que caminen cap a ell. *Aquests són els qui vénen de la gran tribulació: han rentat els seus vestits amb la sang de l'Anyell, i els han quedat blancs.*

Fer-se home entre els homes per alliberar-los del tot. Vet aquí el principi vital de l'acció pastoral de l'Església. Que no la porta a fer proselitisme. Ni a manipular ningú des de posicions de poder o privilegi. Tampoc no la mena a la simple solidaritat amb els oprimits per compartir pietosament la seva misèria. Sinó que la impulsa a fer-se en tot semblant als homes per tal de caminar amb ells i per a ells cap a l'alliberació total dels fills de Déu. Que no és exclusivament intrahistòrica. Però que tampoc no es troba únicament més enllà de la història. L'Església sap que l'alliberació de la humanitat comença aquí i ara seguint les petjades de Jesús. Perquè *allò que el Pare m'ha donat val més que tot.* Perquè des de la fe valorem i estimem el poble de Déu, aquesta multitud tan gran que ningú no hauria pogut comptar, ens esforcem a prendre la imatge i l'actitud del Bon Pastor. I ens identifiquem amb la gent de tota nacionalitat, de totes les races, i de tots els pobles i llengües. Per marxar amb ells cap al Pare. Defensar la seva heretat. Ningú no ho podrà arrancar de les mans del Pare. Aquesta és la nostra fe-confiança introntollable en el guiatge del Bon Pastor i en la seva persona.

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral
i altres celebracions

(Cicle litúrgic C; ferial I)

Temps de Pasqua

(Salteri: setmana 4)

MAIG

6. Diumenge

IV de Pasqua. Blanc. Lectures: Fets 13,14.43-52 / Salm 99 / Apocalipsi 7,9.14b-17 / Joan 10,27-30

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Joan Apòstol i Evangelista, *ante portam latinam*; Domènec Savio, cfr.; Evodi, b. mr.; Protògenes i Eadbert, bs.; Santes, Beneta, vg.; Judit, mr. Festa Major: a Breda, Castellfolit del Boix, Clària de Cardener, Fogars de Montclús, Llobera, Montagut, Porrera, Salomó i Torre-serona.

7. Dilluns

Fèria. Blanc. Lectures: Fets 11,1-18 / Salm 41 / Joan 10,1-10 ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Quadrat i Eovald (Hou), mrs.; Santa Eufrosina, vg. mr.; Beata Gisela, vg. Festa Major: a Biure d'Empordà.

8. Dimarts

Fèria. Blanc. Lectures: Fets 11,19-26 / Salm 86 / Joan 10,22-30 ALTRES CELEBRACIONS: Maria Mitjancera de totes les Gràcies. La Mare de Déu de Pompeia. La Mare de Déu del Toro, a Menorca. L'Aparició de sant Miquel Arcàngel. Sants, Bonifaci IV, p.; Vir, b.; Festa Major: a la Sénia.

9. Dimecres

Fèria. Blanc. Lectures: Fets 12,24-13,5a / Salm 66 / Joan 12,44-50 ALTRES CELEBRACIONS: La Mare de Déu dels Desemparats. Sants, Gregori de la Berrueza, b.; Geronci, b.; Hermes, cfr.; Nicolau, b. i card. Festa Major: a Albatàrrec, el Poal, Santa Bàrbara, Torres de Segre i Vallverd.

10. Dijous

Fèria. Blanc. Lectures: Fets 13,13-25 / Salm 88 / Joan 13,16-20 ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Joan d'Àvila, prev.; Gordià i Epímac, mrs.; Job, profit.; Palmaci, cònsul, mr.; Filadelf, mr.; Nicolau Albercati, mjo; Santes, Blanda, mr., i Beatriu, vg. Festa Major: a Adrall, Argelaguer, Castellgalí, Comabella, Cruïlles, les Pobles i la Sentiu de Sió.

11. Divendres

Fèria. Blanc. Lectures: Fets 13,26-33 / Salm 2 / Joan 14,1-6. LLEIDA: Sant Anastasi, mr. (ciutat S/diòcesi, MO) Vermell. ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Ponç, mr.; Eudald, mr.; Evelí i Florenci, mrs.; Il·luminat, mjo.; Santa Felisa, mr. Festa Major: a Badalona, Lleida, Ripoll, Sabadell i Sorba.

12. Dissabte

Fèria. Blanc. Lectures: Fets 13,44-52 / Salm 97 / Joan 14,7-14. Si es vol: Sants Nereu i Aquileu, mrs. (MLI) Vermell.; Sant Pàncraç, mr. (MLI). Vermell. ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Domènec de la Calzada; Santes, Flàvia i Domitila, vgs. mrs. Festa Major: a Passanant.

Lectures bíbliques

Diumenge IV de
Pasqua

Cicle C

Lectura primera

Ac 13,14.43-52

Ara ens adrecem als qui no són jueus

Lectura dels Fets dels Apòstols:

En aquells dies, Pau i Bernabé continuaren el seu viatge des de Perga i arribaren a Antioquia de Pisídia. El dissabte entraren a la sinagoga i s'assegueren. Quan ja es dispersava la gent reunida a la sinagoga, molts dels jueus i dels prosèlits seguien Pau i Bernabé. Ells els parlaven, mirant de persuadir-los que es mantinguessin fidels a la gràcia de Déu. El dissabte vinent gairebé tota la ciutat es reuní per escoltar la paraula del Senyor. Quan els jueus veieren aquella multitud, s'engelosiren tant, que es posaren a impugnar amb paraules injurioses tot el que deia Pau. Però Pau i Bernabé els respongueren amb valentia: «Era el nostre deure anunciar-vos primer a vosaltres la paraula de Déu. Però ja que vosaltres no la voleu rebre i us feu vosaltres mateixos indignes de la vida eterna, ara ens adrecem als qui no són jueus. Així ens ho té ordenat el Senyor: "T'he fet llum de les nacions perquè portis la salvació fins als límits de la terra."»

Quan sentiren això els qui no eren jueus, se n'alegraren, i lloaven la paraula del Senyor. Tots aquells que Déu havia destinat a la vida eterna es convertiren a la fe. La paraula del Senyor s'escampava per tota la regió.

Però els jueus instigaren les dones devotes més distingides i els principals de la ciutat a promoure una persecució contra Pau i Bernabé, fins que els expulsaren del seu territori. Ells, en senyal de protesta, s'espolsaren els peus sobre els qui els feien marxar, i se n'anaren a Iconi. Els convertits de nou vivien feliços, plens d'alegria i de l'Esperit Sant.

Salm responsorial

99

Aclameu el Senyor arreu de la terra, doneu culte al Senyor amb cants de festa, entreu davant d'ell amb crits d'alegria. R.

R. Som el seu poble i el ramat que ell pastura.

Reconeixeu que el Senyor és Déu, que és el nostre creador i que som seus, som el seu poble i el ramat que ell pastura. R.

Que n'és de bo, el Senyor!

Perdura eternament el seu amor, és fidel per segles i segles. R.

Lectura segona

Ap 7,9.14b-17

L'Anyell serà el seu pastor, i els menarà vora les fonts de l'aigua viva

Lectura de l'Apocalipsi de sant Joan:

Jo, Joan, vaig veure una multitud tan gran que ningú no hauria pogut comptar. Eren gent de tota nacionalitat, de totes les races, i de tots els pobles i llengües. S'estaven drets davant el tron i davant l'Anyell, vestits de blanc i amb palmes a les mans. Un dels ancians em digué: «Aquests són els qui vénen de la gran tribulació. Han rentat els seus vestits amb la sang de l'Anyell, i els han quedat blancs. Per això estan davant el tron de Déu, donant-li culte nit i dia dins el seu santuari. El qui se'n en el tron els protegirà amb la seva presència, mai més no passaran fam, mai més no passaran set, ni estaran exposats al sol ni a la calor, perquè l'Anyell que està en el tron els guiarà i els conduirà a les fonts on brolla l'aigua de la vida. Déu els eixugarà totes les llàgrimes dels seus ulls.»

Al·leluia

Jn 10,14

Al·leluia! Al·leluia! Jo sóc el bon pastor, diu el Senyor: jo reconec les meves ovelles, i elles em reconeixen a mi. Al·leluia!

Evangelí

Jn 10,27-30

Jo dono la vida eterna a les meves ovelles.

Lectura de l'evangelí segons sant Joan:

En aquell temps, digué Jesús: «Les meves ovelles reconeixen la meua veu. També jo les reconec i elles em segueixen. Jo els dono la vida eterna: no es perdran mai ni me les prendrà ningú de les mans. Allò que el pare m'ha donat val més que tot, i ningú no ho podrà arrencar de les mans del Pare. Jo i el Pare som u.»

Lleida

diòcesis

«Potser som creients, però no cristians»

■ Angelina Prenafeta és religiosa del Cister

LLEIDA.— La parròquia de Sant Ignasi de Loiola dels jesuïtes de Lleida va acollir la darrera setmana de Quaresma un seminari organitzat per l'Escola Ignasiana d'Espiritualitat (Eides), en què van participar una trentena de persones, per reflexionar a l'entorn del tema *Mort i resurrecció de Jesucrist. Quin sentit tenen per a nosaltres?*, dirigit per Angelina Prenafeta, monja del

monestir cistercenc femení de Casbas, a vint quilòmetres de Barbastre. L'Angelina té, però, les seves arrels familiars a Lleida, ciutat on va néixer i viure fins que va decidir fer-se monja. Va entrar al monestir de Vallbona de les Monges quan tenia 33 anys. Vint anys després deixà aquest monestir per anar-se'n a Casbas, on avui forma part de la seva comunitat de monges del Cister.

—El nostre món i l'Església necessiten encara avui contemplatius com vosaltres?

—Els contemplatius estem dedicats a la pregària i per a mi la pregària és una manera de ser solidària amb la societat. La pregària és a l'abast de tots, si bé alguns la convertim en el centre de la nostra vida. Penso que els nostres monestirs són espais solidaris i d'acollida, necessaris en el nostre món. Als monestirs sempre hi ha una hostatgeria, on la gent pot venir a trobar resposta a les qüestions més fonamentals de la seva vida. Els monestirs, i amb ells els monjos i les monges, són una manera de dir que Déu és quelcom important i que li oferim la vida.

—És difícil avui parlar de la creu, oi?

—Potser sí, però cal trobar-nos amb el Crist crucificat, personalment i com a Església. Hem de trobar el Crist real, el vivent, el qui ens mou al seguiment i al compromís, el qui és capaç de trasbalsar-ho tot amb la força incontenible del seu amor. La creu és una provocació en la meua vida. Em recorda sempre la radicalitat en el seguiment de Crist. La creu porta sempre la llum. És un crida constant a sortir de mi mateix i a obrir-me a l'acció solidària, que he d'aprendre i practicar si vull de debò esdevenir cristià. La creu no és una invitació a la tristesa, sinó a la joia. No és una conformitat sinó un dinamisme

Angelina Prenafeta va dirigir el tema «Mort i resurrecció de Jesucrist. Quin sentit tenen per a nosaltres?».

vivificador, m'invita a canviar. La creu és en definitiva la gran revolució i assumir-la és oposar-se a tot el que és desamor, als ídols de la societat i a apostar decididament per socialitzar-se amb tots els sofrents del nostre temps.

—Ser cristià vol dir seguir Crist?

—És clar que sí, el que ens passa és que potser som creients, però no cristians. Cristià vol dir «ser un altre Crist», vol dir viure com ell vivia, permetre que visqui en mi, oferint-li la meua humanitat perquè ell pugui continuar vivint la seva

vida de fill en mi. És allò de sant Pau: «Ja no sóc jo qui visc sinó Crist que viu en mi.» Ho sabré si miro no només la meua fe sinó especialment la meua vida, el meu compromís concret, la meua coherència en el seguiment de Jesucrist. Perquè seguir-lo vol dir estimar i perdonar sempre i sempre de la manera com Jesús ho ha fet. Això significa el sacrifici total de l'egoisme. Sense aquest camí de mort de l'egoisme i el desamor, no hi pot haver resurrecció en nosaltres.

—Cristians i solidaris alhora?

—La solidaritat és tan fonamental que la trobada personal amb el Crist només serà

possible si hi ha en mi una base permanent de solidaritat pràctica. No podem influir en els grans problemes mundials, però sí que podem fer-ho en l'àmbit de les nostres relacions. Tot canvi social comença per la conversió personal i, a mesura que ens millorem, millorarà alhora el nostre món.

—I l'oració?

—L'oració és també solidaritat. Jesús ens diu que «hi ha una mena de mal que només el podreu treure amb la pregària». La pregària és una força totpoderosa que

arrenca gràcia pel món. Pregària i solidaritat són els dos pilars de tota l'edificació cristiana. Quan l'oració és viva i perseverant, la solidaritat flueix espontàniament. I quan la solidaritat és autèntica, busca en la pregària la seva força. Com un gran pèndol, un extrem busca l'altre i així, donant-se impuls, els dos pols es nodreixen.

—I avui què significa la resurrecció?

—La resurrecció va donar sentit ple a la creu del Crist i així ha de ser també en les nostres vides de cristians. L'important de la resurrecció és el que significa avui per a mi. Jesús no va dir «el Regne vindrà» sinó que «ja és enmig nostre». El Regne és present en la presència de Jesús, que continua viu en nosaltres. On hi ha un cristià autèntic, hi ha Jesús ressuscitat, hi ha el Regne. La resurrecció veritable és experimentar que Crist està actualment en la meua vida. Creure en Jesucrist mort i ressuscitat vol dir creure en la seva presència constant que em transforma i renova.

—Als cristians se'ns nota la Pasqua?

—Potser no gaire ja que vivim massa distrets. L'activisme i la pressa s'han instal·lat en la nostra vida i som ràpids i eficaços, però deixem poc espai a la gratuïtat. Tota la nostra energia es concentra en el fer i en el tenir, més que en el ser. I no tenim temps ni d'aturar-nos. Vivim cuidant el cos i descuidant l'esperit. Els cristians som els que tenim la responsabilitat d'anunciar el Crist Ressuscitat, tot vivint la Pasqua amb joia. Crec que fins i tot hauríem de fer cara de salvats, perquè l'únic Evangeli que li serveix al nostre món és la vida coherent i entusiasmada dels cristians.

Jordi Curcó

BARCELONA

Homilia en la solemnitat de Sant Jordi

BARCELONA.— A la capella del Palau de la Generalitat, el cardenal-arquebisbe de Barcelona, Mons. Ricard M. Carles, va pronunciar l'homilia en la solemnitat de Sant Jordi. «Sant Jordi», va proclamar el cardenal, «és un màrtir de Crist i a l'orient és anomenat el megalomàrtir, és a dir, el gran màrtir, el màrtir emblemàtic». Més endavant, va afegir: «És efectivament la nostra fe la que venç el món en el seu sentit d'oposició a Déu. I cal subratllar-ho, perquè de vegades es mesura —i fins i tot es menysprea— la força de la comunitat cristiana —l'Església— per la capacitat d'influència social, cultural o política, quan la línia de força de l'Església és molt més fonda: és la força de la fe, que sovint no es

veu, però que ha fet de moltes ideologies i poders una mera pàgina de la història sense cap influència, mentre l'Església viu ja fa 2.001 anys.» Davant la plana major de la política catalana, el cardenal va aprofitar per trencar una llança a favor de la família: «Convé afegir que la cultura de la mort no toca solament la vida de les persones, sinó que, entre altres realitats molt importants, pot deixar ferida greument la família quan hi ha lleis que no l'ajuden prou o la confonen amb altres realitats que volen assimilar-se a ella. Una conseqüència, i no la més lleu, és que les ferides a la família acaben tocant greument la natalitat, la qual cosa vol dir posar en perill la supervivència d'un país.» (C.C.)

Premi per als Joves Cristians de Vilafranca

VILAFRANCA.— El 23 d'abril l'entitat Joves Cristians de Vilafranca va rebre el 3r. premi Jaume Ciurana 2000 a l'actuació cívica juvenil en favor de les persones, atorgat per la Direcció General d'Acció Cívica del Departament de Benestar Social de la Generalitat de Catalunya. En l'acta deliberatòria del jurat s'especifica que el premi ha estat concedit a la Campanya de l'Ampolla de l'entitat juvenil de Vilafranca, «la qual per la seva complexa organització i massiva participació de joves ha aconseguit recaptar una important quantitat de diners destinada a finançar un projecte d'atenció social en una ciutat de Centre-amèrica agermanada amb Vilafranca».

Cal recordar que la Campanya de l'Ampolla de l'any passat —la 17a edició— va tenir lloc el dissabte 8 de gener i va recollir un total de 62.315 ampolles de cava buides a Vilafranca, els Monjos, Moja, Ordal, Puigdàlber, Santa Fe, la Granada, Lavern, Sant Martí Sarroca, Avinyonet, les Gunyoles i el Pla del Penedès. Aquesta quantitat es va traduir en un import en metàl·lic de 958.343 ptes., que es van destinar a sufragar el projecte *Galls i gallines per a Nicaragua*, presentat per les ONG vilafranquines NICCA (Noves Iniciatives de Cooperació amb Centreamèrica) i Amics de Puerto Cabezas, una ciutat agermanada amb Vilafranca. (C.C.)

Barcelona

Tercer simposi de la Fundació Claret

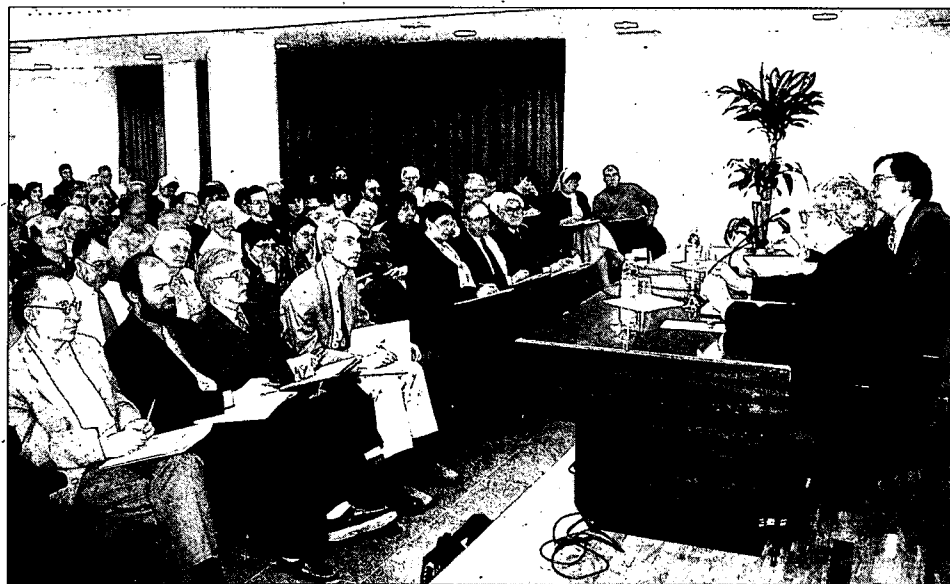
■ «A la recerca d'una experiència cristiana significativa» va aplegar cinc conferenciants notables

BARCELONA.— La Fundació Claret va organitzar els dies 20 i 21 d'abril el seu tercer simposi, *A la recerca d'una experiència cristiana significativa*, que s'emmarca en la preocupació que té la Fundació Claret perquè el cristianisme sigui una proposta entenedora i significativa per als homes i dones de la nostra cultura.

La primera conferència va ser la pronunciada per Ramón García-Murga, professor de la Facultat de Teologia de la Universitat de Comillas (Madrid), amb el títol *Segle XXI, alba de Déu? A la recerca d'expressions i imatges de Déu significatives*. García-Murga va dir que en aquest segle les imatges i expressions més significatives de Déu derivaran del testimoni dels homes i les dones que, fets a la seva imatge, visquin en el context de la cultura actual com va viure Jesús, la imatge de Déu per excel·lència. Només els qui comparteixin la seva experiència de Déu podran fer-la essencialment significativa, tenint una gran esperança en el futur de la fe, que actua per mitjà de l'amor.

El catedràtic de física de la Universi-

tat Autònoma de Barcelona i, en un altre àmbit, reconegut poeta, el Dr. David Jou va explicar en la seva conferència, *Transcendència de Déu i creació de l'univers*, les recents aportacions de la cosmologia amb les propostes de nous models d'universos, i com les preguntes sobre l'origen de l'univers i l'ordre natural ens poden remetre a Déu i a la creació del nostre món. D'altra banda, el professor de filosofia de la Universitat de Santiago de Compostel·la Dr. Andrés Torres va *Replantejar a fons el problema del mal*, amb una anàlisi exhaustiva dels termes de la punyent qüestió i una proposta per passar del fatalisme a valorar l'existència del món i de la vida —malgrat la finitud que comporta inevitablement el mal—, i al compromís de superar-lo a la llum del

Els assistents al simposi van omplir la Sala Claret de la fundació.

Déu cristià, que se'n manifesta en Jesús, ajusticiat en una creu.

En la quarta conferència, el professor de teologia moral de la Facultat de Teologia de Granada Dr. Eduardo López va parlar de *La moral del cristià: valors ètics, radicalisme evangèlic i flaqueja humana*, i va dir que calia superar una moral autoritària, per evitar el perill d'una ètica infantil, perquè la veritable autonomia, que no exclou la dependència del creador, és una exigència per a la maduresa de la persona i per a la credibilitat del missatge. En l'última conferència, *La credibilitat de l'Església davant el nou segle*, el professor de filosofia i teologia de la Universitat de Granada Dr. Juan Antonio Estrada va fer un repàs històric de l'encaix de l'Església en el món en el darrer segle i com ha d'afrontar ara els nous reptes de la globalització i de la postmodernitat, amb un nou model d'espiritualitat, una Església que animi els profetes, els màrtirs, els testimonis; on es comparteixi la fe en Déu i s'anuncii en un món que ha perdut el sentit de Déu; una Església, en definitiva, formada per creients.

Les conferències van tenir un subratllat bíblic donat per la Dra. M. Claustra Solé, professora de Bíblia de la Facultat de Teologia de Catalunya, la qual moderà els col·loquis així com la taula rodona conclusiva del simposi. En aquesta hi van participar sis persones, entre elles el P. Cassià M. Just, abat emèrit de Montserrat, els quals van exposar les seves pròpies experiències cristianes. Entre les actituds per oferir una experiència cristiana significativa, l'exabat Just va destacar la necessitat de confiar en l'amor de Déu Pare més que no pas en les nostres pròpies forces, tenir fidelitat a l'escala de valors que ens ha inculcat Jesús, acostar-nos sense por als nostres contemporanis encara que sembli que refusen Déu, respectant l'itinerari de cada persona i institució, assumint la gradualitat de l'encontre amb Déu; i treballar sense defallir perquè l'Església, formada per persones adultes, es realitzi com a misteri de comunió a la llum de l'Evangeli, avançant també decididament en el diàleg ecumènic i amb altres religions i en el necessari diàleg entre fe cristiana i cultura contemporània. (C.C.)

EDITADA PER LA URC (Unió de Religiosos de Catalunya)

GUIA DE CASES D'ESPIRITUALITAT DE CATALUNYA

No No Sí Sí 80 60
— — Sí No No

Casa Franciscans

Franciscans
 Convent, s/n - Apartat 13 - 17100 La Bisbal d'Empordà Tel.: 972 640 139

Situada a l'extrem del barri del Convent de la Bisbal d'Empordà, la Casa Franciscans ofereix un acolliment envoltat de la natura característica del Baix Empordà: prats d'un verd frondós que s'estenen fins on la vista ens permet admirar. La panoràmica de la serralada de les Gavarres que es contempla des del convent acaba de donar formes i contingut a una estada de repòs i espiritualitat.

LLEGENDA

Casa d'Espiritualitat	Hostatgeria	Casa de Reunions	Casa de Convivències	Eucaristia	Pregària
Capacitat Diürna	Capacitat Nocturna	Jardí o bosc	Camps d'esport	Piscina	

PODEU TROBAR LA GUIA A LES LLIBRERIES RELIGIOSES O BÉ A LA URC: TEL. 933 024 367

TORTOSA

Jornades per les vocacions consagrades

TORTOSA.— La Delegació diocesana de Pastoral Vocacional ha programat per als dies 5, 6 i 8 de maig unes jornades d'intensa pregària en pro de les vocacions sacerdotals i religioses. A la diòcesi de Tortosa hi ha 118 preveres amb una mitjana d'edat de 60 anys. Hi treballen i pregunten 35 comunitats religioses, amb 371 membres. No n'hi ha prou. En temps de sequera els 240.371 habitants necessiten més mans que sembren i pregunten. Així, a part del recordatori sistemà-

tic des de les antenes del Seminari, s'ha presentat el primer diumenge de maig, dia 6, com la jornada d'abast general. En totes les misses s'explicarà i es pregarà a cavall d'aquesta convicció: «L'Església del segle XXI, o serà mística o no serà.» Les 24 hores del dissabte dia 5 de maig, distribuïdes en torns d'una hora, comunitats religioses i algunes parròquies demanaran el miracle moral de noves vocacions. El dia 8 se celebrarà una taula rodona al Seminari. (J.B.B.)

Barcelona

La JOC celebra la Festa de l'Acció

■ Es donarà a conèixer el treball fet durant la campanya a favor dels immigrants

MOLINS DE REI.— Prop de 500 joves obrers cristians de Catalunya i les Illes Balears s'aplegaran el proper 13 de maig, a partir de dos quarts de deu del matí, a Molins de Rei per celebrar la Festa de l'Acció, que donarà a conèixer públicament el treball que estan fent durant la seva campanya: «Jove, d'aquí o de fora, som classe treballadora.»

Davant del fenomen de la immigració a Catalunya, la Joventut Obrera Cristiana de Catalunya i les Illes ha volgut ser-hi present. Sensibles a aquesta qüestió la JOC ha volgut treballar, des de les seves opcions de joves, obrers/es i cristians/es quina és la situació dels joves immigrants. Amb aquesta campanya, iniciada el setembre del 2000, la JOC vol sensibilitzar-se i sensibilitzar de la realitat concreta dels joves immigrants com a part del món del treball. A la vega-

da, vol reivindicar, juntament amb ells, una dignitat de vida més gran i avançar en la convivència.

S'ha volgut fer partint de la relació directa i propera amb els joves immigrants, descobrint quina és la seva situació en diferents àmbits: laboral, social, cultural, econòmic..., i aprofundir en aquells aspectes que hi ha en comú. És a dir, partint sempre de la igualtat i no pas de la diferència.

La jornada començarà amb una fira d'estands on les federacions i els

col·lectius convidats exposaran la seva tasca durant el curs. Seguidament hi haurà un acte reivindicatiu pels carrers de Molins de Rei amb la lectura pública d'un manifest que recull el treball fet fins ara sobre la campanya. Es continuarà amb la celebració de l'eucaristia i el dinar. A la tarda s'iniciarà el treball amb un espai de formació que consistirà en una taula rodona sobre els reptes que hi ha davant la immigració en l'àmbit laboral, social, polític i institucional. I d'altra banda s'organitzaran diferents tallers dinàmics entorn de la temàtica de la immigració. La jornada finalitzarà amb la gresca i la cloenda de l'acte. (Per a més informació: c/ Rivadeneira, 6, 8a planta, tel. 933 022 924 - fax 933 188 187.) (C.C.)

Pasqua Jove del Penedès

SANT MARTÍ SARROCA.— Del 12 al 15 d'abril va tenir lloc a la casa de colònies L'Estol de Sant Martí Sarroca una nova edició de la Pasqua Joves, organitzada per la JARC (Moviment de Joves Cristians de Comarques) del Penedès-Anoia. En aquesta ocasió van participar-hi més de quaranta joves, provinents majoritàriament de les parròquies dels arxipresats de Vilafranca, Sant Sadurní i també de Piera. Els joves es van aplegar a la casa de colònies el Dijous Sant a la nit, després d'haver participat de la celebració de l'últim sopar del Senyor a les seves respectives parròquies. El Divendres Sant al matí hi va haver un viacrucis, preparat prèviament pels grups, moment que recull la fotogra-

fia. El mateix dia, a la tarda, hi hagué una visita comentada al santuari de la Mare de Déu de Foix, patrona del Penedès. A la nit, hi va haver la celebració de la passió, presidida pel bisbe auxiliar de Barcelona Mons. Joan-Enric Vives. Pel que fa al dissabte sant, al

matí hi va haver un recés, predicat pel P. Francisco Álvarez, dels camils de Sant Pere de Ribes, i a la tarda, la preparació de la vetlla pasqual, que es va celebrar a la parròquia de Sant Jaume de Moja, juntament amb la comunitat cristiana d'aquesta població. (C.C.)

GIRONA

Trobada d'escolans de Setmana Santa

GIRONA.— Com ja és tradicional, el passat dimarts sant a la diòcesi de Girona se celebrà la trobada d'escolans de Setmana Santa. La jornada consistí a explicar als escolans i escolanes el significat del viacrucis. Per això els seminaristes de la diòcesi van desenvolupar el tema mitjançant una petita gimcana, consistent a dividir els més de setanta escolans en tres grups d'edats. Després de la pregària d'introducció a la trobada, celebrada a la catedral de Girona, va començar la dinàmica explicant-los que eren agents secrets d'una coneguda agència espacial que tenien com a missió investigar les causes de la mort de Jesús.

Així, es van trobar transportats en el temps, amb missatges codificats en hebreu que anaven trobant a cada capella del viacrucis, camí de la Vall de Sant Daniel. Allí seminaristes i escolans van compartir la tarda amb diferents jocs, per finalitzar al monestir de la mateixa Vall, on el rector del Seminari de Girona, Mn. Joan Planellas, va presidir l'eucaristia i l'estrenat delegat de Vocacions Mn. Felip Hereu, va fer un bonic sermó sobre els trets de la personalitat de Jesús. També va acompanyar la trobada Mn. Jordi Font, que es va escapar per un dia del seu intens estudi a París. (Seminaristes de Girona: Jordi, Joan, Salvador, Miquel, Sebastià i Ramon)

Trobada internacional dels grups de Fe i Llum

LOURDES.— Durant aquesta Setmana Santa, els grups de Fe i Llum dels bisbats de Tàrragona, Barcelona i Girona van participar a la trobada internacional que es feu a Lourdes per celebrar el trentè aniversari del seu naixement. Ha estat una trobada impressionant. Sota el lema «Veni a beure de la font», més de 15.000 persones de tots els continents que intenten viure aquest moviment d'espiritualitat comunitària per a persones amb alguna deficiència mental, els seus pares i els seus amics, han viscut cinc dies intensos, amb celebracions molt boniques, presidides per diferents bisbes d'arreu del món, entre els quals van destacar el bisbe de Dhaka, Bangla Desh i el cardenal James Stafford. Un dels moments més intensos fou quan al final de la litúrgia baptismal es va experimentar el patiment de la divisió dels cristians, quan els pastors (homes i dones) protestants, van haver de marxar per poder continuar l'eucaristia per culpa de la dolorosa divisió que pateix la nostra Església. Impressionants va ser el testimoni d'una família que havia adoptat cinc nens disminuïts o la frase d'un pare de família mexicà que va dir: «Déu no ens dona el que mereixem, sinó el que necessitem...» (Joan Soler i Ribas, grup de Fe i Llum de Germans Sàbat, Girona)

UNA VEU EXULTANT

“UN CANTORAL INDISPENSABLE”
EN EL TERCER MILLENNI

ARA TAMBÉ AMB
ACOMPANYAMENTS D'ORGUE

Cantoral litúrgic amb tres edicions:
Una amb lletra sola, altra amb lletra,
música i acords i una tercera amb lletra,
música, acords i acompanyaments d'or-
gue. Les seves 275 cançons estan enre-
gistrades en 17 cassettes o 17 CD.

Editorial Claret S.A. c/ Roger de Llú-
ria 5, 08010 Barcelona.
Tel. 933 010 887. Fax: 933 0174 830.

BALCLI'S

SALA DE SUBHASTES
DES DEL 1979

COMPREM AL COMPTAT

ANTIGUITATS, PINTURA S. XIX I XX
MOBLES, OBJECTES
JOIES, ARGENT I RELLOTGES

PISOS SENCERS
VISITES A DOMICILI

☎ 93 217 56 07 C/ ROSSELLÓ, 227 BARCELONA

XVI Jornada Mundial de la Joventut diocesana de Barcelona

«¿Vols respostes? Vine a la festa de la Pasqua»

La Delegació de Pastoral de Joventut de Barcelona, us convoca a tots vosaltres joves de parròquia, de moviments, de comunitats, d'escoles... a viure com a Església diocesana una experiència de fe i d'es-

perança. La trobada serà el dimarts 8 de maig, de 20.00 a 22.00, a la basílica de la Mare de Déu de la Mercè de Barcelona. Per a més informació podeu trucar al telèfon 933 011 277.

«Vols respostes? Vine a la festa de la Pasqua.» Amb aquest lema el proper dimarts dia 8 de maig, a la basílica de la mare de Déu de la Mercè, celebrarem la XVI Jornada Mundial de la Joventut a la nostra diòcesi de Barcelona. La trobada constarà de tres moments. Un

primer moment a la plaça amb l'actuació de dos quadres de l'obra dels salesians: *2.000 años después, No hay amor más grande*, que ens portarà a la pregunta: a qui hem de seguir?, a qui hem d'escoltar? Després entrarem a la basílica per viure un moment de pregària,

presidida pel Sr. Cardenal i trobar en Jesucrist la resposta; rebrem la llum de la Pasqua i assumirem els compromisos de rebre-la i escampar-la. En acabar la pregària compartirem una estona de festa amb xocolatada, caramelles...

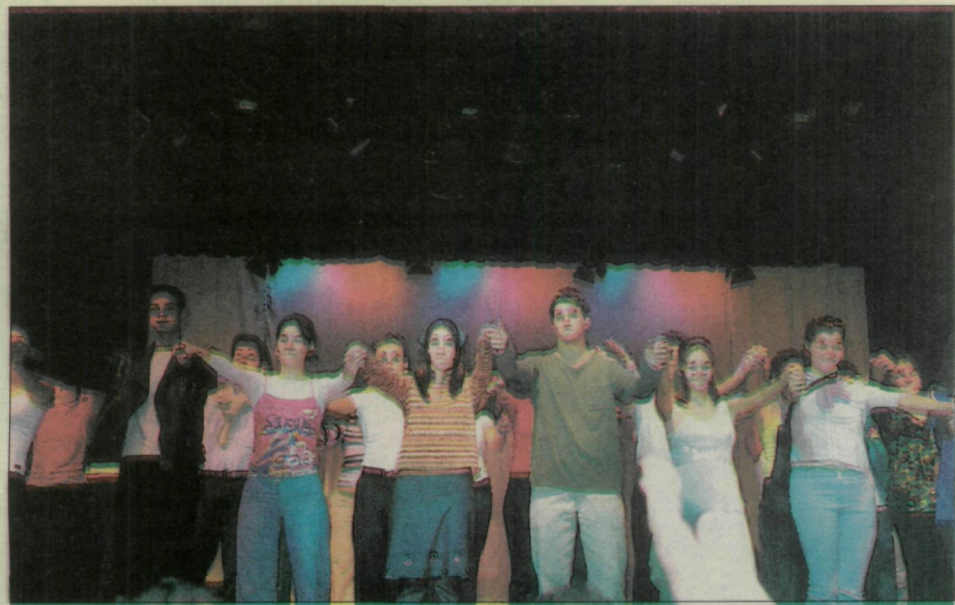
Vivim realitats de foscor oscuridad

Els salesians ens expliquen que estem immersos en la foscor.

El musical *2.000 años después, no hay amor más grande* realitzat pels salesians de Sarrià, ens ajudarà a situar-nos en la foscor mitjançant dos quadres d'aquesta obra: «Peligro de extinción» y «¿No vales más que una rosa?». Dos moments que ens interpel·laran respecte el sentit i el valor de la vida.

És Pasqua!

Alegria perquè Jesús ha ressuscitat.

Jesús ha ressuscitat, Jesús viu entre nosaltres. Per això podem respondre a la crida del Senyor. «Estimats joves del segle que comença, dient "sf" a Crist dieu "sf" a tots els vostres ideals més nobles. Li demano que regni en els vostres cors i en la humanitat del nou segle i mil·lenni. No tingueu por d'entregar-vos a Ell. Ell us guiarà, us donarà la força per seguir-lo tots els dies i en cada situació» (Joan Pau II).

Jesucrist és el camí, la veritat i la vida

Tor Vergata dos milions de joves van donar testimoni de la seva fe.

Tot seguit compartirem una estona de pregària, de diàleg amb el Senyor, perquè és amb Ell que la nostra vida troba la llum. Tots recordem les paraules que el papa Joan Pau II ens va adreçar durant la vetlla de pregària a Tor Vergata: «Estimats joves, és difícil creure en un món així? A l'any 2000 és difícil creure? Sí, és difícil. No tenim per què amagar-ho. És difícil, però amb l'ajuda de la gràcia és possible.»

Creieu en la llum

Una llum d'esperança brilla en el cor dels joves.

Caminar des de Crist. Aquesta ha de ser la nostra vida. «Jo sóc amb vosaltres dia rere dia fins a la fi del món» (Mt 28,20). Aquesta certesa s'ha avivat en els nostres cors. D'ella hem de treure un renovat impuls en la vida cristiana, fent que sigui, a més, la força inspiradora del nostre camí. Conscients d'aquesta presència del Ressuscitat entre nosaltres, ens plantejem avui la pregunta dirigida a Pere a Jerusalem: «Germans, què hem de fer?» (Ac 2,37). (NMI)

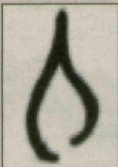
Cal seguir Jesucrist en el dia a dia.

Què hem de fer? ¿que hacer?

Conèixer, estimar i seguir Jesucrist en el dia a dia de les nostres vides. Creure que Ell viu entre nosaltres.

De vegades, quan mirem els joves, amb els problemes i les fragilitats que els caracteritzen en la societat contemporània, hi ha una tendència al pessimisme. És com si el Jubileu dels Joves ens hagués «sorrès», transmetent-nos, en canvi, el missatge d'un jovent que expressa un desig profund, malgrat possibles ambigüitats, d'aquells valors autèntics que tenen la seva plenitud en Crist. No és, tal vegada, Crist el secret de la veritable llibertat i de l'alegria profunda del cor? No és Crist l'amic suprem i al mateix temps l'educador de tota amistat autèntica? Si als joves se'ls presenta Crist amb el seu veritable rostre, ells l'experimenten com una resposta convincent i són capaços d'acollir el missatge, fins i tot si és exigent i marcat per la Creu. Per això, vibrant amb el seu entusiasme, no vaig dubtar a demanar-los una opció radical de fe i de vida, assenyalant-los una tasca magnífica: la de fer-se «sentinelles del matí» (cf. Is 21,11-12) en aquesta aurora del nou mil·lenni. (Joan Pau II)

L'Escola de Pregària per a joves a la catedral

L'Escola de Pregària és un espai diocesà especialment dirigit als joves de la diòcesi, joves de parròquies, moviments, escoles, comunitats... Són ja molts anys oferint, des de la Delegació diocesana de Pastoral de Joventut, aquest espai de pregària i desitgem que pugui créixer i enfortir-se i que pugui ajudar-nos en el camí de la fe. Sempre cal aprendre a pregar, com aquell que aprèn de nou aquest art dels llavis mateixos del diví Mestre, com els primers deixebles: «Senyor, ensenya'ns a pregar» (Lc 11,1).

Amb el desig d'ajudar en aquest camí de la fe, cada mes oferim una guia de pregària que ens ajudi a intensificar la nostra pregària diària. Aquesta guia ens ofereix reflexions, orientacions a partir de les Escripures per a cada setmana i testimonis. La podeu trobar a la pàgina web de l'arquebisbat de Barcelona, dins la Delegació diocesana de Pastoral de Joventut: <http://www.arquebisbatbcn.es>

Com visc, sent jove cristiana, en la societat

És fàcil adonar-se que, a mesura que creixem, hem d'escollir moltes coses a la vida, entre elles, quin lloc ocupa la religiositat en la nostra vida diària. És a dir, que la joventut és una etapa important per reflexionar i començar a construir el nostre camí a partir d'una experiència de fe i d'esperança, que es pot fer present en les diferents trobades i grups parroquials, on queda reflectida la vivència de fe i l'espurna de llum que brilla en cada un de nosaltres quan meditem en silenci o, simplement quan somriem plens de joia i felicitat.

Molts ja hem pres la nostra decisió que ens durà a recórrer el nostre camí que tot just hem començat, guiats per la llum de la salvació, però malauradament, m'he trobat molts joves que, sovint, es deixen endur pel materialisme que envolta la societat i pel tarannà dels seus familiars i amics. Tots aquests joves, que ara comento i que formen part de la meua colla d'amics i de companys d'estudi entre altres, no han iniciat una experiència de fe per tal d'esbrinar quin és el misteri que ens vol transmetre Déu quan ens envia el seu únic Fill perquè prengui la condició humana com tots nosaltres.

Se'm presenta d'una manera evident la idea que molts joves, doncs, han escollit altres camins per orientar la seva vida que no és precisament la religiositat en la Fe, l'Esperança, la Pau, el Compromís i l'Amor amb els germans. Tot i que són bastants els qui hem iniciat aquest llarg camí en la nostra creença religiosa: a les esglésies i a les capelles quasi bé sempre trobo persones d'avançada edat que un dia van iniciar el seu compromís d'incorporar, a la seva vida, Jesucrist. Aquesta manca de joventut també és ben palesa als grups parroquials, on en més d'una ocasió, s'ha hagut d'anul·lar l'activitat perquè érem pocs els qui estàvem disposats a col·laborar-hi. Crec que aquest fet fa que perdem l'oportunitat d'enriquir-nos com a persones i créixer en l'àmbit més humà de la nostra existència.

En aquests moments, com a jove que formo part d'aquesta societat, tan sols em resta esperar i confiar, a través de la pregària, que una llum pugui il·luminar tots aquells joves immersos en la confusió.

Núria Ribes

Un testimoni de fe: Joan Roig i Diggle

La seva ànima, pregonament ecucarística, no escatimava sacrificis per tal de poder assistir al sant sacrifici de la Missa i de poder combregar diàriament. Li calia llevar-se a les cinc, car no podia deixar d'atendre la seva feina, el seu estudi, les tasques del grup... Això, però no el deturava pas. Quan el seu director li aconsellava que, a causa del seu estat de salut, deixés la comunió diària, li contestava que no sabia pas com viure sense combregar diàriament, i que si algun cop s'esdevenia que no pogués satisfer aquest vivíssim desig de rebre el bon Jesús, en tot el dia trobava que no era bo per a res.

Aquest sentiment vivísim, aquest esperit fonament eucarístic, unit amb la seva devoció filial envers la dolça Verge Maria, era el que abrandava aquell cor d'apòstol. En Roig, doncs, podia ben dir: «Porto el Déu del meu cor i el cor del meu Déu.» Tenia dinou anys quan rebé la corona del martiri que tant havia desitjat. Fou el 12 de setembre de 1936, festivitat del Dolç Nom de Maria.

No podem explicar millor el seu martiri que cedint la paraula a la seva mare. Ella ens conta que, després d'escalar la revolució, alleujava penes, animava els tímids, visitava els ferits i cercava cada dia entre els morts dels hospitals quins dels seus havien caigut. La seva ànima sofria tortures; la seva carn, però, continuava reflectint davant els homes l'angelical i dolç somriure de la seva ànima innocent. Volia que solament el seu Crist estimat, pel qual tant lluitava i sofria, sabés què s'esdevenia dintre d'ell. Cada vespre, en anar a dormir, agenollat, estrenyent entre les seves mans el crucifix, implorava clemència per a uns, perdó per als altres, i misericòrdia i fortalesa per a tots els cristians. D'aquesta manera transcorregueren els dies fins a la nit fatal.

Totes les nits el meu cor de mare vetllava per destriar el més petit soroll, que ell sentiria, però, abans que jo mateixa. Dissortadament, aquella vegada el meu cor no em va enganyar. El brogit dels automòbils va fer-se més intens, fins que varen aturar-se davant de casa. Vaig sentir-me envaïda d'una terrible angoixa: ràpidament em vaig alçar i vaig anar al dormitori del meu fill. Ell ja estava dret, puix així mateix havia sentit la freixa. Vaig dir-li: «John, ja són aquí. Què farem?» I em va contestar: «Li sembla que em puc escapar?» Jo li vaig dir: «No ho sé», per tal com ells havien escridassat des del carrer que era impossible escapar-se, puix tenien la casa presa per tots costats i vigilaven pertot arreu amb reflectors. Veient John com estaven les coses digué: «Vaig a combregar.» I davant meu s'administrà la darrera comunió. El bon Jesús el volia acompanyar en el viatge que anava a emprendre vers l'eternitat.

Entretant, els que, sense saber-ho, portaven la clau d'or que li havia d'obrir les portes del Cel cridaven des del carrer, cansats d'esperar. «Si no obriu serà pitjor per vosaltres.» Un grup d'uns deu feien

trontollar les portes a cops de culata. Aleshores John em digué: «Deixi'ls per a mi». «No, John», li contesto. «Jo aniré amb tu.» Vàrem baixar junts l'escala i, després de fer unes preguntes des de dins, ens repeteixen: «Si no obriu serà pitjor per vosaltres.» Tot estava perdut, i vàrem obrir. Entraren a la casa i a ell se l'endugueren al dormitori; obligant-lo a asseure's damunt del seu llit amb les mans enlaire, comencen la seva obra de saqueig, dirigint-nos insults a ell i a mi. Les poques paraules que els contesto no tenen eficàcia. El rostre del meu fill està desfigurat. Les nostres mirades s'encreuen i ens entenem en el nostre martiri mutu i ens travesem els cors. S'acosten els darrers moments.

De sobte li diuen: «Anem.» Jo els dic: «No us l'emportareu. Quin mal us ha fet?» Mentrestant l'estrenyo fortament entre els meus braços i no el deixo anar. És, però, inútil. Els meus ulls de mare es giren pietosos vers el que comanda el grup i, amb els braços oberts i el cor ple de dolor, li dic: «Si vós teniu mare, tingueu compassió de mi.» Però no m'escolta. Davant el meu martiri, els altres queden vacil·lants: potser pensen en llurs mares. I resten immòbils. El cap de grup, però, impacient, els diu: «Què feu? Sou homes o no ho sou? Agafeu-lo i marxem.» Abraço el meu John i l'estrenyo contra el meu cor... Ell, mentrestant, amb una veu molt

Joan Roig i Diggle.

dolça m'adreça en la meua llengua aquests mots de gràcia: «God is with me», els quals, traduïts, volen dir «Déu és amb mi». Els desgraciats obeeixen les ordres del cap i s'enduen el meu fill. El meu cor l'acompanyarà fins a la mort!

Ens diu que, en les hores que estigué detingut, abans del martiri parlava amb tanta unció als que l'havien de matar que aquests no es decidiren a acabar amb ell fins que un de la colla els esperonà la covardia. Abans de descarregar-li els cinc trets —cinc eren les llagues de Crist— i el tret de gràcia al cervell, li varen permetre que parlés. Les seves darreres paraules, adreçades als que l'afusellaren, foren aquestes, tan ben apreses del Mestre: «Que Déu us perdoni, com jo us perdono.» D'aquesta manera morí aquest jove, aquest atleta cristià, aquest temple vivent de l'Esperit Sant. Els que el varen assassinar, que ho havien fet també amb altres joves, reconegueren que no n'havien trobat cap de tan valent com en Roig. Vulgui el bon Déu que les seves paraules hagin fructificat en el cor dels que el mataren i que ocasionin la seva conversió abans que els arribi l'hora de la mort.

Aquest testimoni de fe, de fortaleza des de la fe, des de la certesa que Déu és amb nosaltres, ens pot ser un estímul per viure una vida més entregada i més confiada en el Senyor. Que l'amor que Joan Roig sentia per a l'Eucaristia, ens ajudi a viure amb més profunditat aquest sagrament.

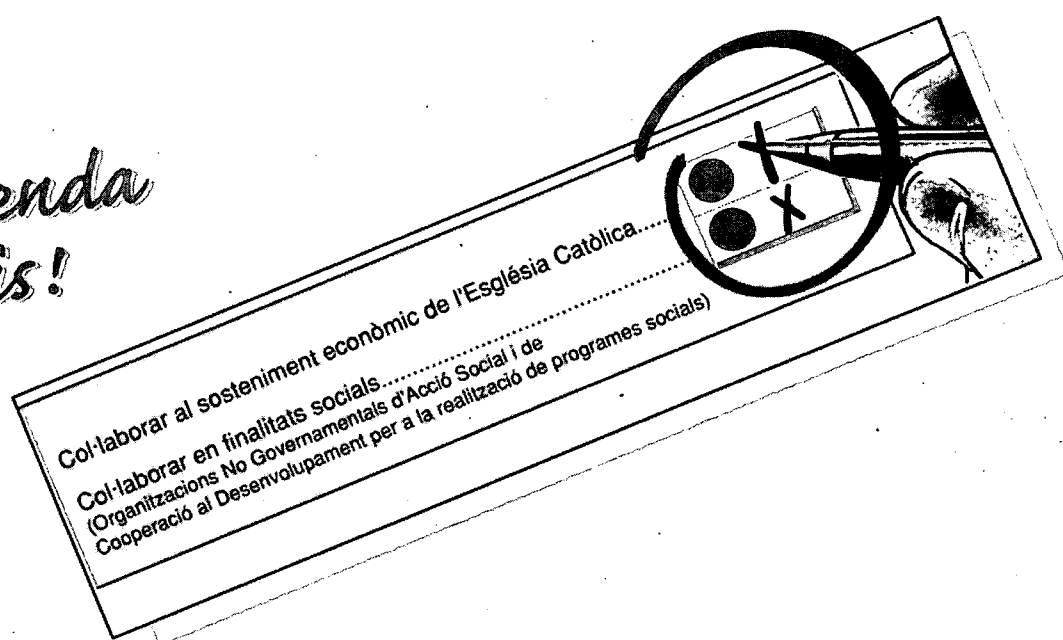
Reportatge: Rosa Deulofeu

CAMPANYA PERMANENT PER A L'AUTOFINANÇAMENT DE
L'ESGLÉSIA DIOCESANA

**Et sents Església?
Vols ajudar-la?
Ara també pots fer-ho**

*Participa en el sosteniment
econòmic de l'Església*

*A l'hora de la renda
no te n'oblidis!*

**Bisbats
de Catalunya**

Tortosa

Homenatge a l'artista Àngel Acosta

■ «Fins que Déu vulgui continuaré conjugant els verbs crear i estimar», va afirmar l'homenatjat

El cardenal Carles i l'artista, durant l'acte d'homenatge.

TORTOSA.— El 21 d'abril, l'Associació de Veïns del barri de Sant Llàtzer de Tortosa va organitzar un acte d'homenatge al seu conveí, l'artista Àngel Acosta Martín. El lloc no podia ser més significatiu: la parròquia de la Mare de Déu dels Àngels, on l'artista viu i practica la seva fe. La nau del temple era plena de gom a gom.

Van presidir l'acte el cardenal-arquebisbe de Barcelona, Mons. Ricard M. Carles; el bisbe de la diòcesi, Xavier Salinas; l'alcalde de la ciutat, Joan Sabaté; Manuel Camós, com un vell amic; el fill de l'homenatjat, i el president de l'Associació de Veïns, Dr. Ismael Roldan, que va portar el fil conductor de l'acte. En lloc d'honor cal destacar la presència de l'última obra de l'homenatjat: *El despullament de Jesús*, escultura estrenada en la processó del Diumenge de Rams. Els parlaments i aplaudiments van assolir tot el dring de l'autenticitat.

Dels parlaments presidencials i d'altres representants de grups, col·lectius i institucions és fàcil dibuixar el perfil de la persona i de l'artista. Àngel Acosta Martín —78 anys— va néixer a Tenerife. Als 24 anys aquest canari troba un niu a Tortosa en temps de la postguerra civil. Aviat es revela com a artista i van creixent les peticions de parròquies, particulars i institucions. Acosta ha estat creatiu treballant en els següents camps: imatgeria religiosa,

pintura, disseny d'adaptació i creació de presbiteris, art profà variat... Pot ser definit, doncs, com una bona persona amb mans d'artista i cor cristià.

El Concili Vaticà II és sobretot un repte per a rectors i artistes que han de construir o remodelar llocs sagrats. L'Àngel Acosta mai no es repetirà i sempre es percep el seu segell particular. La seva obra té una aura pietosa, senzilla, que envolta figures molt expressives. Estudia l'Evangeli i la vida dels sants i escolta les insinuacions dels rectors.

Imatges dels sants i beats tortosins i la de santa Joana Juguán, fundadora de les Germanetes dels Ancians Pobres, estan escampades arreu del món. Les diòcesis amb més presència «acostiana» són Tortosa i Sogorb-Castelló. La resta es pot contemplar especialment en països d'Europa i Llatinoamèrica. Pel que fa als retrats en pintura o bronze, també en nus femenins i figures simbòliques, es compten per centenars. Només al barri de Sant Llàtzer els veïns n'han comptat noranta.

Àngel Acosta, preparant l'esbós de la Verge de les Anxoixes.

Unanimitat d'elogis es van sentir en l'entrega d'obsequis. Més aviat posaren l'èmfasi en la bonhomia del seu concitadà i en la coherència de fe-vida i art. L'epíleg el va marcar l'homenatjat, colpit per l'emoció, la sorpresa i l'agraïment. Així digué: «Sempre m'he sentit acceptat i estimat per tothom. Molt especialment emparat en moments de dolor. Sóc un tortosí més perquè 54 anys de convivència han marcat en positiu la meua persona i la meua família. Fins que Déu vulgui continuaré conjugant els verbs crear i estimar.»

Mn. Marcos Gascón, en nom del presbiteri diocesà, li va fer entrega d'un àlbum amb part de fotos sobre la seva producció. Li digué: «Amic Acosta, estàs marcat pel Vaticà II. El clergat t'estima i et valora com un regal del cel que brillarà sempre.»

El vi d'honor amb pisolabis estava

Les frases

Àngel Acosta: «Els artistes mai no ens jubilem. No he treballat per diners. Penso que com a cristià laic el meu apostolat s'expressa en cada obra.»

Cardenal Ricard M. Carles: «És cert que la bondat acostava a Déu així com la maldat ens en separa. El mateix passa amb la veritat i la mentida. En l'Àngel, amb qui vaig conèixer durant 21 anys, puc aplicar que la bellesa també ens apropa al Senyor. I em permeto revelar confidencialment un gest que el defineix. Quan tenia dificultats en el treball de creació deixava el pinzell i anava al sagrari a pregar. En tornar s'havia encès el llum de la creativitat que resplendia en el quadre.»

Mons. Xavier Salinas: «L'obra d'Àngel Acosta ens ajuda a entrar dintre del misteri transcendent. Tota la diòcesi està plena d'aquest servidor de l'Església. Les seves obres són testimoni de bones mans i un bon cor.»

Joan Sabaté: «L'Ajuntament asoleix el gest de l'Associació de Veïns del Barri tot reconeixent la vàlua d'aquest tortosí d'adopció. És per això que li faig entrega d'una còpia en facsimil del *Llibre dels costums de Tortosa*.»

Manuel Camós: «Quan contemples les obres de l'Àngel, no cal mirar la firma. Tot seguit es descobreix el seu estil personal. Acosta és un enamorat de l'art i de Tortosa. És un regal de les illes Canàries. Una personalitat ferma com les roques embestides per les ones.»

projectat celebrar-lo al carrer, però la «Tortosa ventosa» va obligar a servir-lo al mateix temple. Tot plegat, l'Associació de Veïns i la parròquia van interpretar amb nota excel·lent el paper d'acció de gràcies que ells mateixos es van assignar.

J. Blanc i Bahima

URGELL

Trobada de religiosos de Solsona i Urgell

LA SEU D'URGELL.— Noranta religiosos dels bisbats de Solsona i Urgell van acudir a la V Trobada Interdiocesana de Vida Consagrada, celebrada a la Seu d'Urgell el dia 21 d'abril.

Ignasi Montraveta i Josep Font, delegats diocesans de Vida Consagrada a Solsona i Urgell, respectivament, van saludar i acollir els religiosos i religioses a la catedral. Feta la presentació de les diferents representacions, el bisbe d'Urgell, Mons. Joan Martí Alanís, va presidir la concelebració eucarística i, en l'homilia, va exhortar els homes i dones de vida consagrada a peregrinar i lluitar amb Jesucrist per ser «testimonis explícits» de la resurrecció. No n'hi ha

prou d'ensenyar els infants, ni d'atendre els malalts o bé els ancians i pobres, sinó que els religiosos han de donar raó clara de la fe i de la seva vocació.

Després de visitar el Museu Diocesà d'Urgell van celebrar un dinar. Hi havia representacions diocesanes de comunitats de les Avellanets, Ponts, Refet, la Seu d'Urgell, les Escaldes, Puigcerdà, Tremp, Agramunt i Balaguer. D'Urgell hi van assistir 35 religiosos i religioses de 13 comunitats, 10 de femenines i 3 de masculines, i de Solsona n'hi havia 55. Organitzadors i assistents consideren la trobada com un aplec pasqual de pregària, convivència i festa. (A.M.)

RUTA DE SANT PAU

Data: 04/13 setembre 2001 (consulteu altres dates)

Volant amb Turkish airlines

Llocs que visitarem:

Efes, Hieràpolis, Iconi, Capadòcia, Ankara i Constantinoble (Istanbul)

Us convidem a acompanyar-nos a un viatge que recordareu sempre

Altres rutes: Terra Santa, Ruta de l'Èxode, Egipte, Síria + Líban

Inscripcions: Viatges Magister, Roger de Llúria, 67-69, 4-B

08009 Barcelona. Tel. 934 879 423 - Fax 934 879 590

correu electrònic: viajesmagister@worldonline.es / www.viajesmagister.com

Catalunya

Maria en la religiositat popular

■ Una tesi doctoral sobre el culte marià al Ripollès ofereix algunes claus per entendre més bé aquesta devoció a Catalunya

BARCELONA.— El rector de Rupit, Mn. Manel López, és un enamorat de la Mare de Déu. Reconeix obertament el seu pregon carisma marià, conreat des de petit, fins al punt de portar-lo fins i tot a fer-ne la tesi doctoral sobre *El culte marià al Ripollès*, la seva comarca d'origen. La tesi, que va ser presentada a finals de gener

a la Facultat de Teologia de Catalunya, constitueix un estudi consciencios on es posen de manifest algunes claus originals sobre la devoció mariana en aquesta zona, extrapolables també a la resta de Catalunya. Aprofitant l'inici del mes de maig, el mes de Maria, donem a conèixer algunes de les seves conclusions.

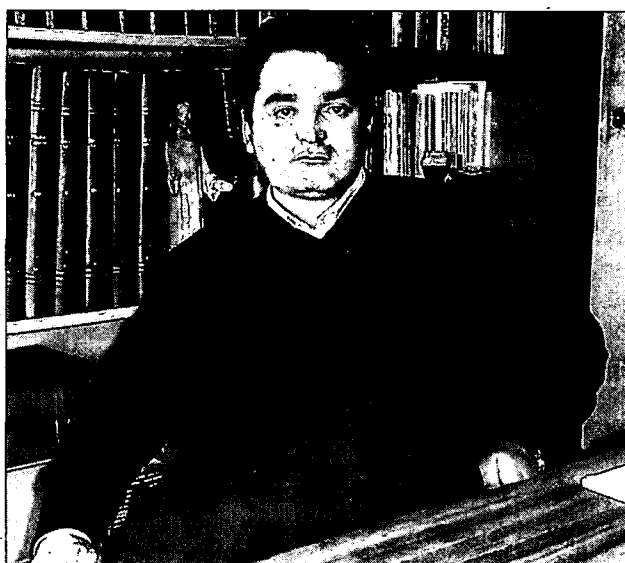
Catalunya s'ha mostrat des de sempre com una terra particularment mariana. Potser hagi estat desig de la mateixa Mare de Déu, o iniciativa dels fidels erigida al llarg dels segles, però el cas és que la seva devoció i la seva implantació en el territori ha estat molt rellevant per a la vida eclesial i religiosa catalana. Encara avui, malgrat la forta crisi de fe, continua molt viva. I és que precisament Maria, la Mare de Déu i mare nostra, ha de ser una de les claus de l'*aggiornamento* (posada al dia) al qual està cridat l'Església des del Concili Vaticà II. Aquesta és una de les conclusions a les quals arriba Manel López en la seva tesi *El culte marià al Ripollès*,

després d'haver-se passat per santuaris i ermites de tota la comarca dedicats a Maria. En un estudi fet molt sobre el terreny ha descobert amb alegria que «la religiositat popular mariana gaudeix de molta bona salut» i que això pot arribar a constituir un gran element d'evangelització.

A diferència de la religiositat popular, la religiositat més «oficial», com l'anomena Mn. López, representada sobretot amb l'eucaristia o la litúrgia de les hores, no compta amb

un diagnòstic tan falaguer. En l'estudi realitzat pel rector de Rupit es constata una certa dicotomia entre aquests dos àmbits. Com a exemple força il·lustratiu d'això, l'autor declara que mentre no ha trobat a tota la comarca 15 joves entre 20 i 40 anys que resin la litúrgia de les hores, sí que n'ha trobat que resin el rosari. També ha trobat joves que van a trobades, a santuaris marians, a processons...

Això vol dir que Maria encara està molt viva a la seva comarca i creu que també ho està arreu de Catalunya. Alhora està convençut que és ella qui ha de posar al dia l'Església del tercer mil·lenni, qui porti el «cor» sense perdre la «raonabilitat» de la fe. Per a això seria bo «evangelitzar» la religiositat popular, i

Mn. Manel López ha constatat sobre el terreny la bona salut de la religiositat popular mariana.

«Si els cants de Taizé arriben tan fàcilment als joves, per què no ho pot fer el rosari, donat a conèixer pedagògicament i amb naturalitat?»

l·limar tot el que sigui pur sentimentalisme per donar un sentit més profund i que aquesta pràctica tan viva i sentida pel poble porti a Crist i a la pràctica litúrgica habitual.

El rosari, tan arrelat a la zona, pot ser el gran instrument que permeti tot això. Tan sols el fet de trobar 15 joves que el resin sovint ja ha estat una gran trobada. Mentre alguns sacerdots i religiosos n'han prescindit i n'han afavorit l'abandonament, sembla que encara hi ha cristians fidels a la humilitat i senzillesa d'aquesta tradicional pregària mariana. Mn. López el compara amb els cants de Taizé i creu que «si aquests cants arriben tan fàcilment als joves, per què no ho pot fer el rosari, donat a conèixer pedagògicament i amb naturalitat?». Cal, però, una certa adaptació, una posada al dia d'aquest rès ancestral. «Fins i tot se li podria afegir música», assegura.

La devoció al rosari a Catalunya no és una cosa nova. De fet, és molt pròpia de tota la catolicitat occidental des que sant Benet el va instaurar. Precisament un altre

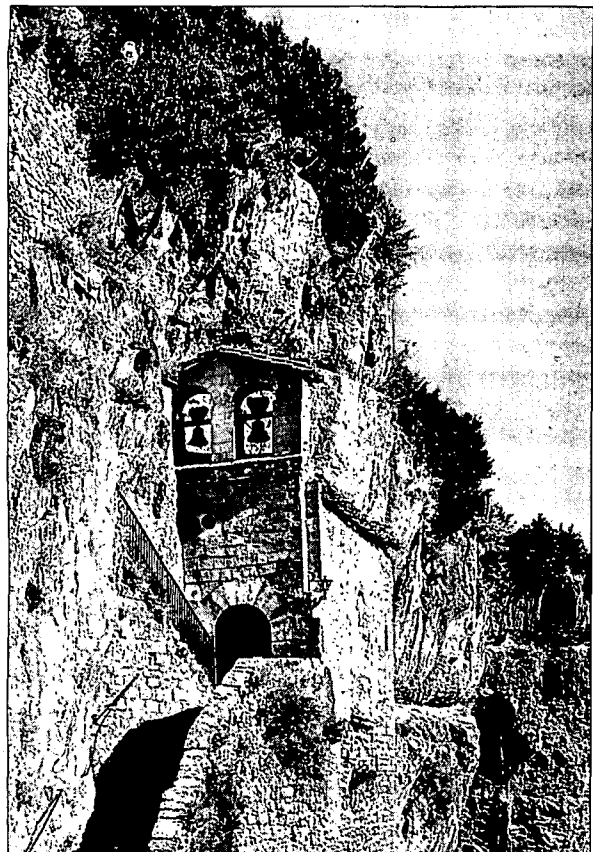

Imatge de l'església de Sant Feliu de Rocabrana. La Mare de Déu del Roser és habitual a les esglésies i capelles del Ripollès.

dels descobriments o constatacions que ha fet Manel López en la seva tesi és el de la nombrosa presència d'imatges dedicades a la Mare de Déu del Roser al Ripollès. A més dels coneguts santuaris de Núria i Montgrony, amb les seves marededéus respectives i representatives de la zona, no falta a gairebé cap població de la comarca alguna capella o ermita dedicada a la Mare de Déu del Roser. Tant és així que la seva presència gairebé és més gran que la de la Mare de Déu de Montserrat, molt posterior tot i que amb una simbologia i una significació que a diferència de la Mare de Déu del Roser ha crescut molt des que en el segle XIX fos declarada patrona de Catalunya.

El que sembla evident és que «Maria, per ella mateixa, ja constitueix un santuari», declara Mn. López. Per a ell, i per a molts altres cristians, dins d'aquesta secularització tan alarmant d'avui dia, ella aporta un bri d'esperança. «D'ella s'aprèn a ser deixeble de Crist, amb actitud d'escolta, de disponibilitat, d'acollida, d'amor cap als altres», conclou convençut aquest fidel devot de la Mare de Déu.

Samuel Gutiérrez

El santuari de Montgrony és juntament amb el de Núria el temple marià més destacat de la comarca.

GESMOR

DES DE 1950

Servei permanent
24 hores
Ens desplaçem a domicili

**Tramitació
d'enterraments**

**En cas de defunció,
què s'ha de fer?**

Truqueu al 902 11 65 93

*Descomptes especials per a subscriptors,
parròquies i comunitats religioses*

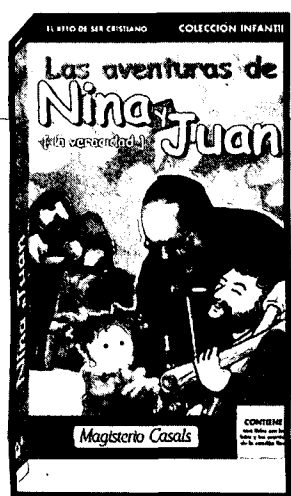

PREU
LLANÇAMENT
2.200 Pts.

Vídeos

d'educació cristiana

Ja a la venda els 5 primers vídeos de la col·lecció:
“El reto de ser cristiano”

COL·LECCIÓ INFANTIL

Las aventuras de Nina y Juan
 [la virtud de la veracidad]

Nina és una titella capaç de fer sortir de polleguera qualsevol, i com que val més escarmentar per accions d'altres, en Juan li explica tres històries de nens mentiders: la llegenda del nen matadracs, el conte del llop, i la història del pagès i la destal.

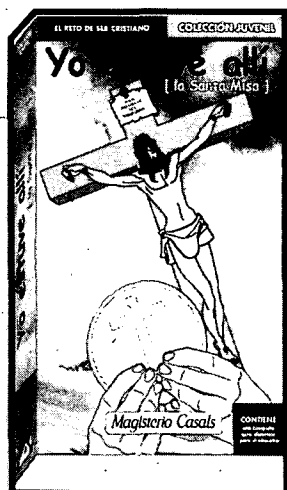
Fet amb dibuixos animats, plastilina i titelles.

COL·LECCIÓ JUVENIL

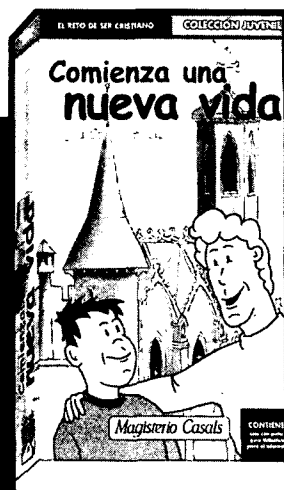
Encuentros en un chat
 [la Iglesia]

Dos joves científics van descobrir què és l'Església. I ho fan a través d'Internet, guiats per les indicacions d'un ciberamic ben misteriós.

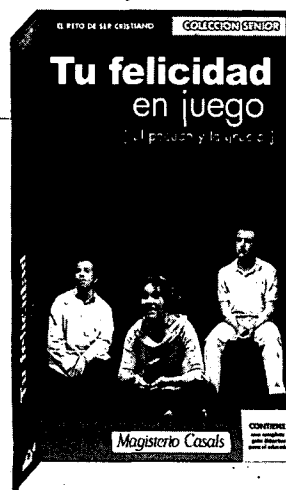
Yo estuve allí
 [la Santa Misa]

La Missa és una finestra en el temps que em trasllada al Calvari, fa 2000 anys, per ser present als peus de la Creu. No es una pel·lícula... és la realitat!

Comienza una nueva vida
 [la Confirmación]

L'Alberto creu que la Confirmació és un sagrament de segona categoria. Per això se li apareix el seu Àngel Custodi i li explica la veritable història de la seva vida: com Déu l'ha vist des del moment que va néixer i com espera que es decideixi a ser un cristià de veritat.

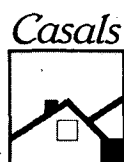
COL·LECCIÓ SÈNIOR

Tu felicidad en juego
 [el pecado y la gracia]

Debat sobre el bé i el mal entre un grup de joves i un professor. Un tema fonamental en la vida, del qual se'n poden dir moltes coses.

Durada de cada vídeo: 20-30 minuts

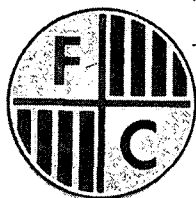
Cada vídeo conté, impresa, una guia didàctica per a l'educador, molt completa i original, amb preguntes per als alumnes, textos per completar les idees principals, orientacions pedagògiques i material per desenvolupar els debats.

Editorial Casals, S.A.
 C/ Casp, 79
 08013 Barcelona
 Fax: 93 265.68 95

PER INFORMACIÓ I COMANDES
 DIRIGIU-VOS A LA SEVA LLIBRERIA
 O TRUQUI AL NUMERO:

902 15 82 86

FEDERACIÓ DE CRISTIANS DE CATALUNYA «GRUP AVANT» TERRASSA

II CONCURS DE DIBUIX

amb la col·laboració del Centre Social Catòlic de Terrassa

PREMIS DIBUIX

Primer premi

Anabel
Castellano
OssonoEscola Pare
Enric d'OssóProfessora:
Georgina
EscalanteL'Hospitalet
de Llobregat

Segon premi

Borja González
Ferrer-VidalEscola Sagrat
CorProfessor:
Manel Cuesta

El Vendrell

Tercer premi

Ariadna Rius
FerrerEscola Sta.
Rosa de LimaProfessora:
Montserrat Sala

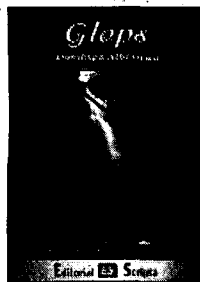
Manresa

Accèssit
especialMaria Puig
Parnau

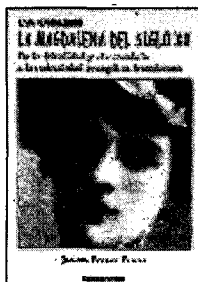
CEIP Bordils

Professora:
Vanessa
Planas

Bordils

GLOPS
Domingo Albi Grau
En aquest llibre de poemes l'autora ens proposa unes reflexions inspirades, cada una, en la lectura diària d'una cita de l'Evangeli per tal de « cercar la font d'aigua viva i la pau al cor » així com « escoltar la paraula del Senyor ».
256 pàg. 1.900 ptes.
Amb il·lustracions.
Ref. 2-3 (en català)

EVA LAVALLIÈRE. LA MAGDALENA DEL SIGLO XX.
Jacinto Peraire Ferrer
Commovedora i apassionant història, amb caire de novel·la, de la « estrella » parisenca que va trencar amb la frivolitat i l'escàndol i, rebutjada en els convents, va viure una radicalitat evangèlica heroica en la soledat dels Vosges.
150 pàg. 1.200 ptes.
Ref. 0-7 (en castellà)

AL RITME DE LA VIDA. UN VIATGE ENTRE DOS SEGLES.
Enric Prat Jordana
Aquest llibre conté una visió àmplia i oberta de la transcendència, i es mou en un realisme vital -quasi palpable- de la divina presència en el cosmos, la terra i, més especialment, en la consciència humana.
352 pàg. 2.200 ptes.
Ref. 1-5 (en català)

Scripta
Tel. 933 184 552

...

De venda
en llibreries religioses

...

Distribució
S.E.C.
Amílcar, 175
Tel.: 934 367 222
Fax: 934 355 202

NOTA:

La setmana vinent publicarem íntegrament el resultat del veredict del XVI Concurs Bíblic i del XII Concurs de Redacció Bíblica.

Primer Concurs Bíblic per a Universitaris

El dia 12 de maig tindrà lloc una trobada de corals a les 11 h al Paraninfo de la Universitat de Barcelona (pl. de la Universitat). En el mateix acte es farà l'entrega dels premis del Primer Concurs Bíblic per a Universitaris: **1r premi:** Laura Pueyo; **2n premi:** Anna Molins;

3r premi: Margarida Ponsatí.

Aquest concurs està convocat per la Pastoral Universitària, i patrocinat per la Federació de Cristians de Catalunya i l'Associació Bíblica de Catalunya. L'acte serà presidit pel cardenal de Barcelona, Ricard M. Carles.

Atenció «integral» als més necessitats

■ Iniciatives Solidàries intervé en la totalitat de la problemàtica de les persones que acull

La història d'Iniciatives Solidàries arrenca amb la modesta pretensió de posar en marxa un centre d'espai a la ciutat de l'Hospitalet de Llobregat i de contribuir a la cooperació per al desenvolupament. Diem «modesta» perquè el que no sabien aleshores era que el germen que tot just acabaven de crear el 1984 esdevindria el 1996 una ONG assistencial i de cooperació amb

l'ambiciós projecte d'oferir una atenció integral als col·lectius més necessitats. «Integral» perquè Iniciatives Solidàries no es preocupa de donar només una intervenció puntual a cadascuna de les persones que atén, sinó que mira d'abastar i d'intervenir en la totalitat del problema, tant a casa nostra com als països més mancats de recursos.

Després de les primeres campanyes endegades de cooperació per al desenvolupament, la Comissió Espanyola d'Ajuda al Refugiat va sol·licitar a Iniciatives Solidàries que obrís un Centre d'Acol·liment Temporal (CAT). Va ser amb l'ajuda del Departament de Benestar Social de la Generalitat de Catalunya que van aconseguir un local adient, situat al castell de Santa Perpètua de Mogodà. El CAT gestionat per Iniciatives Solidàries té una capacitat de 50 places i està orientat a acollir els sol·licitants d'asil l'expedient dels quals hagi estat admès a tràmit i no tinguin recursos econòmics. Els refugiats, doncs, constitueixen una de les àrees en què treballa Iniciatives Solidàries, però n'hi ha sis més: immigrants, cooperació, voluntariat, sectorials, temps lliure i formació ocupacional.

Iniciatives Solidàries té la seva seu central a Barcelona i té també diferents delegacions distribuïdes pel territori espanyol. Actualment tenen delegacions, a Ceuta, Menorca i Madrid. El Centre d'Acol·liment als Immigrants i Refugiats (CAIR), ubicat a Sant Boi de Llobregat, ofereix diversos serveis per contribuir en la integració social i laboral del col·lectiu afectat: allotjament i manutenció, informació i orientació, servei de documentació, ensenyament de la llengua, habilitats socials, orientació laboral i suport psicològic. Actualment, el CAIR de Sant Boi compta entre els seus acollits amb part dels immigrants que van protagonitzar tancaments en diverses esglésies de Barcelona en demanda d'un futur viscut amb dignitat.

Tant per als immigrants com per als refugiats des de l'any 2000 l'entitat ha impulsat el que es coneix com a unitats de mediació: un espai amb capacitat per a

unes deu persones en què es proposa un acompanyament i un treball personalitzat a través d'un equip interdisciplinari. Aquest programa, en què cada assistit dissenya la seva pròpia proposta d'integració, està destinat a diferents col·lectius: persones que estan en un procés de formació ocupacional; joves que han sortit, per haver fet els 18

projecte de reconstrucció a Veneçuela. En aquesta àrea s'inclou així mateix el programa d'apadrinaments, que va començar amb un projecte de cooperació amb una entitat al Brasil, si bé ha acabat ampliant-se a Veneçuela i a l'Índia.

La quarta àrea d'Iniciatives Solidàries és l'àrea de voluntariat. «Per a nosaltres», explica el president d'Iniciatives Solidàries, Guillem Correa, «el voluntariat no és només important en l'àmbit teòric, sinó que volem dotar aquesta àrea de més personal contractat dedicat a la seva coordinació, perquè és evident que moltíssimes de les coses que fem (per exemple, el programa de repartiment d'aliments o l'àrea de temps lliure) són portades el cent per cent per voluntaris. En aquest sentit el voluntari és la complementarietat del professional, però des del punt de vista operatiu són persones

tan responsables com els mateixos professionals».

En l'àmbit de sectorials, s'inclou el PIRMI —Programa Interdepartamental de la Renda Mínima d'Inserció—, un programa que els departaments de Treball i Benestar Social de la Generalitat de Catalunya van engegar l'any 1996 amb la intenció de donar cobertura a col·lectius amb unes problemàtiques socioeconòmiques determinades. La Generalitat entra en contacte amb diverses entitats i organismes que gestionen i tramiten els expedients. Una d'aquestes entitats és Iniciatives Solidàries.

Fidels a l'origen de l'entitat, l'àrea de temps lliure ocupa un lloc emblemàtic en Iniciatives Solidàries, amb tres programes: l'espai Bethel, el Casal d'Estiu i els campaments per a nens àrabs. El Casal d'Estiu, que va començar a funcionar l'estiu del 1999, permet als infants del Centre d'Aco-

lliment Temporal que les seves vacances siguin educatives, divertides i integradores, mentre que els campaments per a nens àrabs són una iniciativa orientada a oferir abans de la Setmana Santa uns dies de formació en el lleure fora de la gran ciutat.

Finalment, cal fer esment d'Advanced, el centre de formació ocupacional d'Iniciatives Solidàries, endegat l'any 2000 i ubicat a la població de Sant Boi de Llobregat. Aquests cursos, a part de tenir un equip de professionals específic per a cada àrea concreta, estan a càrrec d'un equip de mediació que, mitjançant el seu reforç i la seva experiència, fa possible el procés d'integració, objectiu últim de l'entitat. En l'àrea de formació ocupacional, Iniciatives Solidàries promou així mateix la inserció laboral dels immigrants i dels sol·licitants d'asil, com a mecanisme d'integració social un cop tenen tots els permisos legals per residir i treballar al nostre país. A més, des del 1996 es va començar a gestionar el Servei d'Orientació Laboral, un instrument orientat a ajudar totes les persones en general que pateixen un problema d'atur o que es troben en risc de marginació social, amb l'objectiu d'incorporar-los o reinserir-los al món laboral.

«L'altre dia», explica el president d'Iniciatives Solidàries, «el cap dels auditors m'informava de la nostra situació econòmica i em va preguntar: "Guillem, ja saps que fas miracles?" "Ja ho sé", li vaig respondre jo». Els recursos que percep Iniciatives Solidàries provenen bàsicament de les subvencions que reben per donar resposta a programes concrets, i de les aportacions que els socis —tant individuals com institucionals— ofereixen de forma espontània i voluntària a través de la Fundació Iniciatives Solidàries.

Carme Munté

L'entitat posa un èmfasi molt especial en la formació ocupacional.

anys, de tutela però que necessiten un espai durant un temps per desenvolupar la pròpia autonomia; persones sense sostre; doncs que, per circumstàncies personals, necessiten una atenció especial...

Però la tasca de l'entitat no s'inscriu només en l'ara i aquí, sinó que seguint la consigna originària que la solidaritat s'ha de viure tant a favor dels qui tenim a prop com d'aquells que ens poden semblar més llunyans, des d'Iniciatives Solidàries es desenvolupen estratègies integrals de cooperació internacional per contribuir a crear un món més just i solidari partint de la responsabilitat que el nord té envers la pobresa dels països del sud. D'entre els projectes impulsats, podem destacar els enviaments de medicaments a Cuba, la reconstrucció de cases per a les víctimes de l'huracà Mitch a Hondures, el projecte de desenvolupament integral a Kosovo o un

Dóna
Support
al voluntariat
a través del món
associatiu

Fomenta la
Formació
dels voluntaris

Facilita
Informació

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social
Institut Català del Voluntariat

MÉS INFORMACIÓ
900 300 500

Gràcies, Déu i Pare nostre!

Un dels països de Sud-amèrica que més ha patit és El Salvador.

L'associació Conesti ha connectat amb els seus habitants per diferents mitjans. Fa unes setmanes, un diumenge que anava a celebrar la santa missa a la capella de les germanes clarisses de clausura del carrer Nostra Senyora del Coll, em vaig recordar del penós drama que viu aquest país.

Mn. Rodríguez al costat del Crist crucificat pintat en un mur.

Hi ha unes cases mig enderrocades, que estan afectades per l'ajuntament. No es permet construir res nou. Per tant, es contempla progressivament la seva autodestrucció. Hi ha un mur exterior que dona al carrer. Un artista del carrer va pintar-hi una imatge de Jesús crucificat. Molt ben representat, digne de veure i admirar.

A una petita ciutat van quedar totes les cases derruïdes; es van convertir en un

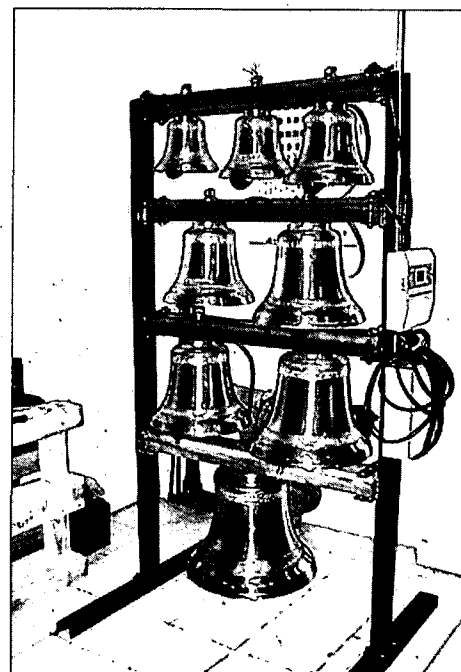
munt de runes. Només va quedar dret un mur. Per a ells va ser un meravellós signe. Seguir dempeus malgrat tantes calamitats. Van gravar una inscripció a la paret: «Hi ha qui lluita per una idea fins al final.» Com petits ocellets, aixecarem el vol, sense aturar-nos, sense mirar enrere, sempre endavant. Gràcies, Déu i Pare nostre!

En preguntar-los com és possible que donessin les gràcies a Déu malgrat tantes desgràcies, em van respondre: «Sí! Hem

vist plorar Déu. Hem vist les seves llàgrimes vessades en cadascuna de les persones bones que ens han ajudat i donat la mà. Aquestes llàgrimes són i van ser tan fecundes que fan ressorgir de nou el nostre país.» Admirables i exemplars són aquestes paraules. En aquesta situació molta gent s'hauria enfrontat a Déu o fins i tot alguns haurien arribat a negar la seva existència.

Gràcies, Déu i Pare nostre. No et vam exigir que fessis un miracle per enfrontar-te contra les forces de la natura, sinó que ho vas permetre perquè de debò ens sentíssim solidaris i ens estiméssim compartint aquesta alegria.

Mn. Miquel Rodríguez Sala
President de Conesti

Presentat el minicarilló d'Ermec

BARCELONA.—L'empresa Ermec ha presentat recentment el nou minicarilló, que posseeix una estructura quadrada que permet una més bona visualització i sonorització de les campanes. És ideal per col·locar-lo a parròquies, edificis públics i ajuntaments, perquè pot proporcionar-los una personalitat única, i contribuir a l'animació de la ciutat o poble. El pes total de les campanes de bronze és de 289 kg. Aquest bonic carilló està format per vuit campanes Paccard, d'una estructura de fusta d'iroko, d'electromartell, així com d'un equip d'automatització que li permet executar curtes melodies programades per un carillonista des de fàbrica, segons la voluntat del client. (C.C.)

Saps què sent un missioner quan rep notícies de casa?

APADRINA UN MISSIONER

Amb la teva aportació, ells o elles i encara més persones llegiran CATALUNYA CRISTIANA cada setmana

Marqueu amb una "x" les vostres preferències:

Preu d'una subscripció missionera: **Amèrica i Àfrica: 28.200 ptes.** ☐
Àsia i Oceania: 39.100 ptes. ☐
Missioner ☐ **Missionera** ☐
 (Es pot mantenir correspondència)

Nom i cognoms:

Adreça:

Població: Província: C.P.:

FORMA DE PAGAMENT:

Adjunto xec nominatiu ☐ Domiciliació bancària ☐

Titular: Data:
 Entitat: Oficina: DC: Compte:

Envieu aquesta butlleta a: CATALUNYA CRISTIANA
 C/Puiggarí, 5 • 08014 Barcelona • Tel.: 934 905 988 • Fax: 934 902 035

Nova secció de Ciència a «Catalunya Cristiana»

BARCELONA.—A partir de la propera setmana, Mn. Francesc Nicolau, professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya, iniciarà a Catalunya Cristiana una nova secció dins de la pàgina de Ciència, que portarà per títol *Església i ciència al llarg de la història* i que constarà de 49 capítols. Aquesta secció substitueix la de *La matemàtica i els matemàtics*, que ja ha finalitzat. (C.C.)

Mare!

Hola, amics! El primer diumenge de maig se celebra el Dia de la Mare. Val a dir que és una festa molt bonica, tendra i, a més, merescuda. Si observem el bon fer del dia a dia, veurem una dona que atén la família, capaç de treballar hores i hores pel seu benestar, ferma sense moure's del costat d'un llit amb un nen malalt. Una dona que donaria la seva sang, els seus òrgans i fins i tot la seva vida si calgués per salvar el seu fill. Lluïx una corona de màrtir, perquè ella pateix els avatars de tota la família, i la corona de l'orgull i honor més gran que hi ha en aquest món i en totes les classes socials: el títol de mare! Hem d'estimar i honrar la nostra mare, però no tan sols en aquesta festa, sinó durant tots els dies de la nostra vida. Cuidar-la i respectar-la, i els que ja no la tenim al costat nostre ens n'hem de recordar en les nostres pregaries.

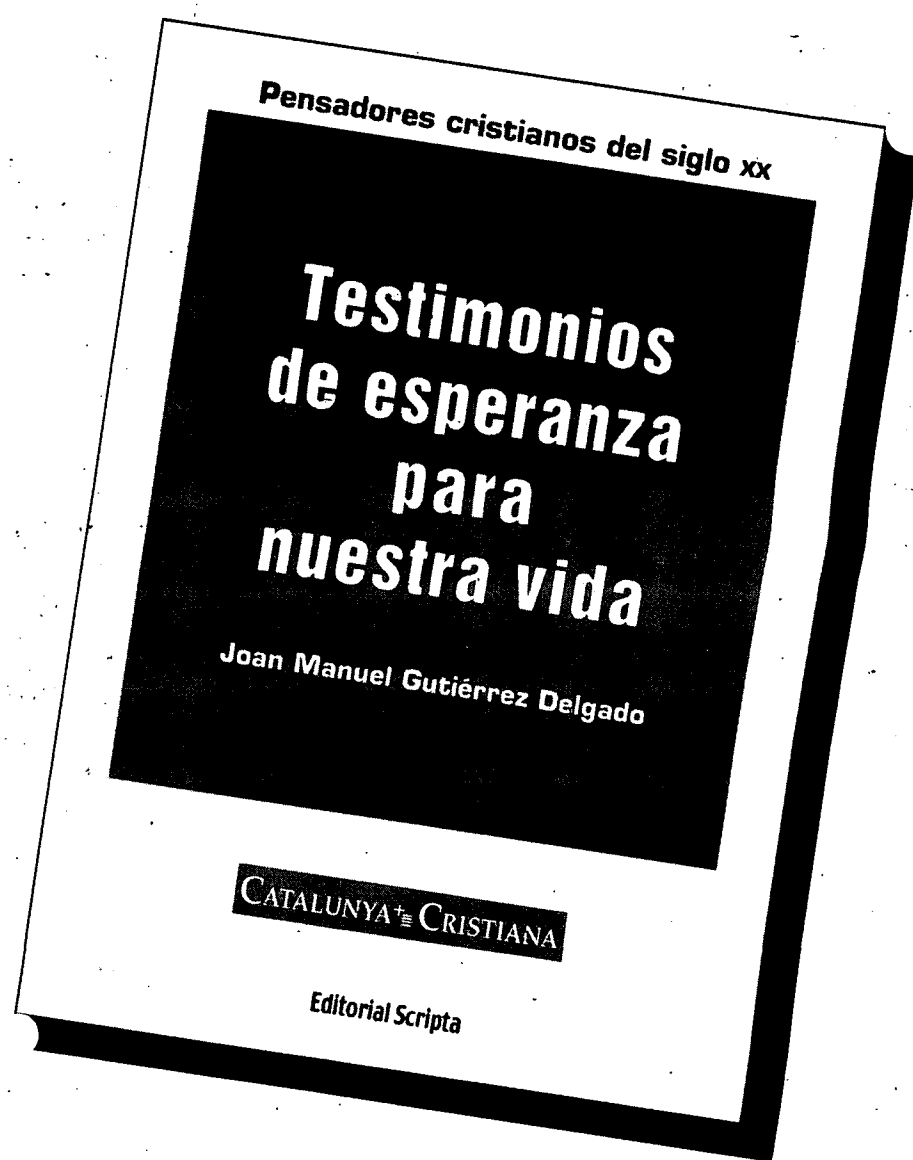
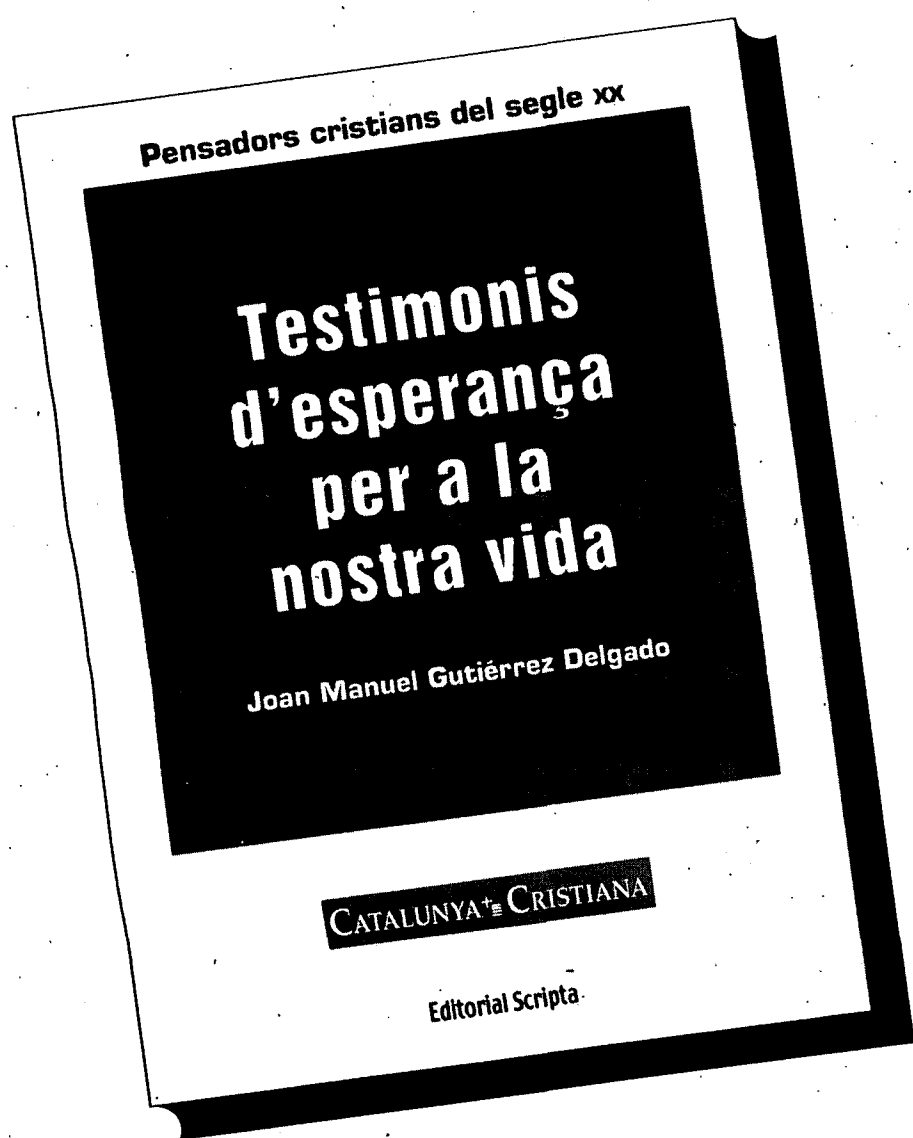
Cecília Aranés Mallol

Coses de la vida

Coses de la vida

Si t'han agradat els «Pensadors cristians del segle XX»,

JA TENIM EL LLIBRE

El pots adquirir:

trucant al 934 905 988

o bé a la llibreria Balmes, c/ Duran i Bas, 11 - Barcelona,
a la llibreria San Pablo, Via Laietana, 38 - Barcelona,
o a la llibreria Claret, Roger de Llúria, 5 - Barcelona

CATALUNYA+ CRISTIANA

cultura

Demanda creixent de treballadors i educadors socials

BARCELONA.— Un estudi elaborat pel departament de les Escoles Universitàries de Treball i Educació Social (EUTES) Pere Tarrés de la Universitat Ramon Llull (URL) confirma que les diplomatures de Treball Social i Educació Social es consoliden cada vegada com un nou filó d'ocupació en el sector de l'economia social. El 80% dels diplomats en Educació Social i Treball Social per la URL aconsegueixen el seu primer lloc de feina en un període de temps que no excedeix l'any.

L'estudi, realitzat sobre la totalitat dels alumnes de la cinquena promoció, mostra que el 63,8% dels diplomats s'ha incorporat en el sector de l'educació social. Aquesta dada suposa un augment significatiu respecte de l'anterior promoció, en què només un 57,6% havia trobat feina com a educador social. La via més freqüent d'accés a la feina són les persones conegudes (39,2%) i també es confirma el pes important que està prenent la valoració de l'experiència i els mèrits dels demandants a través del seu currículum, i la seva vinculació anterior amb la feina, mitjançant les pràctiques realitzades a través de l'EUTES Pere Tarrés (URL).

La demanda emergent en la nostra societat de professionals per al benestar social ha fet que molts joves reorientin el seu futur professional cap a una d'aquestes dues diplomatures. El sector públic, el sector no lucratiu (fundacions, associacions i cooperatives d'iniciativa social) i el sector mercantil integren aquests perfils en els seus equips de professionals. Els educadors socials i els treballadors socials esdevenen agents de transformació de la societat del segle XXI no només donant suport i oferint recursos als col·lectius més desfavorits (infància en risc, gent gran, discapacitats, minories ètniques...), sinó també aportant les eines necessàries perquè aquesta situació d'exclusió social no es cronifiqui.

Per la seva banda, la Facultat de Filosofia de la URL inaugurarà el proper curs 2001-2002 la llicenciatura d'Humanitats. L'horari de classes, de 18.30 a 21.30, està especialment pensat per compaginar aquests estudis amb altres activitats professionals i acadèmiques. La càrrega lectiva total de la llicenciatura és de 302 crèdits, distribuïts en quatre cursos, que tenen com a finalitat l'aportació d'una formació universitària global, reclamada des de sectors professionals tan diversos com la gestió cultural i del patrimoni artístic, el servei turístic i de lleure, el món editorial o l'ensenyament, entre d'altres. (C.C.)

Bon dia!

Compren materials d'enderroc (teules, radiadors, fàbriques en desús, reixes, portals, etc.) i material antic (llibres, biblioteques, botigues velles, etc.).

Truqueu a en Raimón o en Pau al
972 645 262

El filòsof Paul Ricoeur, investit doctor «honoris causa» per la URL

BARCELONA.— El 24 d'abril passat, el professor i filòsof Paul Ricoeur, una autoritat reconeguda i un dels pensadors més influents del panorama filosòfic actual, va ser investit doctor *honoris causa* per la Universitat Ramon Llull (URL) a proposta de la Facultat de Filosofia de Catalunya. L'acte d'investidura va tenir lloc a l'Aula Magna del Seminari Conciliar de Barcelona i va ser presidit per Joan Rigol, president del Parlament de Catalunya.

El Dr. Andreu Marquès, professor de la Facultat de Filosofia de Catalunya, va elogiar els mèrits de Paul Ricoeur en el discurs de *laudatio*, durant el qual va manifestar que el professor, als seus vuitanta-vuit anys, és «unànimement considerat un dels testimonis més sagacis i més dignes d'atenció de la consciència filosòfica d'aquest començament de segle, no únicament pel valor de la seva obra, immensa i multiforme, sinó pel fet que s'ha col·locat conscientment a la cruïlla de les recerques més significatives del nostre temps». Així mateix, Marquès va ressaltar que Ricoeur «és un filòsof continental d'autoritat reconeguda (...), un coneixedor profund de la gran tradició filosòfica d'Occident i un intel·lectual compromès amb la causa dels drets humans que sempre ha estat particip dels drames i les inquietuds del nostre temps».

Tot seguit, Miquel Gassiot, rector de la Universitat Ramon Llull, va investir Paul Ricoeur doctor *honoris causa* de la URL. El veterà filòsof va destacar en la seva dissertació que «des dels disset anys vaig haver de fer front a una exigència de rigor conceptual i de valor intel·lectual amb la qual sempre em sentiré en deute: no fugir de les dificultats, sinó abordar-les frontalment». La trajectòria professional de Ricoeur ha estat centrada en l'estudi del món de la filosofia.

La seva obra personal ha estat triplement influïda per tres autors diferents, tal com va explicar en el seu discurs: «Vaig tenir la sort d'estudiar a la vora del filòsof Gabriel Marcel, al marge de l'ensenyament oficial impartit a La Sorbona. (...) Aquell mateix any em vaig apropar als treballs ja publicats de Husserl, el funda-

Paul Ricoeur.

dor del corrent fenomenològic, interessant-me pel seu afany de descripció acurada i precisa dels fenòmens psíquics... Durant el temps que vaig ser presoner de guerra a Alemanya s'hi va afegir la influència de Karl Jaspers. Així doncs, en acabar la Segona Guerra Mundial, jo era a punt per a una carrera i una obra personal sota el triple patronatge tutelar de Gabriel Marcel, Karl Jaspers i Husserl.»

Ricoeur també va fer un breu repàs sobre alguns dels seus treballs. Del seu últim llibre, *La mémoire, l'histoire, l'oubli*, va dir que «sorgeix del descobriment i de l'examen de coses residuals que havien quedat sense resoldre en obres anteriors». En resum, l'enigma de la presència de l'absència com el resum de totes les dificultats inherents a l'exercici de la capacitat de recordar.

L'acte es va cloure amb el discurs de Miquel Gassiot, que va manifestar que «avui s'obre a la nostra universitat la gran oportunitat d'assumir i incorporar el gran

Perfil biogràfic

Paul Ricoeur va néixer a Valença, Delfinat, el 1913. El seu despertar a la filosofia va sorgir del contacte amb Roland Dalbiez, professor de Filosofia i introductor del pensament freudià en l'àmbit filosòfic francès. L'impuls rebut per la forta personalitat de Dalbiez va ser sostingut després per altres influències no menys importants com la de G. Marcel, J. Nabert i E. Mounier. Més tard, el tancament en els camps alemanys durant la Segona Guerra Mundial el va fer descobrir l'obra de K. Jaspers, al mateix temps que traduïa les *Idees*, de Husserl.

Així, els primers treballs de Paul Ricoeur estan escrits des de l'horitzó del conflicte i del sofriment i suposen un acostament a l'esfera de problemes com l'alienació i la culpabilitat personal i col·lectiva. Aquestes temàtiques, pròpies de gran part del pensament existencial alemany i francès d'aquella època, van ser tractats per Ricoeur amb una perspectiva nova, en què l'existència no és vista com a finitud o contingència, sinó com a obertura i afirmació. Amb el temps, ha esdevingut un mestre i un punt de referència obligat tant per a professors com per a alumnes i, des de fa més de cinquanta anys, ha estat present en els principals debats sobre les relacions entre filosofies i ciències.

Entre les seves obres destaquen *Le volontaire et l'involontaire* (1950), *Finitude et culpabilité* (1960), *La métaphore vive* (1975), *Temps et récit* (1983-1987) i *La mémoire, l'histoire, l'oubli* (2000).

mestratge de pensament i de vida del nostre professor i doctor Ricoeur». Finalment, el rector de la URL va donar les gràcies al professor Paul Ricoeur «per la seva immensa tasca de posar ordre i establir criteris que han d'ajudar la humanitat a obrir-se pas enmig d'aquest mar de passions i temors vers un futur d'esperança». (C.C.)

Maig esportiu a Blanquerna

BARCELONA.— La Facultat de Psicologia i Ciències de l'Educació Blanquerna (URL) inicia aquest mes de maig el primer cicle de taules rodones sobre l'esport, que comptarà amb la presència de professionals relacionats amb diferents àmbits del món esportiu. Aquest cicle, que coincideix amb la posada en marxa el curs que vé de la llicenciatura de Ciències de l'Activitat Física i de l'Esport que impartirà aquesta facultat, s'estructura al voltant de cinc taules rodones que tractaran els temes següents: «Esport i educació», «Esport, gestió i economia», «Esport i ciutadania», «Esport i salut» i «Esport i mitjans de comunicació». (C.C.)

FILATÈLIA

per Enric Graupera

Basílica de Saint Maurice Epinal

França va dedicar el 1997 un segell a la basílica de Saint Maurice Epinal. Fa les funcions alhora d'església parroquial i de seu del Capítol de les Dames Nobles. La història explica que va ser el bisbe de Metz qui va escollir el lloc on està emplaçada per fundar una abadia benedictina de dones. L'església actual va reemplaçar-ne una altra que era de fusta. Les parts més antigues que es conserven són del segle XI. L'anomenat «Portal dels burgesos» es va construir en el segle XV. Durant la revolució francesa va patir molts desperfectes.

«El patrimoni d'art més viu és el de l'Església»

■ **Mons. Santiago García, president de la Comissió Episcopal de Patrimoni Artístic de la Conferència Episcopal Espanyola**

GIRONA.— A causa de la secularització, les escoles d'arquitectura no tenen avui dia una vinculació amb l'àmbit religiós i «això fa que hi hagi una deficiència artística molt notable», afirma Mons. Santiago García Aracil, bisbe de Jaén i president de la Comissió Episcopal de Patrimoni Artístic de la Conferència Episcopal Espanyola. El prelat comenta en aquesta entrevista que no està en contra que les peces litúrgiques s'exposin en museus, sempre que hi hagi una bona organització i tingui un bon sentit catequètic.

—Quina relació hi ha entre el turisme i el patrimoni artístic de l'Església?

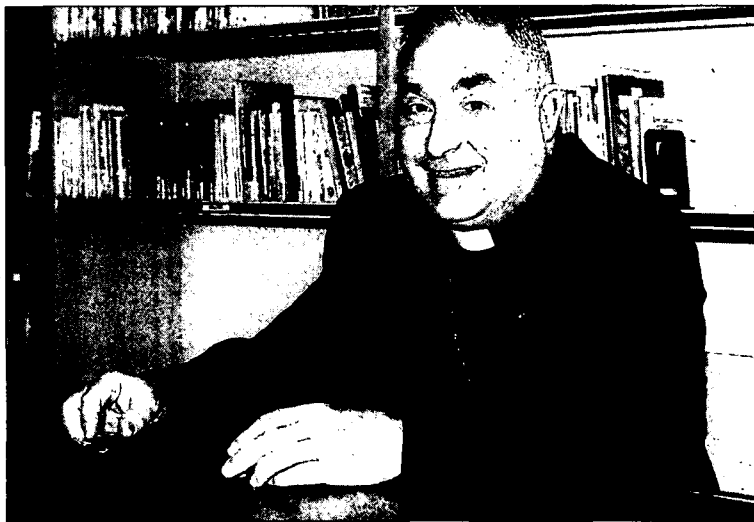
—El turisme té una gran importància com a element de desenvolupament integral de la persona. En aquest procés cal tenir en compte la cultura, que té el punt culminant en l'art, i d'aquí en deriva el patrimoni. Tots aquests elements són imprescindibles perquè el turisme sigui complet i equilibrat. Ara bé, perquè l'Església pugui oferir el que té calen dues coses: les relacions institucionals per rebre el que li falta i recursos que es destinin a millorar la seguretat, la vigilància i el personal.

—És prou accessible i difós el patrimoni de l'Església?

—El patrimoni més viu i més ben difós sempre ha estat el de l'Església. Per

Mons. Santiago García Aracil.

Foto: Guillem Farré

exemple, els horaris dels museus sempre són més restringits que els de les esglésies. En segon lloc, el nostre patrimoni sempre ha estat ensenyat vivament, és a dir, en el seu context. Això és palès a través de les celebracions litúrgiques. La possibilitat de trobar-lo en el context dona mil voltes a les obres que es troben en els museus.

—Però, en canvi, no estan més segures les obres d'art en els museus?

—És cert que és difícil aconseguir una gran seguretat a les esglésies perquè són llocs públics oberts a tothom. Els robatoris es donen en tots els àmbits, però si tenim en compte la riquesa del patrimoni de l'Església, resulta més fàcil. Això no vol dir que hi hagi un estat

d'abandonament, però sí que no tenim tots els mitjans de seguretat. Fins ara s'han pres mesures que podríem qualificar d'artesanals per protegir el patrimoni, perquè precisament eren obres dedicades a l'ús litúrgic.

—Aleshores no passa res si s'exposa material litúrgic en museus?

—De fet, no estic en contra que les

peces religioses es trobin en museus, sempre que aquest estigui ben muntat i sigui catequètic. Per exemple, al museu de la catedral de Jaén, d'on sóc bisbe, o a les exposicions fetes a la diòcesi durant el Jubileu s'ha fet un esforç per exposar les obres contextualitzades... Jo no posaré un bàcul per precís que sigui en un museu si no s'explica què és, què significa i per a què serveix.

—L'art contemporani ja no serveix per a l'Església?

—És una gran preocupació: A la dècada dels cinquanta va ser necessari construir una gran quantitat de temples com a conseqüència de l'expansió urbanística, però malgrat això no tenim encara una escola d'arquitectes amb la qual treballar periòdicament. En altres èpoques això no passava; Leonardo da Vinci o Michelangelo Buonarroti sabien per a qui creaven. En canvi ara, amb la secularització, les escoles d'arquitectura no tenen una vinculació amb l'àmbit religiós i això fa que hi hagi una deficiència artística molt notable.

—I passa el mateix amb peces més petites que un temple?

—Pel que fa a peces com calzes o patenes, resulta que són molt cares. D'entrada ja no es demana als escultors, sinó als orfebres. Però de totes maneres quan una parròquia es proposa fer una creu o un sagrari la despesa puja a unes quantitats que no poden gastar.

Guillem Farré

I Congrés de Cultura i Territori de la diòcesi de Tortosa

TORTOSA.— La Fundació Universitària Dr. Manyà, la Universitat Rovira i Virgili (de Tarragona), la Universitat Jaume I (de Castelló) i la Universitat d'Estiu de les Terres de l'Ebre preparen un Congrés de Cultura i Territori de la diòcesi de Tortosa.

La presidenta, Josefa Beltrán, i el secretari, Miquel A. Pradilla, del comitè organitzador el defineixen com un fòrum de debat i reflexió amb ponències i comunicacions centrades en la cultura que des de sempre ha estat ubicada en l'antiga diòcesi dertusana. Avui, i després de la segregació que va tenir lloc el 1960, el Congrés tan sols tindrà en compte les comarques que van des d'Hospitalet de l'Infant (Tarragona) fins a Alcalà de Xivert (Castelló).

Hi ha voluntat de continuïtat en edicions properes. Les universitats implicades presenten el Congrés com una aula on s'explicaran dos crèdits de lliure elecció per als seus alumnes. Els Departaments d'Ensenyament de les generalitats valenciana i catalan reconeixen les conferències com a cursos de trenta hores de Formació permanent del professorat. Pel que fa a les comunicacions que es podran

presentar en la línia de les conferències (fins al 30 de setembre) les enumerem tot seguit: sociolingüística, dialectologia, etnolingüística, literatura interior, imatges literàries, història i territori, antropologia, patrimoni cultural, patrimoni artístic, i infraestructures i economia.

La seu de les conferències serà descentralitzada. Tindran lloc del 10 al 14 de desembre a Benicarló, Tortosa i Morella. A la capital dels Ports es preveu una diada lúdica i es farà coincidir amb l'Assemblea Intercomarcal de Centres de Cultura. Encara que per raons objectives i científiques es nomena la paraula «diòcesi», el Congrés no entrarà en temes religiosos. Tots els components del comitè organitzador es proposen «encetar aquest camí per tal que ens ubiqui en la veritable condició de cruïlla cultural i territorial que ens pertoca».

J. Blanc i Bahima

LES RECEPTES DE

JOAN
Villaró

Amb els fracassos també s'aprèn

Ja ha arribat l'hora d'estar a la cuina enfundats en els nostres davantals. Hi ha moltes persones que experimenten fent nous plats i això no vol dir que hagin de ser precisament cuiners professionals. Qualsevol pot fer-ho. El meu consell és que proveu de fer combinacions i més combinacions, encara que a vegades us sortiran coses no gaire comestibles, però amb els fracassos també s'aprèn.

La cuina, si la mireu des del punt de vista d'optimisme i de plaer, no deixa de ser un joc en què tothom pot participar-hi, per això jo us animo precisament a jugar.

ESCOLA DE CUINA JOAN VILLARÓ

c/ Emili Botey, 5, local 2 - 08400 Granollers

Tots els interessats a adquirir el seu llibre *Recetas para realizar en santiamén y vivencias gastronómicas* truqueu al tel. 938 793 402.

LLIBRES

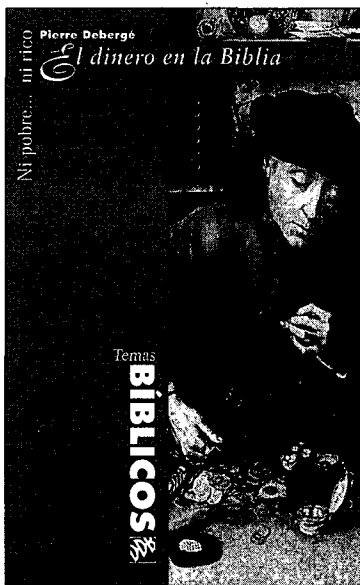

Gerhard L. Müller, *¿Qué significa María para nosotros, los cristianos?* Editorial Palabra, Col·lecció Libros Palabra, Madrid 2001, 128 pàg.

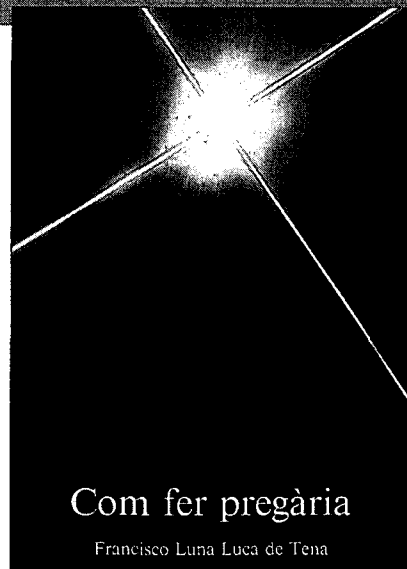
Benaurats els pobres

Sovint els diners són considerats un tema tabú. També es diu d'ells que corrompen. Però, podem conformar-nos amb aquesta constatació? La Bíblia ens pot dir alguna cosa nova sobre aquest tema? El teòleg Pierre Debergé respon aquestes qüestions recorrent a una gran quantitat de textos bíblics. D'aquesta manera, aborda diferents temes: les riqueses, les injustícies socials, el repartiment, les benaurances, la pobresa evangèlica, el do, etc. Al llarg de les pàgines d'aquest estudi, apareixen els diners i les

riqueses sota una nova llum. Simultàniament, cadascú pren més consciència de la seva responsabilitat en l'administració dels béns materials. (C.C.)

Pierre Debergé, *El dinero en la Biblia. Ni pobre... ni rico.* Editorial Desclée De Brouwer, Col·lecció Temás Bíblicos, Bilbao 2000, 115 pàg.

Francisco Luna Luca de Tena, *Com fer pregària.* Editorial Albada, Col·lecció Papers d'Espiritualitat, Terrassa 1992, 46 pàg.

Com fer pregària

Francisco Luna Luca de Tena

El veritable amor a Déu

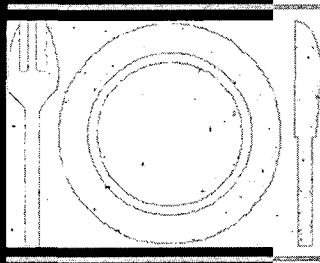
En aquest món hi ha persones que viuen al marge de la realitat divina, oblidant que Déu no només ens ha donat la vida, sinó que s'ha fet home i que ha mort per nosaltres. La conseqüència més natural és que, amb agraïment i amor, li corresponguem en la mesura de les nostres forces. Per això, quan ens manifesta la seva divina voluntat, el primer que ens diu, el primer que ens ensenya és que hem d'estimar-lo. El capellà sevillà Francisco Luna Luca de Tena desenvolupa en dinou apartats algunes reflexions sobre la pregària. «Sense la pregària no hi ha, o és molt difícil que hi pugui haver, un veritable amor a Déu. Tots els autors de vida espiritual coincideixen a afirmar la necessitat de la pregària per a la vida de l'ànima», subratlla l'autor. (C.C.)

La devoció a Maria

El llibre comença amb aquesta pregunta: fa bé el cristià d'interessar-se per Maria, la mare de Jesús? El prevere i professor Gerhard L. Müller se centra, per respondre aquesta qüestió, en els textos mariològics de la constitució dogmàtica sobre l'Església *Lumen gentium*, del Concili Vaticà II. «Per a la teologia catòlica —afirma l'autor— la devoció a Maria és tan important i irrenunciable perquè s'hi expressen de forma palpable i concreta punts decisius de la comprensió cristiana de l'home, de la gràcia i de l'Església. En Maria es fa reconeixible la força de la gràcia que uneix l'home en admirable comunió amb Déu i pot alliberar-lo.» Maria és una eina d'unitat entre Déu i els homes. (C.C.)

INGREDIENTS:

1 pot de llet condensada
5 ous frescos
1/4 de litre d'aigua
1 guinda
150 g de sucre
1 pot de mermelada d'albercoc

PREPARACIÓ:

En un motlle gran o, si ho preferiu en diversos de petits, poseu-hi sucre caramelitzat. A part, en un altre recipient, bateu els ous, afegiu la llet freda, l'aigua i barregeu-ho bé. Aboqueu el producte resultant als motlles i introduïu-los al forn, al bany maria, durant una hora i quart (a temperatura moderada per evitar que l'aigua del bany maria bulli i apareguin foradets al flam).

Quan noteu, amb els dits, que els flams estan compactes, deixeu-los refredar en la mateixa flamera i després bolqueu-los sobre plats de postres i decoreu-los lleugerament amb mermelada.

Ah! i no us oblideu de la guinda

Si teniu algun dubte d'aquesta recepta Joan Villaró us atindrà al tel. 938 793 402.

El primer màrtir

El seminarista Angelo Roncalli, el futur papa Joan XXIII, va escriure al seu diari el 1902 que «sant Esteve va ser el primer que va intuir plenament la idea universal de la nova religió, i va donar els primers cops a l'exclusivisme jueu, obrint noves possibilitats a la salvació de Jesucrist, i llançant-se amb audaç seguretat per un camí nou». Va ser el primer màrtir. Va vessar la sang per Jesús i el seu Evangeli. A diferència de Jesús, la mort d'Esteve no va ser a la creu, sinó que va morir apedregat. «La mort d'Esteve donarà una gran empenta a l'expansió de la comunitat més enllà dels límits de la ciutat santa. La mort aquella, i la persecució que es desencadenarà a partir d'ella, produirà exactament l'efecte contrari al que buscaven els qui la van propiciar», manifesta Josep Lligadas. (C.C.)

Josep Lligadas, *Sant Esteve, el màrtir d'un camí nou.*

Centre de Pastoral Litúrgica, Col·lecció Santos y Santas, Barcelona 2001, 24 pàg.

Manipulació mental

Aquest relat de misteri i intriga narra l'aventura inquietant d'Anna Ràfols, una jove estudiant que un bon dia decideix fer servir l'ordinador del senyor Amós, un industrial de Terrassa per a qui Anna va treballar durant tot un estiu ordenant la seva immensa biblioteca. La jove descobrirà entre la informació emmagatzemada a l'ordinador que el senyor Amós té un negoci molt estrany relacionat amb la manipulació mental de joves molt intel·ligents. Paral·lelament a aquesta situació, la novel·la presenta al lector una altra història, protagonitzada per Àlex Comas i Laia Vinyals, que també tindrà relació amb l'afer tèrbol dels joves estudiants segrestats. (C.C.)

Montserrat Beltran, *Al capdavant del soterrani.* Editorial Casals, Col·lecció Casals-Jove, Barcelona 2000, 99 pàg.

El llibre de la setmana

Dolor jove en la Xina de Mao

Dai Sijie (Fujian 1954) va viure, quan era relativament jove, totes les peripècies de la Revolució Cultural. Un moviment col·lectiu que va promoure d'una manera tan absurda com destructora el president Mao Zedong a la darrereria de la seva vida. Va ser un moment clau de la seva decadència, arrossegat ell mateix pels esdeveniments que va provocar insensatament, i no va saber ni va poder controlar.

Balzac i la petita modista xinesa és la crònica gairebé anecdòtica del que va representar per a tot un poble la implantació d'una manera de viure, subjecta a la dictadura inhumana del Gran Timoner. Tot el que escriuen els biògrafs com el metge particular del president, Li Zhisui (*La vida privada del presidente Mao*), apareix en tota la seva cruïlla en les conseqüències socials que van patir milions de ciutadans del país més poblat del món.

Aquesta petita obra és una narració aïllada. Els autors que, d'una manera o una altra, han posat en escena tot el que van ser els anys de la Revolució Cultural són nombrosos. Tot això és el que expliquen serenament o dolorosament, entre altres, les escriptores Jung Chang a *Cisnes salvajes*, o Jili Jiang a *La chica del pañuelo rojo*, i Lulu Wang a *El teatro de los lirios*; y el que narra el recent Nobel, Gao Xingjian, a *Montaña del alma*. Una sèrie de testimonis esfereïdors, que Dai Sijie ha resumit en unes poques pàgines plenes d'humor, de sensibilitat, de perplexitat, de dramatisme i de dolor.

Perquè *Balzac i la petita modista xinesa*, ens situa en un poble llunyà de la muntanya, i ens fa viure les aventures de dos joves, condemnats a «reeducar-se»

Dai SIJIE,
Balzac i la petita modista xinesa.
El Balanci, Barcelona 2001, 180 pàg.

amb els pagesos, per purificar-se de la seva procedència burgesa i dels seus hàbits intel·lectuals.

El protagonista que explica la història, viu amb el seu amic d'infantesa, Luo, les escenes ridícules a què els sotmeten els ignorants que manen del poblat. Tot és tan grotesc com dolorós, i s'han d'espavilar per sobreviure enmig de la tortura de feines molt dures, i de situacions d'un primitivisme inaudit. No obstant això, aconseguen sobreposar-se a tot, mitjançant les notes de la música de Mozart que arrenca del seu violí (he de dir que una sonata porta per títol *Mozart pensa en el president Mao*), o dels llibres d'autors occidentals que descobreixen en el maletí secret d'un altre company de «reeducació». Llibres totalment prohibits, als quals accedeixen després d'aventures complexes i delicioses, i que els descobreixen tot el que és una civilització que els han volgut amagar.

I apareix la «petita modista» que els enamora. Amb ella s'endinsen en una espiral complexa, amb algun moment punyent, explicat amb un realisme sense estridències, però que desemboca en una fugida de la noia, que ha descobert que la vida de què parla Balzac, li obre un camí que ells no van arribar a sospitar mai.

El contrast entre la vida del poblat, les aventures aparentment intrascendents, la comicitat d'alguns personatges, i els moments dramàtics de l'última part de la narració, fa de *Balzac i la petita modista xinesa* una obra diferent, amb una sensibilitat notable, que posa de manifest el drama interior d'una joventut sotmesa a la degradació i a la bogeria d'un sistema il·lògic i sinistre.

Cristóbal Sàrrias

La sardana i la dansa

Història sardanista

No sempre es valora prou la conservació d'un document o d'informacions que poden, en un futur, ser vàlides per escriure la història. Aquesta valoració, però, és fonamental quan es necessita. Per això considerem important remarcar la feina feta ara a Olot.

Un bloc de documentació sardanística, que aplega material d'un total de 2.342 sardanes corresponents a 315 compositors, ha estat lliurat recentment al fons documental de l'Arxiu Històric Comarcal d'Olot. Es tracta del repertori de la que va ser cobla La Principal de La Garrotxa, que va estar en actiu entre els anys 1955 al 1989, donació d'Antoni Rubí, que era trompeta segon de la cobla i dipositari de la documentació ara lliurada. Aquesta cobla va néixer l'any 1951, amb el nom de La Moderna, i va adoptar la denominació de La Principal, més pròpia de la tradició del país, a partir de l'esmentat 1955.

Els compositors més representats en aquest fons són Josep Saderra, Francesc Mas Ros, Jaume Bonaterra, Francesc Juanola, Artur Rimbau, Josep M. Tarridas, Pere Mercader, Ramon Vilà, Tomàs Gil, Josep M. Boix i Josep Baró.

I entre els compositors que figuren a l'arxiu es remunquen els nascuts a la comarca olotina, que són Bartomeu Vallmajó, Joan Güell, Pere Aubert, Francesc Casanova, Joan Casanova, Antoni Plana, Joan Prat, Joan Callís, Narcís Paulís, Josep Saderra, Salvador Juanola, Manuel Saderra, i encara alguns altres molt vinculats a la comarca, com Joan Hernández, Joan Masó i Ramon Serrat.

Evidentment, tota una informació que seria molt lamentable perdre per a un futur. Per això és important conservar-la avui.

Josep Ventura

**Catalunya
Cristiana**
Una xarxa per a
l'evangelització

Subscribiu-vos-hi ara
només per 12.480 ptes./any

Desitjo subscriure'm al
setmanari CATALUNYA CRISTIANA
durant un any (52 números)

Edició en català ☐

Edició en castellà ☐

Nom

Cognoms

Adreça

Població

D.P.

Tel.

N.I.F.

FORMA DE PAGAMENT

☐ Amb un únic pagament d'12.480 ptes.
per any

☐ Amb dos pagaments
semestral de 6.240 ptes.

☐ Domiciliació bancària
(Ompliu l'ordre de domiciliació)

☐ Xec nominatiu que adjunto

Senyors,

Els prego que, a partir d'ara, i fins a nou anys, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA".

Títular

Data

Entitat

Oficina

DC

Compte

Signatura del titular del compte

Envieu aquesta butlleta a nom de:
CATALUNYA CRISTIANA
(Departament de Subscripcions).
Puiggarí, 5 - 08014 Barcelona
Tel: 934 905 988 - Fax: 934 902 035

Pensadors cristians del segle xx (41)

Schillebeeckx: des de l'Església al món actual

TEÒLEG BELGA

E. Schillebeeckx és un dominic molt llegit en el terreny de la teologia. Neix a Anvers (Bèlgica) el 1914. De família creient, sobreviurà a les dues guerres mundials que tant van devastar Europa al llarg de diverses dècades.

Estudiarà Filosofia i Teologia durant la carrera eclesiàstica a Le Saulchoir i a la Sorbona de París. El seu brillant currículum acadèmic el completarà amb el doctorat. Va ser declarat mestre en Teologia (1956).

Tota la seva vida gira a l'entorn de la docència universitària. Des del 1947 fins al 1957 serà professor a l'*Studium generale* dels pares dominics a Lovaina (França). I, des del 1957 fins al 1982, exercirà com a professor de Teologia Dogmàtica a la Universitat de Nimega.

Les seves conferències i escrits ens mostren una personalitat oberta al diàleg. Ensenya teologia des d'un model dialògic amb l'home del carrer, i amb el no creient. No entén de burocràcia ni de concepcions tridentines a l'hora de presentar el missatge de Crist.

D'entre les seves obres destaquem els títols següents: *Dios y el hombre*, 1969; *El mundo y la Iglesia*, 1970; *La misión de la Iglesia*, 1971; *Cristo y los cristianos*, 1983; *Jesús. Historia de un viviente*, 1983; *Jesús en nuestra cultura*, 1987...

UN NOU ENFOC

Una de les idees que més repeteix Schillebeeckx al llarg dels seus escrits és que els homes d'avui viuen en uns temps molt diferents amb sentiments de la vida també molt diferents i amb altres imatges dels homes i del món d'èpoques no gaire llunyanes.

Avui ens movem en un món obert.

La seva preocupació pel món va ser una constant al llarg de la seva vida. Edward Schillebeeckx ha estat un dels pensadors cristians que més ha intentat entendre el món modern des de la fe. Una fe sustentada per l'amor a Crist i a l'Església. Per a això, trenca amb una Església tridentina i ens mostra el rostre d'una Església més acollidora i propera als problemes de la família humana.

Edward Schillebeeckx, als 55 anys.

Una societat es desenvolupa en contacte no tan sols amb les religions universals, sinó també amb homes que viuen sense religiositat. Molts cops no es distingeixen dels cristians en la seva manera de viure la vida. Ells també estan compromesos amb la humanitat individual i social de l'home.

Vivim en un segle de canvis profunds, cada cop més accelerats. Això respon al fet que l'home és un procés històric evolutiu, segons Schillebeeckx. Davant d'aquesta realitat, el pensador belga desterra l'enfrontament clàssic del cristià amb el modernisme i convida tots els creients a encarnar-se en la història humana, seguint l'exemple de Crist (cf. *Los hombres, relato de Dios*, 1989). El cristià encara té moltes coses a aportar en la societat moderna com perquè es tanqui en la sagristia de l'església.

OBRIU LES PORTES

En el llibre *El mundo y la Iglesia* (1966), Schillebeeckx ens proposa una nova via per acostar-nos al home d'avui.

El cristià del moment present viu la seva fe des de l'activitat del Cos de Crist: l'Església. En efecte, l'Església és l'instrument de salvació, fins i tot per a aquells que encara no l'han descobert ni l'han reconegut al llarg de la història.

Des d'aquest punt de vista, Schillebeeckx ens recorda que la distància que hi ha entre l'Església i la humanitat perd el seu significat. L'Església, sens dubte, es troba present al món d'una manera activa. Per tant, «Església i humanitat no s'oposen simplement com a Església i no-Església. Encara hi ha molta no-Església en la vida dels membres de l'Església; i hi ha molta Església en la vida de la humanitat en conjunt». I afegeix: «L'Església en sentit estricte és la humanitat en la mesura en què ella mateixa afirma explícitament que es troba sota la influència de Crist» (*El mundo y la Iglesia*).

DE LA TOLERÀNCIA AL DIÀLEG

Schillebeeckx, a més de ser un especialista en dogmàtica, va cultivar altres camps del pensament i de l'espiritualitat

cristiana. Enamorat de la figura de Jesús de Natzaret, intenta relacionar fortament la seva persona i el missatge amb la nostra cultura. Fruit d'això va ser l'escrit *Jesús en nuestra cultura* (1987).

A més de la cristologia, cal subratllar la incidència del pensador belga en els valors cristians i humans: la pau, el diàleg, la tolerància. En els seus escrits remarca que el creient ha d'estar disposat una i altra vegada a practicar-los. Precisament seran la tolerància i el diàleg les qui hauran de sortir a la superfície en les nostres conviccions més profundes.

La tolerància ha de ser un pilar bàsic en la conducta de qualsevol cristià. Han estat molts els cristians intolerants al llarg de tota la història. Intolerants que han marcat negativament la imatge eclesial en els no creients. Intolerants que han deixat una mala herba difícil de tallar pels autèntics evangelitzadors.

La tolerància ens fa veure que ningú no posseeix completament la Veritat. La Veritat només la posseeix Crist, no els homes. El fet que un ésser humà «posseïxi part de la Veritat» sempre serà susceptible de creixement i desenvolupament, ja que si no, seria Déu. Per aquest motiu, per a Schillebeeckx, el tracte amb els que pensen d'una altra manera «pot proporcionar una amplitud al nostre horitzó vital».

La tolerància ens permet conrear el diàleg, tan necessari en la nova evangelització. El diàleg, segons Schillebeeckx, és essencial per a la humanització de la persona en aquest món. La recerca del veritable humanisme es troba en la base de tot diàleg. Un diàleg que mai no ha de ser empobrit amb postures recalitrants ni totalitàries.

PER UN CRISTIANISME MÉS DIALOGANT

Per a Schillebeeckx l'home que dialoga introdueix en el món la cultura de l'esperit. I també és la tasca del creient humanitzar el món opac per introduir-hi una escletxa de llum, d'espiritualitat. Per mitjà de l'acceptació de l'altre, del qui és diferent de mi, s'obre per als creients i per als no creients el camí cap a un diàleg personal entre Déu i nosaltres, en la revelació de Jesús. Així, Schillebeeckx afirmarà rotundament: «Crist és el present comú a tot diàleg.» El diàleg és un valor necessari per a l'home d'avui, i des del cristianisme s'il·lumina plenament, capaç d'aconseguir la pacificació i el bon desenvolupament dels pobles.

Joan Manuel Gutiérrez Delgado

Escriptor i humanista
(stein@mixmail.com)

PUBLICITAT A:

CATALUNYA CRISTIANA
(edició setmanal)

BUTLLETÍ DE L'ARQUEBISBAT DE BARCELONA
(edició mensual)

GUIA DE L'ESGLÉSIA DE L'ARXIDIÒCESI DE BARCELONA
(edició anual)

RÀDIO ESTEL

Informe-vos al telèfon: 934 905 988
c/ Puiggari, 5 - 08014 Barcelona
e-mail: publicitat@catcrist.com

Un altre fòssil candidat a avantpassat de l'home

Ja s'ha hagut de refer tantes vegades l'arbre de l'evolució construït per explicar com s'ha arribat a l'espècie humana que una notícia d'una nova troballa que «obliga a replantejar tota la història evolutiva de l'home» (així s'ha dit) ja no provoca gairebé interès ni es considera novetat. Però no es pot negar que el fòssil que ara s'ha trobat és bastant revolucionari. Perquè fins ara tots els antropòlegs tenien per ben segur que l'avantpassat immediat del gènere *Homo* havia estat un australopitec. D'aquest gènere (*Australopithecus*) se n'han trobat moltíssimes restes que van des d'uns quatre milions d'anys d'antiguitat fins a un i mig. Se n'han classificat fins a vuit espècies: *robustus*, *boisei*, *crassidens*, *aethiopicus*, *africanus*, *anamensis*, *afarensis* i *bahrelghazali*, (ara les quatre primeres ja s'han descartat com a ancestres de l'*Homo*, i es prefereix fer-ne un gènere a part, *Paranthropus*), si bé encara no hi ha acord total sobre quina de les altres quatre seria l'avantpassat nostre. Potser l'*anamensis*, es diu ara, però no fa gaire es preferia dir l'*afarensis*. Però que l'antecessor del gènere *Homo* havia de ser un australopitec no ho negava cap antropòleg.

Doncs bé, ara un s'ha atrevit a negar-ho. El gènere *Homo*, diu, no pot venir d'un australopitec perquè els d'aquest gènere van viure entre fa quatre i un milió d'anys i mig i s'ha trobat un nou fòssil de fa sis milions d'anys que ja és més semblant a *Homo* que qualsevol d'ells, i per tant ha de ser un

avantpassat més directe. Qui ha dit això? El paleoantropòleg Martin Pickford, el qual, amb Brigitte Senut, ha descobert uns ossos de simi que ja caminava bípede en aquesta època. Són 17 fragments (13 trobats el novembre del 2000 i 4 el març d'enguany) de sis individus diferents de la mateixa espècie que ha estat anomenada *Ororin tugenensis*. Es van trobar a les muntanyes de Tugen (jaciment de Lukeino), a Kenya. Les dents i el fèmur molt semblants als humans. Si és així, diu Pickford, l'única explicació vàlida és que són els nostres rebesavis i no els australopitecs, que van morir sense deixar descendència. Si hom li diu que no es demostra prou el bipedisme contesta que aleshores tampoc es pot considerar bípede l'*afarensis*, cosa que tothom admet.

Però costa de creure el que ell afirma. Per què tenim tants fòssils d'australopitecs, i entre sis milions d'anys i l'aparició de l'*Homo* cap ni un que enllaci l'*Ororin* amb ell? La resposta de Pickford: «Àfrica és molt gran. Potser hem excavat zones riques en australopitecs i cap encara de prehumans.» I la cosa s'ha acabat de complicar per la troballa que ha fet la paleontòloga Meave Leakey d'un altre fòssil de fa tres milions d'anys, el *Kenyanthropus platyops*, simi de dents petites més semblants a les humanes que les dels australopitecs. Deu ser un descendent d'*Ororin*? No es pot dir res definitiu. La ciència, ja ho sabem, avança corregint-se contínuament. Hem d'esperar noves troballes.

Actualitats científiques

Per Francesc Nicolau, professor de la Facultat Ecclesiàstica de Filosofia de Catalunya

La matemàtica i els matemàtics

69 Què són i per què serveixen les matemàtiques?

Hem de posar punt final a aquesta ressenya que hem fet de l'obra d'uns quants autors representatius de la matemàtica al llarg de la història. Hem vist que no tots eren de la mateixa mentalitat. S'han vist tendències diferents i els nostres lectors potser hauran pensat que hi mancava el nostre punt de vista. Per això en direm alguna cosa com a cloenda en aquest últim capítol.

Un instrument vàlid i imprescindible per a les ciències físiques

Einstein deixà escrit: «En la mesura en què es refereixen a la realitat les lleis de la matemàtica no són certes, i en la mesura en què són certes no es refereixen a la realitat.» Hem d'estar d'acord amb aquesta afirmació de l'il·lustre físic? Precisament va ser també Einstein qui digué que «allò més incompreensible de l'univers és que sigui comprensible» perquè el seu comportament es pot expressar amb esquemes matemàtics intel·ligents. En què quedem, doncs? Creiem que el que vol dir aquella frase einsteiniana és que l'exactitud matemàtica no es dona de fet en realitat, perquè la limitació humana no pot tenir en compte tots els fenòmens que se sobreposen a cada esdeveniment físic, ni pot fer-hi totes les mesures amb exactitud; de fet es fa una abstracció a cada cas prenent només un o pocs aspectes de la cosa i, és clar, l'aplicació de la matemàtica que s'hi fa no pot ser exacta perquè no ho comprèn tot. I, per una altra banda, les lleis (certíssimes) de la matemàtica no provenen d'haver-ne fet una comprovació experimental, no són certes per basar-se en fets físics, sinó que la seva veritat apareix de l'anàlisi lògica dels seus termes. No podem acceptar l'opinió de John Stuart Mill que diu que «les matemàtiques no difereixen essencialment de les

altres ciències de la natura, sinó que són sols generalitzacions empíriques, encara que excepcionalment ben fundades». Rebutjant això, podem acceptar el que deia Einstein.

El que no acceptem és la postura de Bertrand Russell que diu que «pot definir-se la matemàtica com aquell camp en el qual no sabem mai de què parlem ni si allò que diem és veritat». Ho diu després de dir que «la matemàtica pura consisteix en afirmacions com la que del fet que si tal proposició és certa per qualsevol cosa, aleshores tal altra proposició és també veritat per a aquesta cosa». No ho acceptem per la senzilla raó que hi ha moltes afirmacions matemàtiques que no són pas d'aquest tipus.

També s'ha dit que si la matemàtica és la ciència més exacta que hi ha i totes les seves proposicions són veritats absolutes, és perquè totes les veritats matemàtiques són condicionals del tipus: «Si és A, aleshores és B», de manera que B es dedueix amb pura lògica formal rigorosa d'A. D'això hem de dir que, és clar, els teoremes matemàtics, tots, es poden enunciar com una proposició d'aquest tipus, però moltes vegades la veritat d'A és indiscutible, no se'n pot dubtar sense caure en un escepticisme absurd. Si diem, per exemple, «la suma dels n primers nombres naturals és igual a la meitat de $n(n+1)$ », afirmem «si hi ha n nombres naturals, aleshores...», i qui pot dubtar raonablement de l'existència de nombres naturals? Els adjectius *un*, *dos*, *tres*... són entitats mentals, certament, però corresponen a una realitat!

La història de la matemàtica ha demostrat que el progrés de les ciències físiques ha anat de bracet del progrés d'aquesta ciència. I que, fins i tot, objectes purament abstractes «creats» pels matemàtics (com els nombres imaginaris o les geometries no euclídiades) han tingut tard o d'hora aplicacions interessants a la física. I els qui més han fet proges-

sar la física han estat al mateix temps grans matemàtics. Creiem que es pot afirmar que el caràcter científic de totes les ciències positives prové d'introduir-hi la matemàtica.

La matemàtica com a ciència de l'infinit

Poincaré va dir que «la matemàtica és la ciència de l'infinit», referint-se, és clar, a l'infinit en quantitat, no a l'infinit de l'Ésser (que és Déu). Fins a cert punt hi estem d'acord. Quan es fan càlculs matemàtics, com $3+2=5$, no es fa encara ciència matemàtica, sinó pura i simple aplicació gramatical del significat dels numerals 3, 2 i 5, de la mateixa manera que ningú dirà que és científic dir «cap solter no està casat», ja que del significat dels termes en surt la veritat de la proposició que es tautològica, com «tres i dos fan cinc». Les proposicions matemàtiques, que ja són científiques (teoremes), es refereixen a conjunts infinits. Quan es diu, per exemple, que la suma dels n primers nombres senars ($1+3+5+7+\dots+(2n+1)$) és igual a n^2 , o bé que la suma dels cubs dels n primers nombres naturals és igual al quadrat de la suma d'aquests n nombres, com que aquestes dues afirmacions (teoremes) es compleixen per a tots els valors de n naturals (que són infinits), ja tenim dues proposicions de la mateixa ciència. I igualment quan ens diu que en un triangle rectangle es compleix el teorema de Pitàgores, perquè hi ha infinits triangles rectangles. Precisament la tendència actual a la generalització de les proposicions matemàtiques consisteix a referir-se a conjunts cada vegada «més infinits». Al capítol 1 vam dir que nosaltres definíem la matemàtica com la ciència de les estructures mentals que es refereixen a relacions entre quantitats. Ara hi podem afegir que aquestes relacions, quan són de la matemàtica entesa com a veritable ciència, són per a conjunts infinits.

Així doncs, la matemàtica té per objecte entitats purament mentals? Sí, el seu objecte són entitats mentals, però amb fonament real. Les relacions entre aquestes entitats tenen valor objectiu, com les lleis de la lògica; no són, com diria Stuart Mill, sim-

plement apreciacions psicològiques o fruit de la psicologia humana. La seva validesa i veritat són independents del pensament humà. En cert sentit són eternes, cosa que no vol dir, com deia Plató, que hi hagi un món de les idees separat, amb existència real. No cal arribar a aquest extrem. És el valor objectiu d'aquestes relacions el que és real i immutable.

Sobre això el matemàtic anglès Philip E. B. Jourdain (1879-1919) en un llibret sobre la naturalesa de la matemàtica diu el següent: «He distingit entre "Matemàtica" (en majúscula), que és un conjunt de veritats, de les quals en coneixem algunes, i "matemàtica" (en minúscula), que és el nostre coneixement de la Matemàtica. Així podem parlar de la "matemàtica d'Euclides" o de la "matemàtica de Newton", i dir, en veritat, que la matemàtica s'ha desenvolupat i així ha tingut una història; però la Matemàtica és eterna i immutable i, per això, no té història, no pertany, ni en tot ni en part, ni a Euclides, ni a Newton, ni a cap altre, sinó que és quelcom que s'ha anat descobrint en el transcurs del temps per ments humanes. Uns distinció anàloga es pot traçar entre la "Lògica" i la "lògica". La minúscula indica que ens referim a un procés psíquic que ens pot portar a la Veritat, la majúscula que és una part de la Veritat. La raó de la importància de la matemàtica és que la Matemàtica no és incompreensible, malgrat ser eterna i immutable.»

Potser es podrien matisar una mica més les afirmacions de Jourdain, però substancialment ens hi sentim identificats. I ara hom podria preguntar: i d'on li ve, a la Matemàtica (en majúscula), el seu valor etern i immutable? La resposta ja ha de ser filosòfica. Una pregunta anàloga es podria fer sobre la Lògica: el valor objectiu de les lleis lògiques, en què es fonamenta? Només hi ha una resposta possible: en la realitat de l'Ésser, Veritat suprema, és a dir, en Déu. No volem dir que de la sola Matemàtica ja es dedueixi, com es dedueix un teorema, l'existència del Trascendent, però sí que podem dir que si, com a creients que som, admetem la realitat de l'Ésser, que és Infinit en ell mateix, ja no tenim cap dificultat per acceptar el valor de la Matemàtica. ●

RÀDIO

CADENA ESTEL

Des de les 02.15 a les 8.00 hores, selecció de música instrumental.
 El tren de les set (reflexió matinal), 07.00 hores.
 Espurna d'Alba, a les 07.15 hores.
 Informació general, d'Església i solidaritat, serveis i cultura, cada quart d'hora.
 Comentari de l'Evangeli a les 7.30, 15.30, 20.30 i 2.10 hores.
 Pensament humà i cristià, cada hora.
 Comentari creient sobre l'actualitat, a les 9.30 i 17.30 hores.

Dilluns

- 08.00-09.00 *El Primer Cafè* (informatiu i tertúlia). Presentat per Ignasi Miranda.
 21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika* (espai infantil).
 21.15-22.00 *L'altra lluna* (oci alternatiu). Presentat i dirigit per Xavier Pereira.
 22.00-23.00 *Nit d'Estels* (Església i solidaritat). Presentat i dirigit per Maria Cinta Méndez.
 23.00-00.00 *Planisferi* (viatges i turisme). Presentat per Cristina Barufet.
 00.00-02.00 *La Gran Diferència* (selecció musical). A càrrec de Maria Sierra Rodríguez i Xavier Aguilar.
 02.00-02.05 *Espurna d'Alba* (poesia). Presentat per Carme Catà i Jaume Rocosa.
 02.05-02.10 *Dietari de Música i Músics* (efemèrides musicals). Presentat per Joan Ubéda.
 02.10 *Evangeli*

Dimarts

- 08.00-09.00 *El Primer Cafè*.
 21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika*.
 21.15-22.00 *Cum laude* (ensenyament i universitats). Presentat i dirigit per Oriol Freixenet i Enric Violan.
 22.00-23.00 *Nit d'Estels*.
 23.00-00.00 *Foto de Família*. Presentat i dirigit per Anna Canyigüeral.
 00.00-02.00 *La Gran Diferència*.
 02.00-02.05 *Espurna d'Alba*.
 02.05-02.15 *Dietari de Música i Músics i Evangeli*

Dimecres

- 08.00-09.00 *El Primer Cafè*.
 21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika*.
 21.15-22.00 *Planeta blau* (medi ambient). Presentat i dirigit per Cristina Crespo.
 22.00-23.00 *Nit d'Estels*.
 23.00-00.00 *Mar de Claror* (catequesis). Presentat per Rosa Deulofeu.
 00.00-02.00 *La Gran Diferència*.
 02.00-02.05 *Espurna d'Alba*.
 02.05-02.15 *Dietari de Música i Músics i Evangeli*

Dijous

- 08.00-09.00 *El Primer Cafè*.
 21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika*.
 21.15-22.00 *Bojos per la ciència* (ciència i tècnica). Presentat i dirigit per Antoni Paris.
 22.00-23.00 *Nit d'Estels*.
 23.00-01.00 *Minut 91* (esports minoritaris).
 01.00-02.00 *La Gran Diferència*.
 02.00-02.05 *Espurna d'Alba*.
 02.05-02.15 *Dietari de Música i Músics i Evangeli*

Divendres

- 08.00-09.00 *El Primer Cafè*.
 21.00-22.00 *Els temps de la música* (música clàssica). Presentat i dirigit per Joan Ubéda i Roger Padullés.
 22.00-23.00 *Nit d'Estels*.
 23.00-00.00 *Amb llum pròpia* (personatges). Presentat i dirigit per Joan Armengol.
 00.00-02.00 *La Gruta* (acompanyament a malalts de l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes). Presentat i dirigit per Antoni Deulofeu.
 02.00-02.05 *Espurna d'Alba*.
 02.05-02.15 *Dietari de Música i Músics i Evangeli*

Dissabte

- 21.00-22.00 *Tanca els ulls i fixa-t'hi bé* (música de cinema). Presentat i dirigit per Josep Chavarría i Xavier Cazeneuve.
 22.00-23.00 *El zoo de vidre* (actualitat teatral). Presentat i dirigit per Aure Farran.
 23.00-00.30 *Ningú No És Perfecte* (cinema). Presentat per Montse Viadé i Àlex Vicente.
 00.30-01.00 *Fila 7* (teatre musical). Presentat per Sergi Corbella.
 01.00-01.30 *Cova de Jazz* (jazz i blues). Presentat per Gemma Abellán.
 01.30-02.00 *De nou n'nou* (noves músiques). Presentat per Joan Dalmau.
 02.00-02.05 *Espurna d'Alba*.
 02.05-02.15 *Dietari de Música i Músics i Evangeli*

Diumenge

- 09.00-10.00 *Tot Sardana*. Presentat per J. M. Rojo i Eva Franquès.
 18.00-18.30 *La Taula de l'Evangeli* (comentari; lectures i Evangeli del dia). Presentat per Carles Rivas.
 18.30-20.00 *Avui és el dia del Senyor* (prèvia i eucaristia des de la Catedral de Barcelona).
 20.00-20.30 Selecció musical.
 20.30-21.00 *La Pròrroga* (esports i resum de la jornada). Presentat per David Amador.
 21.00-23.00 *Minut 91* (esports minoritaris).
 23.00-00.00 *Temps de Paraula* (Bíblia i teologia). Presentat i dirigit per Anna Molins.
 00.00-00.05 *Moments a mitjanit* (reflexió cristiana). Presentat i dirigit per Xavier Morlans.
 00.05-00.30 *Missatge en una ampolla*. Presentat i dirigit per Miquel-Albert Soler i David Ciscar.
 00.30-01.00 *A tot cor* (música coral). Presentat per Joan Casas.
 01.00-01.30 *Cova de country*. Presentat per Rafael Corbí.
 01.30-02.00 Selecció musical.
 02.00-02.05 *Espurna d'Alba*.
 02.05-02.15 *Dietari de Música i Músics i Evangeli*

Desconnexions de Ràdio Estel

De dilluns a divendres:

- 09.00-09.15 *Informatiu matí el Temps*
 Agenda
 12.00, 16.00, 18.00 *Punts informatius el Temps*
 13.15, 19.15 *Inf. migdia*
 14.00-14.15 *Recomanació*
 20.00-20.15 *Inf. vespre el Temps*

Cada dia

- 06.45 *Un bon motiu per viure*
 10.45, 17.45 *Recomanació turística*
 12.45, 18.45 *Agenda*

Dimarts

- 00.00-00.30 *Estels sobre el Principat*

Dimecres

- 00.00-00.30 *La Taula de l'Evangeli*

Dissabte

- 09.00-09.30 *Una setmana més*
 Recomanació
 13.00-13.30 *Església d'Urgell*
 13.30-14.00 *In Corpore Sano*

TELEVISIÓ

2

Diumenge 6

- 08.45 *Tiempo de creer* (programa protestant).
 Realitzador: Javier Santamaria.
 09.30 *Pueblo de Dios* (repetició del dilluns 30)
 «Los hijos del maíz.»
 A Guatemala, els indígenes són els pobres entre els pobres. El 75% viu per sota del llindar de la pobresa i l'esperança de vida amb prou feines arriba als 50 anys. El programa fa una anàlisi sobre les creences i la fe d'aquest poble on va arribar la fe cristiana a través dels missioners espanyols.
 10.00 *Últimas preguntas*
 Programa religiós catòlic per a gent que té dubtes.
 10.30 *Santa Missa*
 Amb la participació de la Coral Lloriana de Sant Vicenç de Torelló (Osona), sota la direcció d'Aida D. Raurell.
 (Director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Víctor Subirana.)
 11.20 *Esglésies de Catalunya*
 Sèrie documental.

Dilluns 7

- 17.15 *Pueblo de Dios*.
 «Murcia, un hogar.»
 Reportatge sobre el centre d'acollida que la Fundació Jesús Abandonado té a Múrcia.

TV 3

Diumenge 6

- 09.00 *Signes dels Temps*
 «El diàleg amb l'Islam.»
 Al món hi ha 1.100 milions de musulmans i cada vegada són més els fidels d'aquesta religió als països occidentals. Aquest panorama fa necessari que s'incrementi el diàleg entre el cristianisme i l'islam. Conversa amb Teresa Losada, directora del Centre Bayt Al-Thaqafa i consultora per a les Relacions amb l'Islam del Pontifici Consell per al Diàleg Interreligiós.
 Altres temes:
 —Entrevista a Antoni Matabosch, president de la Fundació Joan Maragall, sobre la Carta Ecumènica Europea.
 —Reportatge sobre l'acte d'investidura del filòsof Paul Ricoeur, doctor *honoris causa* per la Universitat Ramon Llull.
 —Reportatge sobre l'última reunió plenària de la Conferència Episcopal Espanyola.
 —Presentació de la XV Trobada Interdiocesana de Vida Creixent.
 —Comentari de l'Evangeli de diumenge.

(Dirigit per Francesc Rosaura i presentat per Teresa Pou.)

Signes dels Temps repeteix l'emissió el diumenge a les 11.20 h pel Canal TVC Internacional i pel Canal TVC Sat.

tv3

Divendres 4

- 20.30 *Creure avui*
 Presenta: Stefi Leonardi. Coordina: Albert Dresaire. El programa repeteix l'emissió els dilluns a les 13.30 h.

Cada dijous

- a partir de les 21.30, *Paraula i vida*: gloses setmanals de Mons. Lluís Martínez Sistach. El programa repeteix l'emissió els divendres a les 14.40 h.

L'últim dijous de mes

- a partir de les 22.00, *Aquí, tots*
 Magazin de notícies, reportatges i comentaris des del punt de vista de l'Església. Es repeteix l'últim divendres de mes a les 14.40 h.

Cada divendres

- 23.00 *Camí de vida*
 Recull de notícies i entrevista sobre un tema d'actualitat a càrrec de la Delegació de Mitjans de Comunicació. Presentat per Carles Sánchez.

Canal Berquedà de Televisió

- Bona notícia programa quinzenal que s'emet els dijous a les 20.15h, el dissabte (nit) i el diumenge (matí, tarda i nit).

RÀDIO VATICANO (OM 1.530, entre d'altres) - Cada dia a les 20.40h *Rosari*: en llatí des del Vaticà. A les 22.10h *Noticiari*.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE BARCELONA

CATALUNYA MÚSICA (FM 101.5) - Diumenge, a les 11.00 h, Retransmissió en directe de la missa conventual des del monestir de Montserrat.

CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8) - Diumenge a les 07.30 h *Paraules de vida* (directora: Montse Girbau).

COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 783) - De dilluns a divendres, a les 5.58h, *Reflexió matinal*. Cada dia, a les 12.00h, *Angelus*. De dilluns a dijous i el diumenge, a les 15.05h, *El Espejo del Tercer Mundo*. Tots els divendres, a les 15.05h, *El Mirall de l'Església*. De dilluns a dijous, a les 15.30h, *Los decanos*. De dilluns a divendres, a les 14.30 i 19.05h, *Línea Cope*. Dissabtes, a les 7.20h, *Santoral*; 14.30h, *Radio de ensanche*. Diumenges, a les 7.20h, *Guia dominical*; 8.30h *Es domingo*; 9.00h *Santa Missa*; 9.45h *Informatiu diocesà*; 10.05h *Iglesia noticia*; 14.30h *Letra y música*; 22.05h *La linterna de la Iglesia*.

COPE/BARCELONA FM (102.0) - De dilluns a divendres, a les 5.58h, *Reflexió matinal*. Cada dia, a les 12.00h *Angelus*. De dilluns a divendres, a les 14.30 i 18.58 h *Línea Cope*. Dissabtes, a les 7.20h, *Santoral*. Diumenges, a les 7.20h, *Guia dominical*; 8.30h *La Palabra*; 9.00h *Santa Missa*; 9.45h *Informatiu diocesà*; 14.30h *Letra y música*; 15.05h *Espejo del tercer mundo*.

RÀDIO 1 (RNE, OM 738; Barcelona: FM 88.3) - Cada dia a les 5.55 del matí: *Buenos días nos dé Dios*. Diumenge a les 06.00 matí, *Frontera*; a les 08.15h: *La Misa de España* (des de Madrid).

RÀDIO BARCELONA (OM 666) - Diumenge - De 22.05 a 23.00h, *Objectiu, l'home*: programa de valors humans. El cas de la setmana; un espai per

a la solidaritat; entrevista a Pilar Heredia, per parlar sobre el nou beat Manuel González, bisbe de Màlaga i Palència i fundador de les Missioneres Eucarístiques de Natzarete; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe de Barcelona, Ricard Maria Carles (edita i presenta: J.M. Alimbau).

ONDA CERO RAMBLA - Diumenge a les 8.00h: *Cartes Dominicals* (FM Barcelona 89.8; Girona 89.9; Tarragona 91.0; Igualada 92.2; Lleida 100.2)

RÀDIO 4 (RNE/Catalunya, FM 100.8) - Diumenge a les 08.05 del matí, *La paraula del cardenal arquebisbe*.

RÀDIO 5 (RNE/Catalunya, OM 1.503) - Diumenge a les 06.00 matí, *Frontera*.

RÀDIO Cerdanyola (FM 92.4) - Dijous a les 20.00h *Moments de vida*: programa cultural religiós; director: Josep Àngel Saiz.

Ràdio Desvern

RÀDIO DESVERN (FM 98.1) - Dimecres a les 19.30h, *Veus de la Parròquia*: programa d'informació i formació religiosa i humana. (El programa es repeteix el dissabte a les 11.30 del matí.)

RÀDIO MOLINS DE REI

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2) - Dimarts a les 17.00h *Obrim camins*: programa de valors humans i cristians (director: Joan-Pere Pulido). (El programa es repeteix el dimarts a les 21.00h).

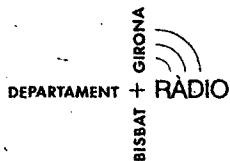
RÀDIO RUBÍ (FM 96.0) - Diumenge a les 09.00h *Presència cristiana*: programa realitzat entre la comunitat catòlica i evangèlica (responsable: Isidre Rubio).

VILASSARRÀDIO (FM 98.1) - «L'hora de Mn. Galbany», divendres d'11.45 a 12 del migdia, en directe; i diumenges, de 9.10 a 9.20 del matí, en redifusió. De dilluns a divendres de 8.45 a 8.50 del matí «Santoral comentat», per Mn. Ramon Roca i Font.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE GIRONA

(Programes que edita el Departament de ràdio del bisbat de Girona)

EL CAFÈ INTERNACIONAL: programa setmanal de 30 minuts. Recull els grans artistes i grups de la música melòdica i lleugera, així com personatges favorits de la música contemporània. Es combina amb frases, missatges humans i paraules de reflexió. Presenta: Àngel Rodríguez.

Ràdio Alt Empordà (107.5 FM) dimarts 19.30h. **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Banyoles** (107.3 FM) dimarts 16.30h. **Ràdio Besalú** (107.8 FM) dissabte 13.30h. **Ràdio Cap de Creus-Cadaqués** (90.0 FM) dimecres 19.20h. **Ràdio la Vall de les Preses** (107.6 FM) diumenge 14.30h. **Ràdio Palafrugell** (107.8 FM) dijous 14.30h. **Ràdio Sant Gregori** (97.4 FM) dimecres 21.00h. **Ràdio Sant Joan de Mollet** (92.3 FM) dissabte 17.30h. **Ràdio Santa Coloma** (91.6 FM) dijous 23.30h. **Ràdio Vilafant** (107.3 FM) divendres 14.30h.

Nota: Ràdio Alt Empordà (107.5 FM) el repeteix els dimecres a les 15.30h. A l'estiu s'emeten per **Ràdio Estel** (Girona 103.4 FM - Maresme 106.6 FM).

ESGLÉSIA VIVA: programa setmanal de 30 minuts de durada amb reportatges i entrevistes d'actualitat cristiana, social i humana. Té les seccions següents: *La Paraula del bisbe*, a càrrec de Mons. Jaume Camprodon; *Costumari cristià*, per Joan Baburès; *Dels joves als joves*, amb Jordi Reixach; notícies i *El significat de l'Evangeli*, amb Pere Carreras. Presenta Àngel Rodríguez.

L'emeten: **COPE Figueres AM** (1269 AM) diumenge 9.45h. **Nova Ràdio Lloret** (90.2 FM) dissabte 8.00h. **Ràdio Alt Empordà** (107.5 FM) divendres 19.30h. **Ràdio Arenys de Munt** (107.0 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Banyoles** (107.3 FM) dissabte 9.30h. **Ràdio Besalú** (107.8 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Calella** (107.9 FM) diumenge 8.30h. **Ràdio L'Escala** (107.6 FM) dissabte 12.30h. **Ràdio La Vall (Les Preses)** (107.6 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio les Planes** (107.7 FM) diumenge 8.30h. **Ràdio Palafrugell** (107.8 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Pineda de Mar** (94.6 FM) diumenge 14.00h. **Ràdio Salt** (97.7 FM) dissabte 9.30h. **Ràdio Shalom de Palau** (107.9 FM) diumenge 12.00h. **Ràdio Sant Gregori** (97.4 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Sant Joan les Fonts** (107.0 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Sant Joan de Mollet** (92.3 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Santa Coloma** (91.6 FM) diumenge 9.00h.

Ràdio Vilafant (107.3 FM) diumenge 9.30h.

Nota: Ràdio Arenys de Mar (91.2 FM) inclou alguns apartats a les 9.45 dins del programa parroquial local.

LA COVA DEL COUNTRY programa setmanal de 30 minuts de durada amb la col·laboració de l'Associació Europea de Música Country, que fa un repàs al country cristià, gospel blanc i country en general. Presenta: Rafel Corbí.

L'emeten: **Ràdio Alt Empordà** (107.5 FM) dimarts 19.30h. **Ràdio Banyoles** (107.3 FM) dimarts 16.00h. **Ràdio Besalú** (107.8 FM) dissabte 13.00h. **Ràdio Cap de Creus-Cadaqués** (90.0 FM) dimarts 19.20h. **Ràdio Estel** (Girona 103.4 FM-Maresme 106.6 FM) dilluns 01.00h. **Ràdio La Vall (Les Preses)** (107.6 FM) diumenge 15.00h. **Ràdio Palafrugell** (107.8 FM) dilluns 14.30h. **Ràdio Sant Gregori** (97.4 FM) dijous 22.00h. **Ràdio Sant Joan de Mollet** (92.3 FM) dissabte 15.00h.

Nota: Ràdio Vilafant (107.3 FM) l'inclourà properament en la seva programació. **Ràdio Alt Empordà** (107.5 FM) repeteix el programa els dimecres a les 15.30. Al bisbat de Vic es pot escoltar per **La Veu Ràdio de Sant Joan de les Abadesses** (107.4 FM) quinzenalment els dijous a les 19.30h.

LA PARAULA DEL BISBE: microespai setmanal de 5 minuts presentat pel bisbe de Girona, Mn. Jaume Camprodon i Rovira. L'emeten: **Ona Girona** (95.1 FM) divendres 19.55h. **Ràdio Olot** (98.1 FM) diumenge 8.15h. **Top Gironès-Cassà** (103.1 FM) dissabte 19.55h.

Nota: també s'inclou en els programes parroquials locals de Llagostera Ràdio (105.7 FM) *La veu de la parròquia* diumenge 10.00h. **R. Dos.84-Hostalric** (105.6 FM) Antena familiar dissabte 14.00h. **Ràdio Tordera** (107.1 FM) *La veu de la parròquia* dissabte 9.05h.

PUNT DE TROBADA magazín setmanal d'una hora de durada que analitza els temes d'actualitat de l'Església de Girona amb entrevistes i tertúlies. Dirigeix i presenta: Carles Sánchez. L'emeten: **COPE Figueres** (1269 AM), divendres 15.05h.

RÀDIO ESTEL GIRONA (103.4 FM) emissora del bisbat de Girona integrada a la Cadena Estel. Al Maresme, a part del 103.4 FM, es pot sintonitzar també pel 106.6 FM (Ràdio Estel Barcelona).

Retransmissió en directe de la Missa dominical. L'emeten: **Catalunya Música (Girona)** (96.7 FM) diumenge 11.00h. **Catalunya Música (Maresme)** (101.6 FM i 99.1 FM) diumenge 11.00h. **COPE Figueres AM** (1269 AM) diumenge 9.00h. **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Estel** (Girona 103.4 FM-Maresme 106.6 FM) diumenge 18.45h. **Ràdio les Planes** (107.7 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Olot** (98.1 FM) diumenge 8.30h. **Ràdio Sant Joan de Mollet** (92.3 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Shalom de Palau** (107.9 FM) diumenge 12.30h. **Ràdio 1 de RNE (Girona)** (801 AM i 93.3 FM) diumenge 8.15h. **Ràdio 1 de RNE (Maresme)** (738 AM i 88.3 FM) diumenge 8.15h. **Top Gironès (Cassà) de la Selva** (103.1 FM) dissabte 20.00h.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE LLEIDA

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224) - Diumenge a les 09.45h *Església és notícia*: entrevista de caràcter humanístic-religiós i paraules del bisbe de Lleida.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE SOLSONA

RÀDIO MUNICIPAL DE BELLPUIG (FM 107.3) - Diumenge a les 10.00h *Temps Obert*: inclou la «conversa setmanal» del bisbe de Solsona, Mons. Antoni Deig.

RÀDIO LA VEU DE TÀRREGA (FM 107.5) - Dissabte a les 09.55h *La paraula del bisbe*. Cada primer divendres de mes (o segon, si el primer és festiu) de 20.00 a 21.00 *Càritas a la ràdio*.

RÀDIO CARDONA (FM 107.2) - Divendres a les 19.00h *Antena parroquial*.

RÀDIO SÚRIA (FM 107.8) - Primer i tercer dissabte de mes, a les 13.30h, *La veu de la parròquia*.

RÀDIO PUIG-REIG (FM 107.3) - Diumenge a les 09.30h *Conversa del bisbe de Solsona*.

RÀDIO ESTEL SOLSONA (FM 104.4) - Programació de la Cadena Estel.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE TARRAGONA

Emissions d'una hora:

EL MIRALL: programa de comentaris, notícies i entrevistes. Inclou *Paraula i Vida*.

L'emeten **Cadena Cope Reus** (1.143 OM) divendres 15.00h.

ESGLÉSIA VIVA: programa de comentaris, notícies i entrevistes. Inclou *Paraula i Vida*.

L'emeten **Tarragona Ràdio** (102.6 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Sant Pere i Sant Pau** (101.0 FM) diumenge 9.00h.

Emissions de 15 minuts:

ESGLÉSIA VIVA: programa de comentaris, notícies i l'espai *Les lectures d'aquest diumenge*.

L'emeten **Cadena Cope Reus** (1.143 OM) diumenge 9.45h. **Cadena Cope Tarragona** (93.5 FM) diumenge 9.45h. **Ràdio Falset** (107.6 FM) diumenge 12.45h. **Calafell Ràdio** (107.7 FM) diumenge 9.30h.

Emissions de 5 minuts:

PARAULA I VIDA: glosses setmanals de Mons. Lluís Martínez Sistach.

L'emeten **Ràdio Banyeres** (107 FM) dissabte 14.00h. **RNE Tarragona** (88.8 FM) divendres 16.10h. **RNE Tarragona** (855 OM) divendres 16.10h. **Ràdio Reus-SER** (1.026 OM) diumenge 15.15h. **Ràdio SER Tarragona** (96.2 FM) diumenge 15.15h. (Connexió de **Ràdio Móra d'Ebre-SER**) (87.6 FM) diumenge 15.15h. **Ràdio Ebre-SER** (101.9 FM) diumenge 15.15h. **Ràdio Valls** (103.2 FM) diumenge 9.03h. **Calafell Ràdio** (107.7 FM) diumenge 9.45h. **Ràdio Cambrils** (90.0 FM) dissabte 10.30h. **Ràdio El Morell** (98.3 FM) dilluns 21.00h. **Ràdio La Canonja** (102.3 FM) divendres entre les 20.00 i les 22.00h. **RTV La Selva** (105.8 FM) dissabte 9.45h. **Ràdio La Vilella Alta** (107.3 FM) dissabte 12.00h. i diumenge 13.00h. **Ràdio Montblanc** (107.0 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Santa Coloma de Queralt** (107.5 FM) dissabte entre les 13.00 i les 14.00h. **Ràdio Sant Pere i Sant Pau** (101.0 FM) diumenge 14.00h. **Punt 6 Ràdio Reus** (104.0 FM) divendres entre les 21.00h. i les 22.00h. **L'Espluga FM Ràdio** diumenge 14.00h.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE TORTOSA

PARAULES DE VIDA: pel bisbe de Tortosa, Mons. Xavier Salinas. L'emeten: **Ràdio Batea**, **La Cala Ràdio** (Ametlla de Mar), **Ràdio Flix**, **Cadena SER**, **Ràdio Joventut**, **Ràdio Els Ports**, **Ràdio Ràpita**, **Ràdio Ebre-SER**, **Radio Nueva**, **Ràdio Delta**, **Ràdio Gandesa**, **Ràdio Hospitalet**, **Cadena SER**, **Onda Cero Ràdio**, **Ràdio Ulldecona**.

RÀDIO BATEA (FM 107.1) - Dissabte a les 11.00h *La veu de la parròquia*: inclou temes d'actualitat, notícies, «Els amics de Jesús», un comentari de cara al Jubileu de l'any 2000, l'evangeli del diumenge, etc.

RÀDIO DELTA (FM 107.6) - Dimecres a les 15.00h *La veu de les parròquies*, que conté les seccions Notícies de les parròquies, Paraules de vida, Notícies de l'Església, reportatges i entrevistes, ONG voluntariat i comentari de l'Evangeli.

RÀDIO ULLDECONA (FM 95.0) - Diumenge de 9.05 a 9.30h *Amb la força de l'amor*.

PRODUCCIÓ AL BISBAT D'URGELL

RÀDIO PRINCIPAT (FM 105.0). (programació en la pàgina anterior.)

RÀDIO ANDORRA (FM 91.1-94.2) - Diumenges i festius a les 09.00h: Santa Missa.

RÀDIO PIRINEUS (Puigcerdà 89.8) - Diumenges de 8.45 a 9.00: Informatiu parroquial.

Als nostres lectors

El setmanari publicarà la informació que ens feu arribar sobre les diferents emissions religioses de ràdio i televisió de la vostra població.

Adreceu-vos a Rosà Peraire - Tel. 934 905 988 - Fax 934 902 035

MAIG ÉS EL MES DE MARIA, MARE DEL BELLAMOR

Internet

• **BALMESIANA.**— Presentació de Bernanos. L'home i el cristià. Les idees i els textos. *Ni demòcrata, ni republicano, ni de izquierdas ni de derechas, ¿qué soy acaso? Soy cristiano.* El Dr. Joan Peguerols, s.j., ens apropa a la persona i a l'obra de Georges Bernanos. El trobareu a www.uvst.balmesiana.org

Altres bisbats

• **TURBALLOS.**— La comunitat de Turballos convida el 13 de maig a participar d'una trobada de reflexió, meditació i pregària, i els dies 19 i 20 de maig, al curset d'Enneagrama. Més informació: tel. 966 516 710 i 966 660 726.

• **CONFER.**— El Departament de Formació organitza del 17 al 20 de maig un curs sobre *Salut y tercera edad en la vida consagrada*. El ponent serà José Carlos Bermejo. Més informació: av. Alfonso XIII, 97 - Madrid, tel. 915 193 635, a/e: confer@planalfa.es, Internet: www.planalfa.es/confer

Barcelona

• **L'ESCOLA DE VIDA DE NATZARET.**— Conferència a càrrec de Francesc Casanovas i Lourdes Campi, fundadors del Seminari del Poble de Déu. Serà el 5 de maig, a les 17.30, a la parròquia Sant Lluís Gonçaga, c/Treball, 199 - Barcelona.

• **GERMANETES DE JESÚS.**— El 5 de maig, a les 17.30, es presenta el llibre *La crida del Desert*, de Kathryn Spink, una biografia de la germaneta Magdeleine de Jesús. Serà a la Sala Claret de l'avinguda Sant Antoni M. Claret, 45 - Barcelona. Hi participaran el bisbe auxiliar de Barcelona, Joan Carrera; la germana Teresa Forcades (traductora del llibre i monja del monestir de Sant Benet de Montserrat) i Pere Codina (director de l'Editorial Claret). Més informació: tel. 952 288 819 (Gna. Rosaura) i 932 857 277 (comunitat de Jesús).

• **PARRÒQUIA DE SANT JOSEP.**— Amb motiu del 40è aniversari de la fundació de la parròquia tindrà lloc el següent acte el 5 de maig: a les 17.00, una missa i consagració de l'altar. Presidirà Mons. Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona. Parròquia de Sant Josep de l'Hospitalet, c/ Enric Prat de la Riba, baixos - l'Hospitalet de Llobregat, tel. 933 372 560.

• **MISSA D'ACCIÓ DE GRÀCIES.**— La Unió Eucarística Reparadora i les Missioners Eucarístiques de Natzaret conviden a una solemne missa en acció de gràcies per la beatificació del seu fundador, el beat Manuel González García. Serà el 6 de maig, a les 12.00, a la basílica de Nostra Senyora de la Mercè, a Barcelona. Estarà presidida pel cardenal Ricard M. Carles.

• **ASSOCIACIÓ CIC.**— El 7 de maig, a les 17.00, el director escènic i professor a l'Institut del Teatre, Xavier Albertí, impartirà una xerrada sobre *La situació del teatre avui a Catalunya: tradició i noves projeccions*. El 9 de maig, visita cultural al barri de Palau amb la professora Carme del Blanco. Els dies 17 i 24 de maig, seminari de les arts sobre *Claus per entendre l'Art Contemporani*, coordinat per Francesc Orenes. Més informació: Via Augusta, 228, baixos - Barcelona, tel. 932 013 701, fax 932 090 575.

• **COL·LEGI DE RECTORS DE LA CIUTAT DE BARCELONA.**— El 8 de maig, a les 11.00, Gemma Solera, del departament de migracions de Càritas diocesana, parlarà sobre *L'actualitat pastoral de la immigració i d'altres*. Lloc: sala Sant Jordi del Seminari Conciliar de Barcelona.

• **DIA DELS MÀRTIRS ESPANYOLS (1934-1939).**— Se celebrarà el 8 de maig amb els següents actes: a les 19.00, missa a la capella dels Germans de la Doctrina Cristiana (la Salle), passeig de la Bonanova, 8 - Barcelona; a les 20.00, Josep Doménech Besalduch, vicepostulador de la diòcesi de Sogorb-Castelló pronunciarà una conferència sobre tema martirial. Tot seguit el Sr. Echave-Sustaeta explicarà els motius que justifiquen la concessió del premi anual de la Fundació Regina Martyrum al conferenciant. Més informació: c/ Sant Sever, 6 - Barcelona, tel. 933 173 314.

• **OBRA MISSIONERA EKUMENE.**— Organitza dues conferències: el 9 de maig, *Ekumene, cristianos en el mundo*, i el 10, *Un proyecto para la esperanza*. Serà a les 19.30 al carrer Carme, 18, principal - Barcelona. Més informació: tel. 933 185 301.

• **CENTENARI DE LA PARRÒQUIA DE MARIA AUXILIADORA.**— El 10 de maig, a les 21.00, concert del centenari al santuari amb la participació de Sempre Música, Eva Bertrand, Coral FMA i Coral per la Pau amb J. A. Mur a l'orgue. El 12, celebració dels màrtirs salesians: a les 18.00, al teatre, evocació dels màrtirs; a les 20.00, al santuari, solemne eucaristia presidida pel cardenal Ricard M. Carles. Còl·locació de l'urna i la làpida commemorativa a l'altar lateral del santuari. Més informació: passeig Manuel Girona, 52-54 - Barcelona, tel. 932 035 579.

• **IV CICLE DE CONCERTS DE CORALS UNIVERSITÀRIES.**— El 12 de maig, a les 11.00, trobada de totes les corals participants al paranimf de la Universitat de Barcelona.

• **DIA DEL MALALT.**— Serà el 12 de maig, a les 17.30, al Cottolengo del P. Alegre. Organitza: Delegació de Pastoral de la Salut, tel. 933 171 597.

• **TROBADA D'EDUCADORS CRISTIANS.**— El Moviment Cristià de Mesures i Professors convida els educadors a compartir una jornada amb diferents acti-

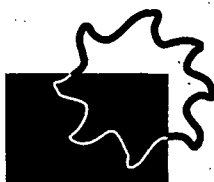
vitats de tipus cultural i pedagògic al monestir de Santes Creus. Serà el 12 de maig. Informació i inscripcions: c/ Riva-deneyra, 6, 4t - Barcelona, tel. 934 125 567, a/e: mcristiapr@jazzfree.com

• **MUSEU-CASA VERDAGUER.**— El 12 de maig, conferència sobre *Verdaguer i la natura*, a càrrec de Francesc Codina, professor de Filologia Catalana de la Universitat de Vic. Vil·la Joana - Vallvidrera, tel. 932 047 805, fax 932 047 805.

• **CURS SOBRE L'APOCALIPSI.**— Del 12 al 13 de maig, dirigit pel P. Hernán Pereda, amb suport didàctic d'imatges i so multimèdia, de tipus senzill i de fàcil comprensió, que permet una visió de conjunt d'aquest llibre enigmàtic, i faciliten les claus de lectura. Per a més informació: tel. 938 654 496.

• **EXPOSICIÓ.**— Amb l'objectiu d'apropar els visitants als assentaments arqueològics del paleolític que hi ha a Catalunya, aquesta exposició mostra alguns dels aspectes que van marcar l'evolució dels homínids. També s'explica com van arribar a Europa l'*Homo antecessor*, l'*Homo heidelbergensis* i l'*Homo neanderthalensis*. La mostra també vol donar a conèixer el treball de l'arqueòleg. Es podrà visitar fins al 13 de maig, a la rambla de Sant Francesc de Vilafranca del Penedès.

• **CENTRE CULTURAL MARATA.**— El 13 de maig, a les 10.00, concert de Florence Altenburger (violí) i Ignasi

UNIVERSITAT VIRTUAL SANT TOMÀS - BALMESIANA

UVST *lumen verum iam lucet* - UVST.balmesiana.org

- RECENSIONS (<http://UVST.balmesiana.org/Bibl/recensiones.htm>):
 - El concepto de naturaleza en Sto. Tomás (M. Ocampo)
 - Id a Tomás (E. Forment)
- REVISTES (<http://UVST.balmesiana.org/Bibl/revistas.htm>):
 - MIRANDUM 12 (EDITORIAL MANDRUVÁ): Conferències de Julián Marías, escrits de Josef Pieper i C.S. Lewis, i diversos estudis
 - Subscribiu-vos a ESPÍRITU. CUADERNOS DEL INSTITUTO FILOSÓFICO DE BALMESIANA
- FEU-VOS MEMBRES DE LA COMUNITAT EDUCATIVA DE LA UVST i participeu de manera gratuïta de la seva vida acadèmica enviant un correu en blanc a uvst-alta@eListas.net

ELS VUIT SONS (BAYIN)

匏 土 革 木 石 金
絲 與 竹 乃 八 音

Els instruments de carabassa, d'argila, de pell, de fusta, de pedra, de metall, de seda i de bambú produeixen els Vuit Sons.

TAI - TXI ZEN CRISTIÀ
«Rincón del Silencio»
c/ Floridablanca, 133, baixos - 08011 Barcelona
Informació, Tel. 934 562 444

**CONVIVÈNCIES
AMB PETER YANG**
Dissabte 9 i diumenge 10 de juny al Casal de Pau d'Arbúcies (Catalunya)

APADRINEU UN NEN/A, AVI/A

DIRECTAMENT I A TRAVÉS DE MISSIONERS CATÒLICS DE MÉS DE 40 ORDES RELIGIOSOS, EN 1.100 PROJECTES DE 23 PAÏSOS DEL TERCER MÓN.

QUÈ VOL DIR UN APADRINAMENT?
Per a un nen: aliment cada dia, atenció sanitària dental, roba, l'oportunitat d'anar cada dia a l'escola, i sentir-se estimat per vostè.
Per a la família del nen: instrucció sobre nutrició, higiene, alfabetització, educació en la cura del nen, i formació professional.
Per als missioners/es: rebre amb alegria la vostra col·laboració en la labor humanitària que porten a terme a favor dels pobres, dels humils, dels malalts i necessitats. Per amor, lliurament i servei a l'Evangeli.

NECESSITEN UN PADRÍ! VOLS SER-HO TU?
100 ptes. cada dia poden fer-ho possible.

FUNDACIÓ CRISTIANA PER A NENS I GENT GRAN
CFCA/España C/ Avda. de Madrid, 21, 1º B. - 47140 Laguna de Duero (Valladolid)
Tel. 983 54 47 50 - 983 54 52 06 - Fax 983 54 47 50 e-mail: fcnpa@teleline.es

RESERVAT EL DRET DE PUBLICACIÓ

Des del carrer

És un home d'alta política, subjecte habitual de llocs de rellevància on es decideixen els destins de la societat. Aquesta experiència al llarg de tants anys ha fet de Josep Miró i Ardèvol un gran coneixedor de les mancances que assolien la vida pública, i, entre elles, la massa reduïda presència catòlica que té. Precisament per aquesta raó ha esdevingut un entusiasta impulsor d'iniciatives que permetin fomentar aquesta presència cristiana d'una manera engrescadora i compromesa.

En aquesta línia treballa des del mes d'abril l'associació «e-cristians», de la qual és president. Una de les eines privilegiades per dur a terme aquesta difícil tasca és el portal catòlic per a tot Espanya i el conjunt del món hispànic www.e-cristians.net. Per a més informació els podeu trobar al tel. 934 159 618.

Josep Miró i Ardèvol és el president de l'associació «e-cristians»

«Volem una presència cristiana potent a l'espai públic»

—Tan de moda està el cristianisme a la Xarxa com per endegar un projecte de gran volada com www.e-cristians.net?

—La nostra experiència és massa curta per poder-ne emetre un judici directe perquè encara no fa un mes que som a la Xarxa. Sí que tenim un criteri indirecte com és el nombre de webs que hi ha en espanyol i català, més de 7.000. A finals del 99 no arribaven a 5.000. A més, l'Església, des de Roma, des de Madrid i sobretot des d'Amèrica Llatina, s'ha abocat molt en aquest tema. Per tant sí que hi ha una gran vitalitat i ganes d'evangelitzar a través d'Internet.

—I davant de tanta vitalitat, què vol aportar de nou aquest portal?

—La nostra vocació és utilitzar tots els elements ja existents a la Xarxa, la informació, l'entreteniment, la formació... per tal d'aconseguir una presència potent dels cristians en l'espai públic. Volem aportar un impuls i una estratègia per promoure una presència catòlica més gran a la vida social, política, econòmica i cultural. I per això, la Xarxa és el millor instrument en la relació cost-benefici.

—Vol dir que no hi ha presència catòlica a la vida pública?

—A Catalunya d'una forma extraordinària, és un cas extrem, a la vida pública, als àmbits de comunicació, a la vida política, a tot arreu. Volem precisament ajudar a reconstruir el subjecte cristià, fer que els catòlics siguin actius en la societat, que la seva fe tingui unes conseqüències al voltant seu. En aquest sentit és molt important recuperar el sentit de pertinença a l'Església.

—Què és el que més destacaria de la nova web?

—Jo remarcaria dos aspectes singulars. Un, des del punt de vista dels continguts, en ser una agència generadora de sentit. I l'altre, el caràcter instrumental, l'associació amb altres, per potenciar mútuament l'espai catòlic, resolent problemes tècnics, proporcionant servidor, donant difusió del que fan altres...

—Darrere aquest portal hi ha una associació amb el mateix nom, com va sorgir?

—Ja fa temps que dura, vam començar a parlar-ho un grup de persones amb experiències diferents cap al 1999. De fet, ja hi ha un altre àmbit que funciona

i que fa una cosa semblant, més de caràcter formatiu, com són els Equips de Pastoral Política. No obstant això, e-cristians s'alimenta d'aquests Equips però amb la voluntat de fer més acció. Una de les eines que empra per aconseguir-ho és la web. Un dels capítols també importants de l'associació és Cristians en Xarxa, que és promoure, en una primera fase, que totes les comunitats cristianes es dotin d'una web. Nosaltres els assessorem gratuïtament i els proposem que s'associïn a la web. Voldríem que els creients s'acostumin a emprar Internet de manera habitual, amb totes les seves possibilitats, a fi de ser menys dependents dels grans mitjans de comunicació, guiats per lògiques empresarials.

—Per què el nom d'e-cristians?

—El primer nom va ser *amistat cristiana*. Es va enregistrar, però aleshores vam descobrir que a Mèxic hi ha una secta petita però bastant virulenta que es diu igual, *amistat cristiana*. Vam decidir canviar-ho i després va sortir e-cristians, escollit sobretot pel grup de dissenyadors

Samuel Gutiérrez

Ecumenisme, una fita obligatòria

Fa dos diumenges es va fer una trobada interconfessional a la ciutat d'Estrasburg en què es va signar la Carta Ecumènica Europea. Hi van participar representants de totes les confessions cristianes del nostre continent. El document vol reconciliar les diferents famílies, en el passat enfrontades, i deixar ben clar que un dels pilars principals en els quals se sustenta Europa és el cristianisme; que aquest no és pas un tret secundari sinó un dels fonaments europeus. La unitat europea es forja des de fa molts anys pel que fa a la l'economia i sobretot la política. D'aquesta manera s'intenta evitar que les divisions entre països duguin a desastres com la Primera i la Segona Guerra Mundial. És sorprenent, en canvi, que la unitat religiosa, esquarterada des de molt antic, no s'hagi començat a esbossar fins ara. La unió política ha de ser benvinguda, però és evident que la unitat dels cristians hi ha d'aportar un pes religiós i cultural que fins ara ha mancat. Amb la Carta Ecumènica Europea comencem a superar aquesta increïble assignatura pendent.

Eduard Brufau

Joan Carrera Planas

Bisbe auxiliar de Barcelona

Enquestes i imatge de l'Església

Tinc a la vista dues enquestes recents, de moment inèdites, sobre la religiositat de la població de Catalunya. El nombre de persones que s'autodefineixen com a *catòlics practicants* oscil·la entre el 15% d'una de les enquestes i el 23% de l'altra. Probablement aquest marge de diferència respon, si més no en part, a l'elasticitat del concepte de *practicant*. Cada diumenge? Un cop al mes? Menys? Inclou l'habitud de pregar, com especifica una de les consultes? En qualsevol cas, aquests resultats no assenyalen cap novetat important en relació amb els últims anys. La davallada respecte d'altres moments del passat suscita reflexions en una doble direcció. Respecte del passat: quina solidesa tenien els nivells anteriors de pràctica? Respecte del present: la baixada continua? Sigui com sigui, es té present i s'actua en conseqüència? La situació empitjora notablement si ens fixem en els qui tenen menys de 35 anys.

Tot amb tot, els practicants constitueixen, numèricament, un sector important de la població: potser una de cada cinc persones més grans de 18 anys. A més, el nombre dels qui diuen creure en Déu supera el 70%. Aquestes dues realitats semblarien, d'entrada, força positives, com a punt de partida d'un nou procés d'evangelització. Sobre tot si s'interaccionaven. Ara bé, podem dir que el grau de cohesió entre els practicants i el seu gust de ser catòlics permeten de pensar en iniciatives evangelitzadores amplament compartides? I, als creients no practicants, els arriben estímuls favorables a la fe?

Les enquestes no ofereixen respostes directes a aquests interrogants. Però ens subministren pistes interessants en parlar de la imatge de l'Església. És el cas que la nota atorgada a l'Església, de 1 a 10, és la següent: pel conjunt de la població, 3,9; pels catòlics no practicants, 4,7; pels catòlics practicants, 6. Aquestes xifres, unides a algunes incoherències —per exemple, un 20% llarg de catòlics practicants diuen no creure en el cel— ens fan adonar d'una certa feblesa de grup. Sovint la imatge que de l'Església té el creient li ve de fora: ni ell té prou vigor espiritual —ni prou informació— per contrarestar-la, ni l'Església compta amb els mecanismes adequats per ajudar-lo. El resultat és que avui molts catòlics veuen la seva comunitat de fe amb els ulls dels qui no creuen en ella o, fins i tot, dels qui la rebutgen sistemàticament.

Per això ens cal plantejar-nos més seriosament, que no ho fem, el tema de la imatge de l'Església. Les actituds essencialistes dels qui no fan cap cas de les objeccions de caràcter religiós dels nostres contemporanis, pensant que n'hi ha prou amb obrar bé, no ajuden els creients. Tots vivim en la mateixa societat, participem del mateix ambient i rebem els mateixos missatges dels *media*. Deu minuts d'homilia cada diumenge, en la millor de les hipòtesis, no donen per a resistir tanta pressió.

Ara mateix

Rauxa to